

SALON SEURAKUNTA
Toimintakertomus ja
Tilinpäätös
2023

SISÄLLYS

I TOIMINTAKERTOMUS	1
1 Yleiskatsaus	1
2 Hallinto.....	10
3 Henkilöstö	19
4 Jäsenmäärä	19
5 Sisäinen valvonta	21
6 Talouden tunnusluvut.....	22
7 Seurakuntatalouskonsernin toiminta ja talous.....	24
8 Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamiseksi	24
II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	24
1 Käyttötalouden toteutuminen	24
1.1 Hallinto.....	25
1 Hallintoelimet.....	25
2 Talous- ja henkilö- ja yleishallinto	25
3 Kirkonkirjojenpito	27
1.2 Seurakunnallinen toiminta	28
1 Jumalanpalveluselämä	28
2 Hautaan siunaaminen	29
3 Muut kirkolliset toimitukset	30
4 Yleinen seurakuntatyö	31
5 Tiedotus ja viestintä.....	32
6 Musiikki.....	33
7 Varhaiskasvatus.....	35
8 Rippikoulutyö.....	36
9 Nuorisotyö.....	38
10 Diakonia	40
11 Perheneuvonta	42
12 Sairaalasielunhoito	44
13 Palveleva puhelin – Kirkon keskusteluapu	45
14 Työelämä – yhteiskunnallinen työ	46
15 Sielunhoito.....	47
16 Lähetys	48
17 Maahanmuuttajatyö	50
18 Kansainvälinen toiminta ja ystävyysseurakuntatyö	51
19 Ekumenia.....	52

1.3 Hautaustoimi	53
1 Hautausmaahallinto	53
2 Hautausmaakiinteistöt ja yleishoito.....	54
3 Varsinainen hautaustoimi	54
1.4 Kiinteistötoimi	55
1 Kiinteistöhallinto	55
2 Rakennukset	56
Kirkot.....	56
Kellotapulit.....	57
Siunauskappelit.....	57
Seurakuntatalot	58
Asuinkiinteistöt ja -osakkeet.....	59
Leiri- ja kurssikeskukset	59
Muut rakennukset	60
3 Maa- ja metsätalous.....	60
4 Keittiötoimi	61
5 Rahoitustoimi	64
Koskisen diakoniarahasto	64
Esko Lehtisen diakoniarahasto	65
Koskisen lähetysrahasto	66
2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	68
3 Investointiosan toteutuminen	70
4 Rahoitusosan toteutuminen	71
III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	72
1 Tuloslaskelma	72
2 Rahoituslaskelma	73
3 Tase	74
IV TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	75
1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	75
2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	75
3 Tuloslaskelman liitetiedot.....	76
4 Rahoituslaskelman liitetiedot.....	77
5 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	77
6 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	77
7 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	81

8 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot	82
9 Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset.....	82
V ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	89
VI LUETTELOT JA SELVITYKSET	90

I TOIMINTAKERTOMUS

1 Yleiskatsaus

Suomen talous on taantumassa ja kasvun eväät ovat vähissä. Kansantaloutta on 2020-luvulla rasittanut koronapandemia rajoituksineen ja jo kaksi vuotta kestänyt sota Ukrainassa pakotteineen. Uusin haaste on lokakuussa 2023 alkanut Gazan sota. Korkean inflaation aiheuttama hintojen ja korkojen voimakas nousu on vaikuttanut merkittävästi ja monilla tavoin sekä yksityisten ihmisten, että kaikkien yhteiskunnan toimijoiden elämään, eikä julkisen talouden tasapainottamistarve ja siitä johtuvat menoleikkaukset tule helpottamaan tilannetta. Epävakaa maailmantilanne on heikentänyt taloutta ja järkyttänyt turvallisuuden tunnetta maailmanlaajuisesti. Vahvistaakseen omaa turvallisuuttaan Suomi liittyi Natoon huhtikuussa 2023.

Maailmanlaajuisista haasteista huolimatta toimintavuosi Salon seurakunnassa toteutui lähes suunnitellusti, vaikkakin elinkustannusten nousu lisäsi diakonian tarvetta. Lähitapaamisiin ja -kokouksiin panostettiin. Erityisesti kouluikäisten musiikki- ja liikuntaryhmät olivat suosittuja ja tarjosivat edullisen harrastusvaihtoehdon vähävaraistenkin perheiden lapsille. Seurakunnan toimintaan on osallistuttu tällä vuosikymmenellä aiempia vuosia enemmän, mikä kertoo siitä, että hengellisille tilaisuuksille on tässä epävarmassa ajassa suuri tarve.

Seurakunnan henkilöstö on palannut ns. normaaliin arkeen koronavuosien jälkeen. Henkilöstö tekee töitä motivoituneesti positiivisella asenteella. Työilmapiiri on hyvä ja kannustava, mistä kertovat työpaikkaselvitykset.

Vuoden 2023 maaliskuun lopulla siirryttiin toimimaan uudessa seurakuntakeskuksessa Kirkkokadun varrella. Uusiin toimistotiloihin siirtyminen on entisestään lisännyt työhyvinvointia ja lisännyt eri toimialojen yhteistyötä. Seurakuntatalon tilojen käyttöaste on ylittänyt kaikki odotukset. On jo käynyt ilmeiseksi, että tiloja olisi tarvittu sekä toimintaan että toimistokäyttöön enemmänkin, jos rakennusoikeus olisi antanut siihen mahdollisuuden.

Rakentamispäätöksen yhteydessä tehtiin päätös myös Ollikan, Paunalan ja Mahlakankareen seurakuntatalojen myynnistä. Myyntiaika venyi pitkäksi, mutta kaikki kolme seurakuntataloa saatiin myydyksi uuden keskuksen valmistuttua.

Kulunut vuosi oli seurakuntavaalien jälkeinen ensimmäinen vuosi. Ja myös ensimmäinen vuosi jolloin entinen Martinkosken seurakunta on osana Salon seurakuntaa. Valtuutetuista on noin kolmannes uusia. Heille järjestettiin perehdytystä niin tuomiokapitulien kuin kokoneempien luottamushenkilöiden ja seurakunnan viranhaltijoidenkin toimesta.

Salon seurakunnan taloudellinen tilanne on tiukkenemassa. Tilikausi oli talousarvionkin mukaan alijäämäinen, ollen -988 tuhatta euroa, mikä oli edellisvuotta heikompi tulos (-841 tuhatta euroa, Salo ja Martinkoski yhteensä 2022), Sitovat toiminnalliset tavoitteet saavutettiin pääosin kaikki.

Salon seurakunnan haasteena on aleneva jäsenkehitys ja hyvin hitaasti kasvavat verotulot. Verotuloennusteen (FCG, 31.8.2023) mukaan verotulot kasvavat noin prosentin vuosivauhtia vuoteen 2030 mennessä. Kun verotulot eivät kata inflaation aiheuttamaa kuluttajahintojen nousua eikä myöskään palkankorotuksia, talouden raamit väistämättä tiukkenevat. Tilanteeseen on välttämätöntä varautua ajoissa. Talouden sopeuttamisessa tärkeinä työkaluina toimivat

Kirkkohallituksen mallin mukaisesti laadittu kiinteistöstrategia sekä ennakoiva henkilöstösuunnittelu.

Epävarmoista ajoista huolimatta Salon seurakunta katsoo avoimesti ja luottavaisesti tulevaisuuteen ottaen huomioon talouden realiteetit. Pyrimme kohti hiilineutraalisuustavoitetta vähentämällä kiinteistöjemme määrää ja suunnittelemme toimintaa yhteistyössä muiden toimijoiden ja vapaaehtoisten kanssa. Tavoitteenamme on, että seurakunnallinen toiminta Salon seurakunnan alueella on vireää myös tulevaisuudessa.

Timo Hukka, kirkkoherra

Salon seurakunnan missio, visio, strategia

Salon seurakunnan tehtävänä on toteuttaa kirkon tehtävää Salossa, Marttilassa ja Koskella. Missionamme on olla armon asialla vaativassa maailmassa. Visionme puolestaan kannustaa meitä kohtaamaan ja vahvistamaan ihmisiä sekä uudistumaan työssämme. Toiminnassamme pyrimme siihen, että olemme avoin ja helposti lähestyttävä yhteisö, jonka toimintaan kaikkien on helppo tulla mukaan.

Kohdistamme apua ja tukea heille, jotka ovat yksinäisiä, sairaita tai muuten vähäosaisia. Tuemme perheitä ja lasten kasvua kristillisten arvojen mukaiseen aikuisuuteen. Työyhteisönä katsomme luottavaisin mielin tulevaisuuteen. Suunnittelemme ja ideoimme uusia tapoja toimia, tapoja, jotka puhuttelevat ja saavat ihmisiä mukaan toimintaan lisäten yhteisöllisyyttä yksilökeskeisessä maailmassa.

Vastuu ympäristöstä

Seurakuntamme kantaa vastuuta ympäristöstä ja ympäröivästä yhteiskunnasta kaikessa toiminnassaan.

Valmisteilla olevassa kiinteistöstrategiassamme kiinnitämme huomiota siihen, että kiinteistökantamme on ympäristöystävällistä eikä meillä ole kiinteistökantaa, joka ei ole toiminnan kannalta välttämätöntä. Tavoitteenamme on, että kiinteistötoimea ja maankäyttöä koskevaan päätöksentekoon on jatkossa aina sisällytetty myös ympäristövaikutusten arviointi.

Viimeisimmät öljylämpökohteet muutetaan maalämpöön kuluvana vuonna. Kiinteistöjen valaisimia on vaihdettu led-valaisimiin, vaihtotyö niissä jatkuu edelleen. Vuoden lopulla Salon seurakunta liittyi valtionhallinnon Astetta alemmas -kampanjaan. Priorisoimme strategiassamme kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet.

Seurakunnan metsänhoitosuunnitelma perustuu jatkuvapeitteisyyteen. Jatkuvapeitteinen metsänhoito on varsin uusi ja edelleen harvinainen tapa hoitaa metsiä. Pyrkimyksenä on edistää luonnon monipuolisuutta. Jatkuvapeitteinen metsänhoito edellyttää kuitenkin erittäin paljon metsänhoidollisia toimenpiteitä, ja varsinaisten tulosten toteutumista jouduttaneen odottamaan vuosikymmeniä.

Seurakunta on luovuttanut ja myynyt metsäomaisuuttaan suojeltavaksi, ja sen lisäksi omaehtoisesti suojellut metsäpinta-alastaan yli 200 ha. Osa seurakunnan maaomaisuudesta on myös ELY –keskuksen suojelemaa.

Seurakunta on myös ennallistanut omaehtoisesti ojitettuja suoalueita Kiikalan alueella.

Uuden seurakuntatalon katolle on asennettu aurinkokennot koko kattopinta-alalle. Keskukseen on asennettu myös otsonivesilaitte, jonka ansiosta siivouksessa ei tarvitse käyttää kemikaaleja. Samaten hautausmailla homeenpoisto tapahtuu nyt ilman kemikaalien käyttöä.

Seurakunnassa on siirrytty paperittomaan toimintaan kaikessa toiminnassa, missä se on mahdollista. Dokumentteja käsitellään ensisijaisesti sähköisessä muodossa. Jos dokumentteja joudutaan tulostamaan, ne tulostetaan mahdollisuuksien mukaan kaksipuolisina. Käytettyjä kirjekuoria hyödynnetään sisäisissä postituksissa ja toimistossa käytetään ylijääviä papereita.

Suosimme ympäristöystävällisiä elintarvikkeita. Pyrimme vähentämään yksittäispakattujen tuotteiden käyttöä ja jätteen syntymistä. Syntyvät jätteet lajitellaan. Seurakunta on asentanut lajittelumahdollisuuden kaikkiin kiinteistöihin, missä se on ollut mahdollista.

Lapsi- ja nuorisotoiminnassa panostamme ympäristökasvatukseen yhtenä osana kaikkea toimintaa. Kerromme kierrättämisen tärkeydestä ja käytämme mahdollisuuksien mukaan askarteluissa kierrätysmateriaaleja ja luonnosta kerättyjä materiaaleja. Liikumme lasten ja nuorten kanssa luonnossa ja kerromme, kuinka luonnossa tulee toimia. Leireille ja muihin tapahtumiin järjestämme aina yhteiskuljetuksen.

Diakoniatyössä jaamme hävikkiruokaa mahdollisuuksien mukaan. Samalla opastamme, mitä hävikkiruoasta voi valmistaa. Hyödynnämme hävikkiruokaa diakonialounailla. Diakoniatuimistossa on jaossa ajoittain pieniä määriä käytettyjä astioita, vaatteita ja leluja.

Ruokapalvelutoiminnassa on siirrytty käyttämään luomutuotteita ja lähiruokaa mahdollisuuksien mukaan. Olemme Reilun kaupan seurakunta. Vuonna 2023 Salon seurakunta voitti Pro Luomu ry:n järjestämässä Luomuprosessi kilpailussa oman sarjansa Suomen mestaruuden.

Hankinnoissa kiinnitämme huomiota toimittajien ympäristöystävällisyyteen ja heidän harjoittamaansa ympäristöpolitiikkaan.

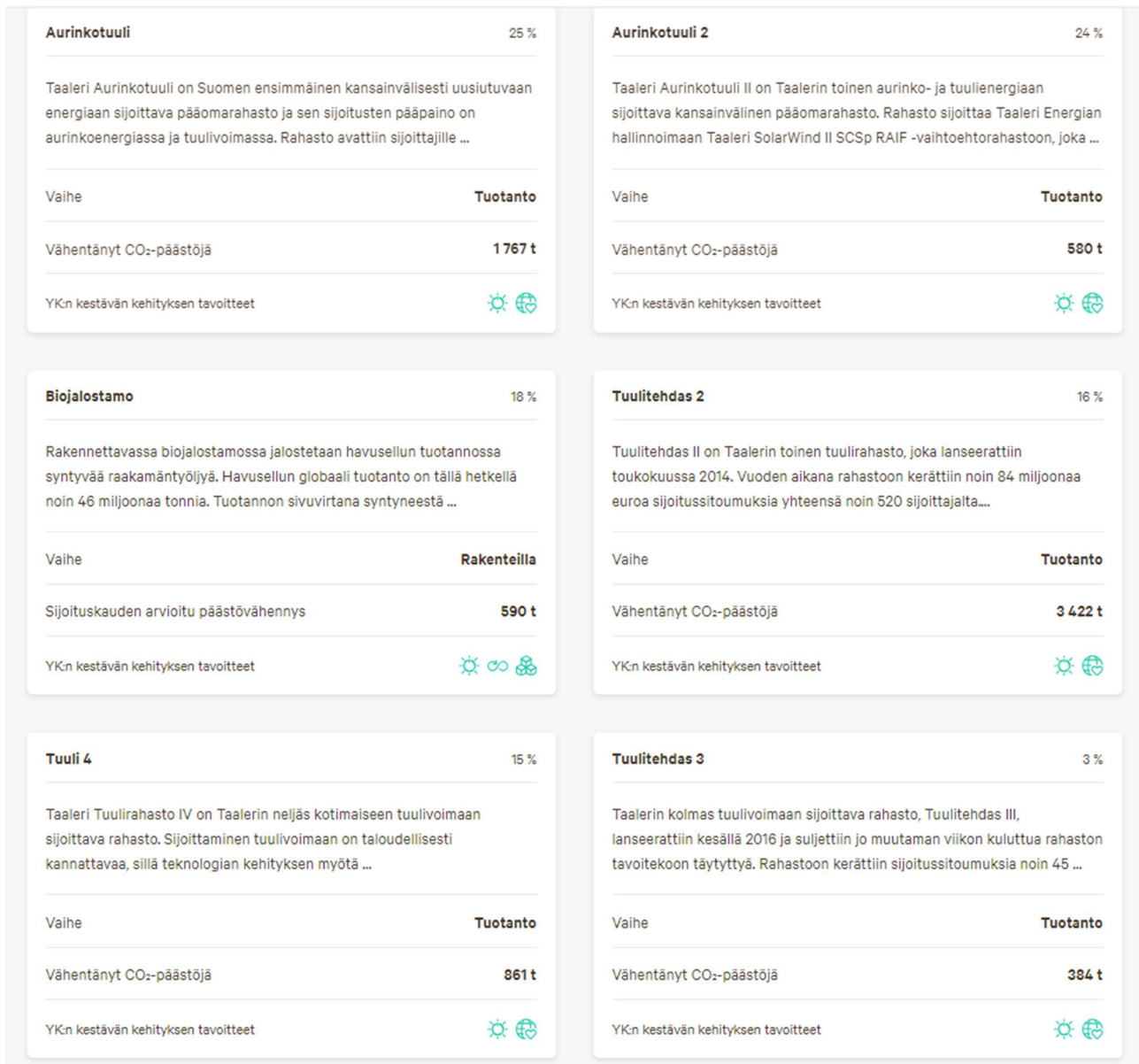
Sijoitustoiminta

Salon seurakunnan sijoitusomaisuutta hoitaa kolme varainhoitajaa Evli, SEB ja Aktia, yhteensä markkina-arvoltaan 39 748 533 euroa ja hautainhoitorahaston sijoituksia hoitaa Mandatum, UB ja Op, yhteensä markkina-arvoltaan 4 046 236 euroa.

Sijoituksia on viime vuosina siirretty ja uusia sijoituksia tehty vastuullisesti erityisesti kompensoimaan hiilidioksidipäästöä.

Vastuullinen sijoittaminen tarkoittaa yleisesti ympäristön, yhteiskunnan ja hyvän hallinnon huomioimista sijoitustoiminnassa. Vastuullisuus vaikuttaa yhtiöiden pitkän aikavälin menestysmahdollisuuksiin, ja tämän huomioon ottaminen sijoituksissa on tuottavaa myös sijoittajalle. Vastuullisuus on integroitu Salon seurakunnan varainhoidon sijoitustoimintaan, ja rahastot noudattavat YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita.

Viimeaikaisista sijoituksista esimerkkinä Aktia Varainhoidon raportti 31.12.2023 salkussa olevien rahastojen hiilidioksidipäästöjen vähennyksistä.

Keskeisimmät tapahtumat tilinpäätösvuonna

Kevätkaudella

- Uuden seurakuntatalon valmistuminen keväällä. Piispa Mari Leppänen teki visitaation Saloon ja oli näin ensimmäisiä vieraitamme uusissa tiloissa.
- Kuusjoen kirkon 200-vuotisjuhla vietettiin helluntaina. Juhlamessun toimitti piispa Mari Leppänen, juhlakahvit tarjottiin museon pihamaalla. Tilaisuuteen osallistui 300 henkilöä.
- Helluntai-viikonloppuna oli myös Suomen Lähetysseuran lähetysjuhlat Salossa. Lähetysjuhliin osallistui 3000 henkilöä. Juhlien päätösmessussa piispa Mari Leppänen siunasi lähetystyöhön lähtijät.

Syyskaudella

- Uuden seurakuntatalon avajaiset, osallistujia noin 500.
- Taiteiden yö, osallistujia noin 1 000.
- Seurakuntatalon avoimet ovet, kävijöitä 500.

- Halikon kirkolla oli kurpitsaviikkojen yhteydessä valoteos Luutarha, kävijöitä oli 30 000.

Lahjonnan ja korruption torjunta

Kiinnitämme huomiota lahjonnan ja korruption torjuntaan. Salon seurakunnan kirkkovaltuusto on 14.6.2017 hyväksynyt sisäisen valvonnan ohjeen, jossa on linjattu lahjojen antamisessa, saamisessa, vieraanvaraisuudessa ja korruption torjunnassa noudatettavat periaatteet Salon seurakunnassa.

Kirkolliset toimitukset tilinpäätösvoonna

Kirkollisissa toimituksissa seurakunta kohtaa useimmin jäsenensä.

Kirkollisten toimitusten määriä vuonna 2022 ja 2023 vertailtaessa täytyy vuoden 2022 arvoon laskea Salon seurakunnan ja Martinkosken seurakunnan arvot yhteen. Vuoden 2023 luku on Salon seurakunnan arvo.

Kirkollisten toimitusten määriä voi vertailla seuraavasta taulukosta:

	v. 2022	v. 2023
Hautaan siunatut		
Martinkoski	59	
<u>Salo</u>	<u>740</u>	
Yhteensä	799	477

Kirkolliset vihkimiset

Martinkoski	3	
<u>Salo</u>	<u>68</u>	
Yhteensä	71	61

Kastetut

Martinkoski	20	
<u>Salo</u>	<u>143</u>	
Yhteensä	163	147

Talouden tilanne kuluneena vuonna

Suomen talouden tilanne

Kuluneena vuonna inflaatio säilyi korkeana, vaikka se kääntyiikin vuoden aikana laskuun. Inflaatio oli joulukuussa 3,6 %. Hintojen ja korkojen nousu vähensi investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Inflaatiopaineessa tehdyt palkkaratkaisut ja eläketulojen nousu paransivat kuitenkin jonkin verran kuluttajien ostovoimaa. Bruttokansantuote supistui 0,5 prosenttia vuonna 2023 ja Suomi vajosi taantumaan.

Kirkollisveroa tilitettiin vuonna 2023 yhteensä 1,035 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 105,2 miljoonalla eurolla (+11,3 %) vuodesta 2022. Lähes kaikkien seurakuntien (97 %) verotulot kasvoivat. Verotilitysten poikkeuksellisen voimakas, kertaluonteinen kasvu johtuu useasta eri tekijästä. Vuoden 2023 alussa voimaan tulleen soteuudistuksen vuoksi toteutettu verouudistus paransi kirkollisveron reaalityttöä. Seurakuntakohtaiseen verotulojen kasvuun vaikutti kunnan veropohja, korkean inflaation seurauksena tehdyt palkkaratkaisut ja pääsääntöisesti inflaatioon sidottujen eläketulojen kasvu sekä seurakuntatalouksissa tehdyt päätökset kirkollisveron suhteen.

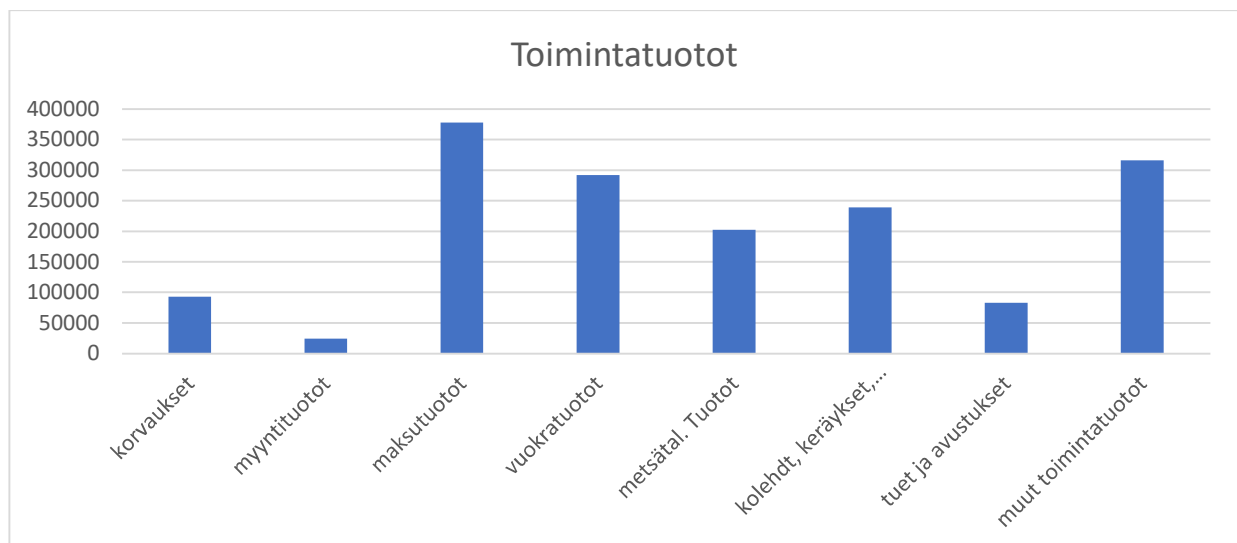
Valtiovarainministeriö ennustaa taantuman väistyvän ja talouden kääntyvän lievään kasvuun (0,7 %) vuonna 2024. Inflaatio hidastuu ja korot kääntyvät laskuun, mikä piristää kulutusta ja lisää investointeja. Työllisyysaste laskee hieman vuonna 2024, mutta kääntyy nousuun seuraavina vuosina. Suomen julkisen talouden tilanne on kuitenkin heikko ja julkinen velkasuhde jatkaa kasvuaan.

Seurakunnan talous

Salon seurakunnan tilikauden tulos on 987 570,26 euroa alijäämäinen. Tuloslaskelma sisältää kertaluonteisia eriä kuten omaisuuden myynneistä saatuja myyntituloja.

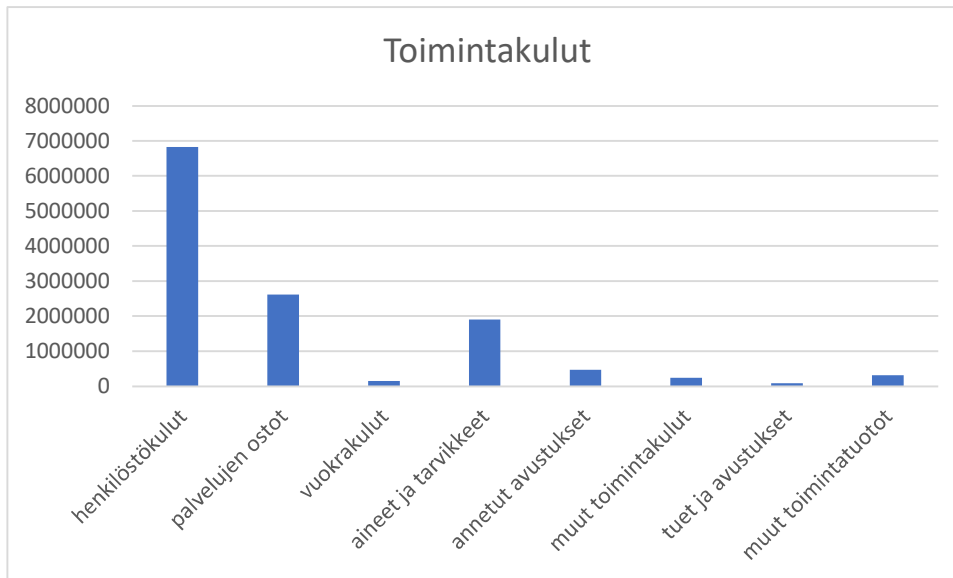
Toimintatuotot olivat 1 627 474 euroa, ja ne olivat 877 333 euroa pienemmät edellisvuoteen nähden. Edellisenä vuonna toimintatuottoja lisäsi huomattavasti Torikadun kerrostalon myynti. Toimintatuotoista vuokratuotot säilyivät liki ennallaan, maksutuottoja kertyi 55 000 euroa edellisvuotta enemmän.

Toimintatuottojen jakauma on esitetty alla olevassa kaaviossa:

Toimintakulut olivat 12 142 691 euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta yhteensä 1 600 293 euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 971 948 euroa.

Kustannusten nousua selittää seurakuntaliitos. Martinkosken seurakunnan toimintakulut edellisenä vuonna olivat yhteensä 952 945 euroa, josta henkilöstökustannusten osuus 443 953 euroa.

Kirkollisverojen tuotto oli 9 895 639 miljoonaa euroa, mikä on 440 000 euroa (+4,65 %) enemmän kuin vuonna 2022. Luvuissa on huomioitu Martinkosken seurakunnan vuoden 2022 luvut. Valtionrahoitusta saatiin 1 128 449 euroa. Verotuskuluja maksettiin 146 558 euroa ja Kirkon rahastomaksuja 889 224 euroa – nämä summat olivat lähes edellisvuoden tasolla.

Rahoitus-tuottoja saatiin 1,37 miljoonaa euroa. Sijoitusomaisuuden myyntitappiot ja omaisuudenhoitokulut olivat yhteensä 0,34 miljoonaa euroa. Nettona realisoituneet tuotot olivat 1,03 milj. (vuonna 2022 0,48 milj.) Lisäksi palautettiin laskennallinen arvonalennus 1,06 milj. euroa sekä kirjattiin arvonalennusta 0,48 milj. Korkokulut rahoituslaitoslainoista oli 0,47 milj. euroa

Vuosikatetta kertyi 606 944 euroa. Tilikaudelle kohdistuneet poistot olivat 1 694 783 (v.2022 1 114 697) euroa.

Seurakunnan rahavarat kasvoivat 355 301 eurolla ja olivat vuoden lopussa yhteensä 38,3 miljoonaa euroa. Summa sisältää testamentti- ja lahjoitusrahastojen varoja, jotka olivat 3,4 milj. euroa.

Investointeja toteutettiin suunnitelmien mukaan. Suurin investointi oli Salo-Uskelan seurakuntatalon rakentaminen. Siihen käytettiin tilivuonna 3,13 miljoonaa euroa. Kokonaisuudessaan rakentamiseen oli käytetty tilivuoden loppuun mennessä 14 miljoonaa euroa. Lisäksi tehtiin muita suunniteltuja investointeja 337 050 eurolla.

Seurakuntatalon rakentamiseen on nostettu luottoa 14 miljoonaa ja sitä oli jäljellä vuoden lopussa 13,04 miljoonaa euroa.

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tapahtunut sellaisia olennaisia toiminnan tai talouden muutoksia, joilla olisi vaikutusta Salon seurakuntaan ja joita ei olisi vuoden 2023 talousarviossa huomioitu.

Toiminnan ja talouden tarkastelu tuloperustan muutosten valossa

Seurakunnan talouden suunta ei ennusteiden mukaan ole lähivuosina olennaisesti heikkenemässä, mutta talouden sopeuttamista tehdään ennakoiden. Jäsenmäärän lasku on ollut viime vuosina 1,5 prosentin luokkaa ja saman tason arvioidaan jatkuvan. Jäsenmäärän laskuun vaikuttaa voimakkaasti jäsenistön ikääntyminen ja alueen muuttotappio. Salon kaupungin väkiluku on ollut jo vuosia aleneva.

Viime vuosien kirkollisverotulot ovat olleet varsin vakaat eikä verotuloihin ennusteiden mukaan aivan lähivuosina odoteta muutosta. Sote-/verotusuudistuksen vuoksi tehdyllä kirkollisveroprosentin alentamisella 1,40 prosentista 1,35 prosenttiin ei pitäisi olla vaikutusta ensi vuoden verotulokertymään. Verotulokehityksestä on enemmän tietoa kohdassa Verotulot ja valtion rahoitus. Verotulojen ennustetaan euromääräisesti nousevan vuoteen 2030 mennessä 362 000 euroa, +3 %. Toiminnan järjestäminen tämän tuloennusteen valossa, ottaen huomioon mm. saman aikajakson inflaatiokehityksen, palkkakustannusten nousun ja kohonneet energiahinnat, edellyttää toimintojen priorisointia ja kiinteistökantaan kohdistuvia valintoja.

Salon seurakunnan taloutta on jo sopeutettu usein eri tavoin. Kiinteistöjä on myyty vuosittain kirkkovaltuuston päätösten mukaisesti. Salon seurakunnan kiinteistöstrategiaa on Kirkkohallituksen kiinteistöstrategiamallin mukaisesti päivitetty. Kiinteistöjen ylläpito ja niiden kulttuuriperinnön vaaliminen vaativat ammattiosaamista. Salon seurakunnan kiinteistöhallinnon henkilöstöä on vahvistettu vuoden 2022 lopulla, jolloin kiinteistömestari aloitti työnsä.

Toiminnan tarkastelu Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa:

Kriisiytyvän seurakunnan mittareista Salon seurakunnassa ei toteudu yksikään.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	Seurakuntatalouden tilanne v. 2023
1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät • Puutteet hautaustoimen tai hautausmaan ylläpitotehtävien hoidossa.• Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa.• Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa.	Hautaustoimen ja hautausmaan ylläpitotehtävien resurssit ovat riittävät, kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvät tehtävät hoitaa Porin aluekeskusrekisteri
2. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat • Hallintomenettelyn puutteellisuudet	Ei puutteita
3. Seurakunnan toimintaorganisaatio • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit• Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä• Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri	Ei puutteita

4. Johtaminen seurakunnassa • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat • Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa.	Ei puutteita
5. Seurakunnan henkilöstö • Henkilöstön määrä • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna.	Ei puutteita

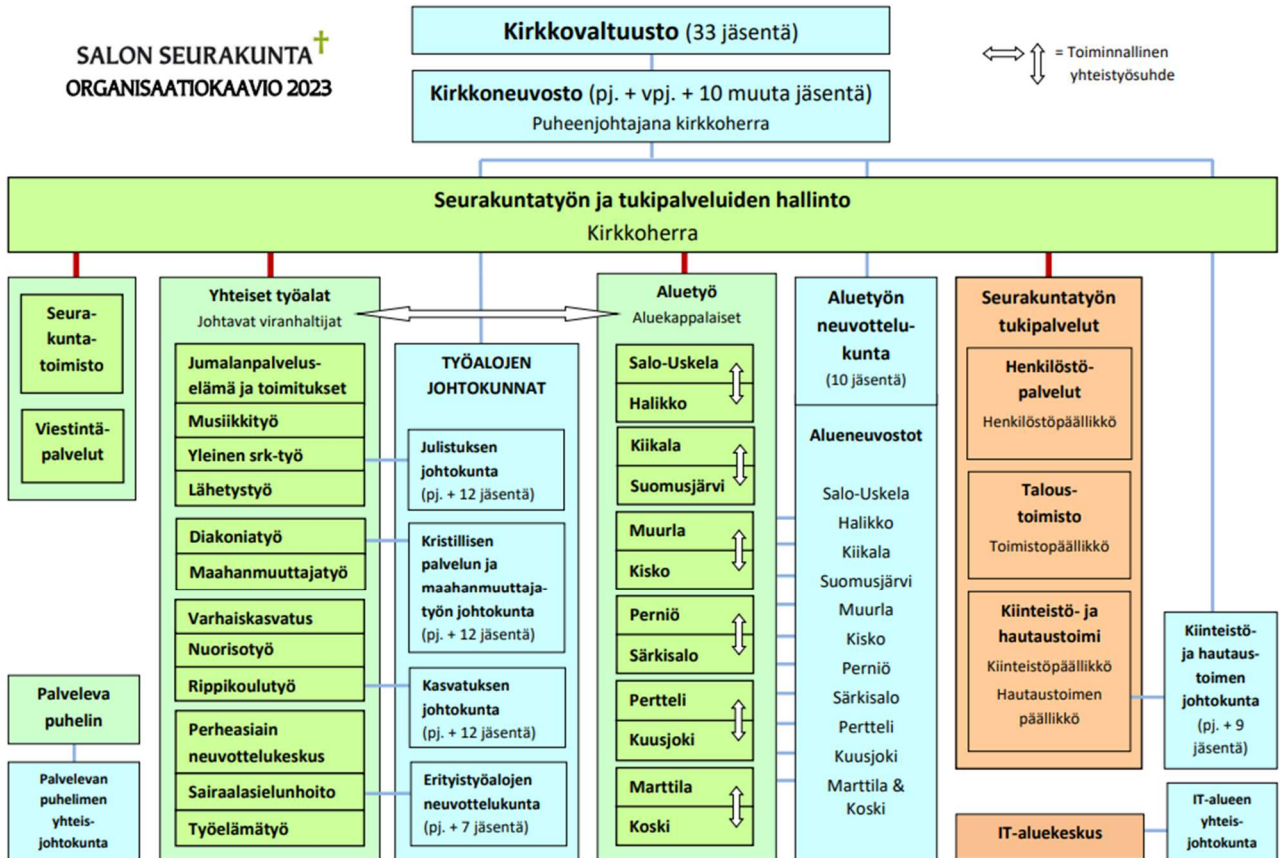
Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit

2023

6. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Tilikauden tulos on 987 570 euroa alijäämäinen. Tulosta rasittaa laskennallinen 482 436 arvopaperien arvonalennus sekä uuden seurakuntatalon poisto 525 000
7. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 26,8 miljoonaa euroa.
8. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Rahavarojen riittävyys on 685 päivää
9. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa 3 peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on ollut laskeva.

2 Hallinto

Salon seurakunnan hallinto-organisaation rakenne:

KIRKKOVALTUUSTO

Kirkkovaltuusto on seurakunnan ylin päättävä toimielin. Syksyn 2022 seurakuntavaaleissa valittu 33-jäseninen kirkkovaltuusto kokoontui kertomusvuoden 2023 aikana 5 kertaa. Pykälää kertyi yhteensä 47. Pöytäkirjaa piti toimistopäällikkö.

Kirkkovaltuuston kokoonpano

Läsnäolo kokouksissa

pj. Viitaniemi Annikka,	lukion lehtori	5/5
vpj. Hietanen Marika,	diakoni	4/5
Aalto Olli-Pekka,	luomuviljelijä, agrologi (AMK)	4/5
Björk Pasi,	yhtenäiskoulun rehtori, KM	4/5
Butters Maija,	FT, tutkija	5/5
Harstinen Pirjo,	diakonissa, eläkeläinen	4/5
Helenius Riitta,	kuoronjohtaja, eläkeläiskanttori	5/5
Hyttinen Marjatta,	lastenlääkäri	5/5
Järvinen Anne,	kirjastonhoitaja, eläkeläinen	5/5
Kankaanpää Karoliina,	FM, validointi-insinööri	5/5
Kunnia Marjo,	kouluttaja	5/5
Laurila Juha,	kiinteistöpäällikkö, maatalousyrittäjä	4/5
Lehtovirta Tarja,	keilahallityöntekijä	3/5
Luoma Ari-Pekka,	insinööri, osastopäällikkö	5/5
Marjalaakso Jouko,	pankinjohtaja, eläkeläinen	5/5
Mikkola Kalle,	maatalousyrittäjä	5/5
Mikola Marja-Liisa,	eläkeläinen	3/5
Mäenpää Pekka,	päätoimittaja, seurakuntapastori	4/5
Mäkitalo Martti,	agrologi	5/5
Mänkäri Marjaana,	maatilayrittäjä	4/5
Määttänen Iiris,	toimistos sihteeri	5/5
Niinistö Kari,	toimialajohtaja	3/5
Panttila Eija,	kuvataiteen lehtori, TaM	4/5
Parttimaa Satu,	dieettikokki	3/5
Pietilä Essi,	puutarhayrittäjä	5/5
Pölönen Hannu,	rehtori	4/5
Riski Johanna,	maatalousyrittäjä	3/5
Ruostesaari Marja-Leena,	VTM	5/5
Tammi Timo,	tarkastusinsinööri, eläkeläinen	5/5
Uusitalo Jaana,	myyntineuvottelija, eläkeläinen	5/5
Vesa Simo,	liikuntapaikkojen hoitaja, eläkeläinen	5/5
Vierjoki Antti,	maatalousyrittäjä	5/5
Vigg Päivi,	lähihoitaja	5/5

Varajäseninä kokouksiin osallistuneet (suluissa osallistumiskerrat)

Haapanen Maarit	(1)
Kirves-Järvinen-Taina	(1)
Laiho Jari	(2)
Niemi Reijo	(1)
Nieminen Jukka	(1)
Orrenmaa Anniina	(1)
Saari Ismo	(2)
Seitz Elina	(1)
Syrjälä Satu	(3)
Viitanen Merja	(3)

Kirkkovaltuuston päätöksiä

- Kirkkovaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valitseminen.
- Suhteellisten vaalien vaalilautakunnan asettaminen.
- Kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan valitseminen vuosiksi 2023–2024.
- Kirkkoneuvoston jäsenten ja varajäsenten sekä kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan henkilökohtaisen varajäsenen valitseminen 2023–2024.
- Rotholman kiinteistön luovuttaminen lahjakirjalla partiolippukunta Pyhän Laurin ritarit PLR ry:n omistukseen.
- Vuoden 2022 henkilöstötilinpäätöksen hyväksyminen osana seurakunnan tilinpäätöstä.
- Seurakuntamestarin viran lakkauttaminen.
- Salon seurakunnan vuoden 2022 tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille.
- Martinkosken seurakunnan vuoden 2022 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille.
- Vuoden 2024 veroprosentin määrääminen 1,35 prosentiksi.
- Perniön Pappilan rakennusten ja kiinteistömääräalan (8044 m²) myyminen.
- Lisätalousarvion hyväksyminen (28.10. 2023).
- Lisämäärärahan hyväksyminen uuden seurakuntatalon rakentamisen kustannuksiin.
- Uuden kirkkolain mukaisen päivitetyn taloussäännön hyväksyminen.
- Hallintosäännön hyväksyminen.
- Hautaustoimen ohjesäännön päivittäminen.
- ”Hallitusti huomiseen” -strategian päivittäminen.
- Kiinteistön Ristola 734-713-1-40 myyminen.
- Avustuksen myöntäminen Helmi Harmaan testamenttirahastosta oppisopimustyöntekijän palkkaamiseen.
- Toiminta- ja taloussuunnitelman 2024–2026 sekä vuoden 2024 talousarvion hyväksyminen.

Aloitteet

- Kaksikymmentäkolme kirkkovaltuuston jäsentä jätti aloitteen talousjohtajan/taluspäällikön viran perustamisesta Salon seurakuntaan. (13.5.2023)

KIRKKONEUVOSTO

Kirkkoneuvoston tehtävänä on yleisesti johtaa seurakunnan toimintaa, hallintoa ja taloudenhoitoa. Neuvosto valmistee kirkkovaltuuston päätettäväksi tulevat asiat ja huolehtii valtuuston päätösten toimeenpanosta. Kirkkoneuvosto kokoontui kertomusvuonna 8 kertaa, ja pöytäkirjoihin kertyi 116 pykälää. Pöytäkirjaa piti toimistopäällikkö. Kirkkovaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla oli kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus.

Kirkkoneuvoston kokoonpano

Läsnäolo kokouksissa

Hukka Timo, pj.	kirkkoherra	8/8
Määttänen Iiris, vpj.	toimistos sihteeri	8/8
Harstinen Pirjo,	diakonissa, eläkeläinen	6/8
Helenius Riitta,	kuoronjohtaja, eläkeläiskanttori	8/8
Hyttinen Marjatta,	lastenlääkäri	7/8
Mikkola Kalle,	maatalousyrittäjä	6/8
Mäkitalo Martti,	agrologi	8/8
Niinistö Kari,	toimialajohtaja	6/8
Pölönen Hannu,	rehtori	8/8
Uusitalo Jaana,	myyntineuvottelija, eläkeläinen	8/8
Vesa Simo,	liikuntapaikkojen hoitaja, eläkeläinen	7/8
Vigg Päivi,	lähihoitaja	8/8

Varajäseninä kokouksiin osallistuneet (suluissa osallistumiskerrat)

Kunnia Marjo	(1)
Laurila Juha	(2)
Marjalaakso Jouko	(1)

Kirkkoneuvoston päätöksiä

- Seurakunnan toimintasuunnitelman ja talousarvion 2023 toimeenpano kirkkovaltuuston hyväksymässä muodossa.
- Seurakuntatoimiston (Torikatu 6) tilojen vuokraaminen diakoniatoimistoksi.
- Päätös jatkaa uuden seurakuntatalon rakennustoimikunnan toiminta-aikaa, kunnes uusi rakennus on vastaanottotarkastettu.
- Alueneuvoston jäsenten ja varajäsenten valinta ja valintojen täydentäminen.
- Virkoihin, toimiin, sijaisuuksiin ja palkkauksiin liittyvät päätökset, kuten
 - Musiikkikasvattajan viran täyttäminen.
 - Seurakuntapastorin viran täyttäminen.
 - Määräaikaisen diakonian viranhaltijan palkkaaminen Martinkosken alueelle.
 - Talousosaston toimistosihteen työsuhteen täyttäminen.
 - Eron myöntäminen kahdelle seurakuntamestarille eläkkeelle siirtymistä varten.
 - Ehdotukset kirkkovaltuustolle kahden seurakuntamestarin viran lakkauttamisesta. Seurakuntamestarin toimen perustaminen toisen viran tilalle.
 - Toimistosihteen tehtävänimikkeen muuttaminen hautausasioiden palvelusihteeriksi 1.9.2023 lukien sekä tehtävän vaativuusryhmän muutos ja päätös erityisen palkanlisän maksamisesta.

- Kanttorin viran täyttäminen.
- Eron myöntäminen kanttorille ja viran laittaminen haettavaksi 1.4.2023 alkaen.
- Diakonin virkasuhteen vakinaistaminen 1.10.2023 alkaen.
- Diakoniatyöntekijän tehtävän vaativuusosan korottaminen.
- Perheneuvojan sivutoimi-ilmoituksen tiedoksi merkitseminen.
- Diakoniatyöntekijän sivutoimiluvan hyväksyminen.
- Nuorisotyönohjaajan viran haettavaksi julistaminen vuoden määräajaksi.
- Perheneuvojan viran vakinaistaminen ja viran muuttaminen 80 %:ksi.
- Toimistosihteerin työsuhteen jatkaminen määräaikaisena 1.10.2023–30.9.2024
- Taloushallinnon asiantuntijan palkkaaminen ajalle 1.1.–31.12.2024 työajalla 80 % ja vaativuusryhmällä 601.
- Taloustoimiston toimistopäällikön virkanimikkeen muuttaminen talouspäällikön viraksi 1.1.2024 lukien.
- Päätökset virkavapauksista, sijaisuuksista ja osa-aikaisuuksista.
- Päätös seurakunnan pankkitilien tilinkäyttöoikeuksista.
- Päätös seurakunnan hankintavaltuuksista.
- Kolehtisuunnitelman hyväksyminen vuodelle 2023.
- Kirkkoneuvoston edustajien valitseminen johto- ja neuvottelukuntiin sekä alueneuvostoihin vuosiksi 2023–2024.
- Kerho-ohjaajan kertapalkkion nostaminen.
- Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy:n valinta seurakunnan hallinnon ja talouden tarkastamiseen valtuustokaudelle 2023–2026.
- Salon seurakunnan vuoden 2022 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen hyväksyminen.
- Martinkosken seurakunnan vuoden 2022 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen hyväksyminen.
- Esitys kirkkovaltuustolle, että tulevaan kiinteistöstrategiaan liitetään kiinteistö- ja hautatoimen johtokunnassa laadittu luettelo myytävistä kiinteistöistä.
- Kiinteistöihin ja maa-alueisiin liittyvät päätökset ja niiden valmistelu:
 - Perniön rivitalon sekä Valkoisen Pappilan myyminen.
 - Rotholman kiinteistön luovuttaminen lahjakirjalla partiolaisille.
 - Paunalan seurakuntatalon myyminen
 - Asunto oy Salon Horninpuisto osakkeiden 1431-1655 ostotarjouksen hyväksyminen.
 - Kiinteistön Ristola 734-713-1-40 myyminen.
 - Ollikkalan seurakuntatalon ostotarjouksen ja sen mukaisen vuokrasopimuksen hyväksyminen.
- Hyväksyttiin Salon seurakunnan ja Herättäjähdistyksen välinen yhteistyösopimus koskien Salon Herättäjäjuhlia 2025 ja nimettiin jäsenet juhlien valmistelua ohjaaviin toimikuntiin.
- Salon seurakunnan ja partion taustayhteisösopimuksen hyväksyminen.
- Kosken kirkon tulevaa peruskorjausta ohjaavan rakennustoimikunnan nimeäminen.
- Työsuhdepolkupyöräedun tarjoaminen henkilöstölle 1.4.2023 alkaen. Henkilöstöpäällikkö valtuutettiin tekemään palvelusopimuksen Gobybike Finland Oy:n kanssa.
- Vuoden 2022 henkilöstötilinpäätöksen hyväksyminen osana seurakunnan vuoden 2022 tilinpäätöstä ja sen lähettäminen edelleen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.
- Esitys kirkkovaltuustolle kiinteistötraktorin 60 000 euron lisämäärärahan myöntämisestä hautainhoitorahastolle.
- Rippikoulusuunnitelman hyväksyminen vuodelle 2024.
- Ehdokkaan valitseminen Suomen Lähetysseuran hallitukseen.
- Vuosilomasuunnitelman hyväksyminen lomakausille 1.5.– 30.9.2023. ja 1.10.2023 – 30.4.2024.
- Korkosuojaus ottaminen toiseen seurakuntatalon rakentamiseen otetuista luotoista.
- Päätös jatkaa kirkkovaltuuston strategiatyöskentelyä lokakuussa 2023.
- Salon seurakunnan nimenkirjoitusoikeuksien päivittäminen.

- Kevään 2023 luottotappioiden kirjauksesta ja perinnän jatkamisesta päättäminen.
- Esitys kirkkovaltuustolle vuoden 2024 veroprosentin päättämisestä 1,35 %:ksi.
- Vuoden 2024 talousarvioraamista ja vuosien 2024–2026 toimintasuunnitteluohjeista päättäminen.
- Kosken kirkon pääsuunnittelijan valinnan vahvistaminen.
- Valtuutus Kosken kirkon peruskorjaukseen valitulle rakennustoimikunnalle päättää korjauksen suunnittelijat.
- Angelniemen kyläyhdistyksen avustusanomuksen hyväksyminen Seurojentalon keittiöremonttiin.
- Testamentteihin ja avustuksiin liittyvät päätökset:
 - Risto Tasan testamentin vastaanottaminen, rahastoiminen ja sen käyttösuunnitelman antaminen kristillisen palvelun ja maahanmuuttajatyön johtokunnalle valmisteltavaksi.
 - Eeva Hidströmin testamentin (”Kultaseppämestari Heino Hidströmin ja kättilö Laina Hidströmin humanitaarinen lahjoitus”) vastaanottaminen, rahastoiminen ja käyttösuunnitelman antaminen kristillisen palvelun ja maahanmuuttajatyön johtokunnalle valmisteltavaksi
 - Testamentilla saatujen asunto-osakkeiden ja autotalliosakkeen myyntitoimeksianto ja esitys kirkkovaltuustolle loma-asunnon myynnistä.
 - Esitys kirkkovaltuustolle myöntää 28 000 euron avustus Helvi Harmaan testamenttirahastosta oppisopimustyöntekijän palkkaamiseen.
- Esitys kirkkovaltuustolle kiinteistötoimen pääluokkaan kuuluvien lisätalousarvion määrärahamuutosten hyväksymisestä.
- Esitys kirkkovaltuustolle hyväksyä Torikatu 6:n seurakuntatalon rakentamiseen 400 000 euron lisämääräraha.
- Hyväksyttiin Kiinteistö- ja hautaustoimen esitys kiinteistöstrategian painopisteistä Salon seurakunnan strategiaan vuosille 2024–2027 ja annettiin se edelleen valtuuston hyväksyttäväksi
- Päätös Salon seurakunnan strategiaan liitettävän kiinteistöstrategian painopisteiksi.
- Päätös hyväksyä kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunnan esityksen kiinteistöstrategiaksi vuosille 2024–2027 ja antaa sen edelleen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.
- Päätös hakea Kirkon ympäristödiplomia ja asettaa seurakuntaan ympäristötyöryhmä.
- Yhteistyösopimus Evankelisen lähetysyhdistyksen kanssa Oiva Hujasen työn tukemisesta.
- Tukipalveluiden johtavien viranhaltijoiden virkojen vaativuusryhmämuutos vaativuusryhmästä 603 vaativuusryhmään 701 alkaen 1.1.2024.
- Porin aluekeskusrekisterin yhteistyöryhmän jäsenten nimeäminen.
- Hiippakunnallisen kiinteistötyöryhmän jäsenen nimeäminen.
- Seurakuntasanomat-lehden hankintasopimus vuodeksi 2024 Salon Seudun Sanomat Oy:n kanssa.
- Esitys kirkkovaltuustolle hyväksyä:
 - Salon seurakunnan päivitetty taloussääntö
 - hautaustoimen ohjesääntö
 - seurakunnan hallintosääntö
 - "Hallitusti huomiseen" -strategian päivitys vuosiksi 2024–2026
 - talousarvio 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026.
- Suorituslisäjärjestelmän ja arviointikriteerien päivittäminen ja suorituslisän maksamisesta päättäminen.
- Henkilöstön koulutus- ja kehittämissuunnitelman hyväksyminen vuodelle 2024.
- Salon ja Loimaan seurakunnan välisen taloushallintoa koskevan yhteistyösopimuksen hyväksyminen.
- Päätös valtuuttaa kiinteistötoimi päättämään Uskelan kirkon pysäköintialueen käytöstä.

KIRKKONEUVOSTON ALAISET PÄÄTÖKSENTEKOELIMET

Salon seurakunnassa toimivat kertomusvuonna seuraavat johto- ja neuvottelukunnat:

- Julistuksen johtokunta
- Kasvatuksen johtokunta
- Kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunta
- Kristillisen palvelun ja maahanmuuttajatyön johtokunta
- Aluetyön neuvottelukunta
- Erityistyöalojen neuvottelukunta

Seurakunnan aluetyöllä pyritään kohdentamaan palveluja tasaisesti eri alueille ja varmistamaan seurakuntalaisten mahdollisuudet osallistua oman alueensa toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Aluetyön luottamuseliminä toimivat kirkkovaltuuston nimittämät alueneuvostot Halikossa, Kiikalassa, Kiskossa, Koskella TI, Kuusjoella, Marttilassa, Muurlassa, Perniössä, Perttelissä, Salo-Uskelassa, Suomensjärvellä ja Särkisalossa sekä alueneuvostojen puheenjohtajista koostuva aluetyön neuvottelukunta. Jokaiseen alueneuvostoon kuuluu 5–11 jäsentä sekä aluekappalainen, joka toimii virkansa puolesta esittelijänä ja sihteerinä. Kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus kirkkoherralla, kirkkoneuvoston edustajalla sekä aluetyöstä vastaavalla kappalaisella.

Salon seurakunnan luottamushenkilöiden oma intranet, *Lintra*, siirtyi uusien Lukkari-julkaisujärjestelmään pohjautuvien verkkosivujen käyttöönoton jälkeen Google Driveen. Lintrassa luottamushenkilöt pääsevät lukemaan mm. johto-/neuvottelukuntien ja alueneuvostojen pöytäkirjoja, viranhaltijapäätöksiä sekä johtosääntöjä. Lintrasta voi myös tulostaa lomakkeita, mm. matkalaskulomakkeen.

TILINTARKASTUSYHTEISÖ

Tilintarkastuspalvelun tuottaa KPMG Oy Ab. Päävastuullinen tilintarkastaja: HT, JHT Martin Slotte.

JOHTOKUNNAT JA NEUVOTTELUKUNNAT 2023

Kirkkoneuvoston edustajalla (KN) oli johto- ja neuvottelukuntien kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. (Suluissa jäsenten osallistumiskerrat kokouksiin.)

Julistuksen johtokunta

Mäenpää Pekka, pj.	(2/2)
Brännkärr-Väänänen Laura	(2/2)
Helenius Kaarina	(2/2)
Laine Elina	(2/2)
Lehtonen Harri	
Mäkinen Marko	(1/2)
Nieminen Jukka	(2/2)
Orrenmaa Anniina	(1/2)
Panttila Eija	(2/2)
Pohjola Jukka	(1/2)
Pouke Iiro	(2/2)
Rantanen Reija	(1/2)
Topi Ulla	(2/2)

KN: Harstinen Pirjo
Kokouksia 2

Kasvatuksen johtokunta

Björk Pasi, pj.	(2/3)
Aalto Olli-Pekka	(1/3)
Haarala Mika	(3/3)
Jokinen Kirsi-Maria	(2/3)
Kankaanpää Karoliina	(3/3)
Lehtovirta Tarja	(3/3)
Liimatainen Tuomas	(3/3)
Luoma Ari-Pekka	(3/3)
Mäkilä Jari	(2/3)
Mänkäri Marjaana	(2/3)
Ruostesaari Marja-Leena	(2/3)
Uusitalo Jaana	(3/3)
Viitanen Merja	(2/3)

KN: Pölönen Hannu
Kokouksia 3

Kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunta

Laiho Jari, pj.	(7/7)
Järvinen Anne	(6/7)
Kunnia Marjo	(7/7)
Laurila Juha	(7/7)
Lähdekorpi Matti	(7/7)
Marjalaakso Jouko	(7/7)
Pietilä Essi	(5/7)
Syrjälä Satu	(7/7)
Tammi Timo	(6/7)
Vierjoki Antti	(6/7)

KN: Määttänen Iris
Kokouksia 7

Kristillisen palvelun ja maahanmuuttajatyön johtokunta

Butters Maija, pj.	(2/2)
Holopainen Teemu	(2/2)
Iho Irma	(2/2)
Kirves-Järvinen Taina	(1/2)
Mikola Marja-Liisa	(1/2)
Niemi Reijo	(2/2)
Nummila Ville-Matti	
Pouke Iiro	(2/2)
Riihikankare Ari-Heikki	(2/2)
Rouhiainen Saila	
Saari Ismo	(2/2)
Seitz Elina	(2/2)
Sillankorva Riitta	(2/2)

KN: Hyttinen Marjatta
Kokouksia 2

Erityistyöalojen neuvottelukunta

Lindstedt Timo, pj.	(2/2)
Honkanen Anna-Maija	(2/2)
Keski-Mattinen Anne	(2/2)
Kirjavainen Jonna	(1/2)
Leppänen Eino	(1/2)
Liimatainen Tuomas	(2/2)
Nieminen Jukka	(1/2)
Syrjälä Josefiina	(2/2)
KN: Uusitalo Jaana	(2/2)

Kokouksia 2

Aluetyön neuvottelukunta

Jari Laiho	(1/1)
Jouko Marjalaakso	(1/1)
Annikka Viitaniemi	(1/1)
Anna Kesäniemi	(1/1)
Essi Pietilä	(1/1)
Ismo Saari	(1/1)
Tuija Skarp	(1/1)
Antti Vierjoki	(1/1)
Riitta Helenius	(1/1)
Iiris Määttänen	(1/1)
Lotta Lausti	(1/1)

KN: Hallintopappi
Kokouksia 1

ALUENEUVOSTOT 2023

KN= kirkkoneuvoston edustaja
AK= aluekappalainen
(Osallistumiskerrat/kokoukset)

Halikko

Laiho Jari, pj. (3/3)
Järvinen Anne (3/3)
Kankaanpää Karoliina (3/3)
Lehtovirta Tarja (2/3)
Mänkäri Marjaana (3/3)
Niemi Reijo (3/3)
Oksanen Markku (3/3)
Peltonen Jorma (3/3)
Riski Johanna (2/3)
Rouhiainen Saila (3/3)
Syrjälä Satu (3/3)
KN: Pölönen Hannu
AK: Kiiski Erkki
Kokouksia 3

Kiikala

Marjalaakso Jouko, pj. (2/2)
Alander Irja (1/2)
Kalevo Maija (2/2)
Lehtinen Pertti (1/2)
Mikola Marja-Liisa (1/2)
Männistö Jukka (1/2)
Nieminen Jukka (2/2)
Nummi Pertti (2/2)
Sillankorva Riitta (2/2)
Urmas Sari (2/2)
Urmas-Veikkolin Heli (2/2)
KN: Määttänen Iris
AK: Hietalahti Tapio
*Kokouksia 2, joista toinen
Suomusjärven kanssa*

Kisko

Viitaniemi Annikka, pj. (3/3)
Koisti Ritva (26.4.2023 alk.) (3/3)
Kymäläinen Kristiina (1/3)
Mäkinen Kirsi (2/3)
Rantanen Ilpo (3/3)
KN: Hyttinen Marjatta
AK: Huhtasalo Marika
Kokouksia 3 Muurlan kanssa

Kuusjoki

Heikkinen Seppo, pj. (2/3)
Haataja Anja, vpj. (2/3)
Kesäniemi Anna (3/3)
Kiertonen Kari (2/3)
Kunnia Marjo (2/3)
Kuusniemi-Ruokonen Arja (3/3)
Lindström Hannu (2/3)

Nikander Sinikka (3/3)
Tuovinen Katariina (3/3)
Vähä-Heikkilä Juha-Matti (3/3)

KN: Vesa Simo
AK: Laaksonen Suvi
Kokouksia 3

Marttila & Koski

Pietilä Essi, pj. (3/3)
Hacklin Outi (2/3)
Harstinen Pirjo (3/3)
Jalli Marja (3/3)
Kaskinen Liisa (3/3)
Kraappa Maarit (3/3)
Leppänen Anssi (1/3)
Leppänen Virve (2/3)
Lintunen Suvi (1/3)
Mäkinen Sampsa (2/3)
KN: Harstinen Pirjo
AK: Vaarna Tero
Kokouksia 3

Muurla

Saari Ismo, pj. (1/4)
Halkilahti Jarmo (4/4)
Helminen Kyllikki (2/4)
Kallio Sirpa (4/4)
Leppänen Tiitu (Marja-Terttu) (3/4)
Leppävirta Merja (1/4)
Randelin Aulikki (2/4)
Yli-Liipola Hanna (2/4)
KN: Helenius Riitta
AK: Huhtasalo Marika.
*Kokouksia 4, joista yksi
Kiskon kanssa*

Perniö

Skarp Tuija, pj. (4/4)
Kaitila Maisa (1/4)
Knaapinen Helena (2/4)
Knuutila Seppo (2/4)
Laine Päivi (4/4)
Laurila Erkki (3/4)
Parviainen Pirjo (2/4)
Pouke Iiro (2/4)
Tähtinen Sanna (4/4)
Vataja Miika (4/4)
Vigg Päivi (4/4)
KN: Uusitalo Jaana
AK: Alaranta Johannes
*Kokouksia 4, joista 2 yhteisiä
Särkisalon kanssa*

Pertteli

Vierjoki Antti, pj. (4/4)
Jalonen Anneli (4/4)
Kontio Anu (3/4)
Laakso Hilikka (3/4)
Lehtonen Harri (4/4)
Mäkinen Minna (2/4)
Päärni Sirpa (2/4)
Siivo Seija-Sisko (4/4)
Yli-Jama Mirja (4/4)
KN: Mäkitalo Martti
AK: Laaksonen Suvi
Kokouksia 4

Salo-Uskela

Helenius Riitta, pj. (4/4)
Helenius Kaarina (4/4)
Hietanen Marika (2/4)
Jokinen Kirsi-Maria (4/4)
Kirves-Järvinen Taina (3/4)
Laaksonen Reetta (3/4)
Panttila Eija (4/4)
Pelli Tiina (4/4)
Ruostesaari Marja-Leena (2/4)
Seitz Elina (2/4)
Viitanen Merja (3/4)
KN: Mikkola Kalle
Hallintopappi Anna Knuutila
Kokouksia 4

Suomusjärvi

Määttänen Iris, pj. (2/2)
Kankaanpää Anu (2/2)
Laine Riitta (1/2)
Mielikäinen Mari-Anne (2/2)
Sinnelä Mauri (2/2)
Soininen Leena (2/2)
Suominen Sinikka (2/2)
Terho Pentti (2/2)
KN Määttänen Iris
AK: Hietalahti Tapio
*Kokouksia 2, joista toinen
Kiikalan kanssa*

Särkisalo

Lausti Lotta, pj. (2/2)
Ahlqvist Pekka (2/2)
Butters Maija (2/2)
Lindeman Karin (2/2)
Meriluoto Mirja (2/2)
Räty Marja (2/2)
Vainio Juho
KN: Vigg Päivi
AK: Hekkala Juha
Kokouksia 2 Perniön kanssa

3 Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli 31.12.2023 yhteensä 131 henkilöä, joista naisia 91 ja miehiä 42. Edellisestä vuodesta henkilöstön määrä on lisääntynyt kolmellatoista (13) henkilöllä. Henkilöstön määrän lisääntymiseen vaikuttaa osaltaan vuoden 2023 alussa tapahtunut seurakuntaliitos Martinkosken seurakunnan kanssa. Vakituksessa palvelussuhteessa oli 113 henkilöä. Tarkemmat tiedot henkilöstöstä löytyvät erillisestä henkilöstötilinpäätöksestä.

4 Jäsenmäärä

Salon seurakunnan jäsenmäärästä ja jäsenistössä tapahtuneista muutoksista vuonna 2023 ei saa yhtä yksityiskohtaista tietoa kuin aikaisempina vuosina, sillä vuoden alusta seurakuntaan oli liittynyt entisestä Martinkosken seurakunnasta 3 237 jäsentä.

Seurakuntaliitos selittää suurimman osan Salon seurakunnan jäsenmäärän noususta 2 428 henkilöllä eli 36 647 lukuun 39 075:

Salon srk:n jäsenmäärä 31.12.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Läsnä olevat	41 390	40 587	39 697	38 895	38 238	37 622	36 647	39 075
Poissa olevat	1 005	1 007	1 000	993	978	1 075	968	1 000
YHTEENSÄ	42 395	41 594	40 697	39 888	39 216	38 697	37 615	40 075

Aikaisempina vuosina on verrattu myös seurakunnan jäsenten kastettujen/kuolleiden määriä, seurakuntaan ja siitä pois muuttaneiden määriä sekä kirkkoon liittyneiden / kirkosta eronneiden määriä. Vertailua voidaan nytkin tehdä yhdistämällä vuoden 2022 osalta Salon ja Martinkosken tilastojen luvut.

Väestönmuutokset	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 S + MK	2023
Kirkkoon liittyneet	120	137	139	137	153	152	159+15=174	174
Kirkosta eronneet	375	347	385	424	353	391	464+62=526	414
Kastetut	263	255	272	203	161	191	201+23=224	147
Kuolleet	523	548	579	542	531	537	590+82=672	587
Avioliitot - näistä kirkoll. vihkimisiä	145 82	186 112	147 87	147 82	138 75	117 63	111+10=121 65	100 58
Avioerot	104	83	100	107	90	82	84	93
Seurakuntaan muuttaneet	1.079	1.051	969	1.040	1075	1113	928+151=1 079	959
Seurakunnasta muuttaneet	1.206	1.342	1.288	1.216	1162	1144	1197+164=1361	1089

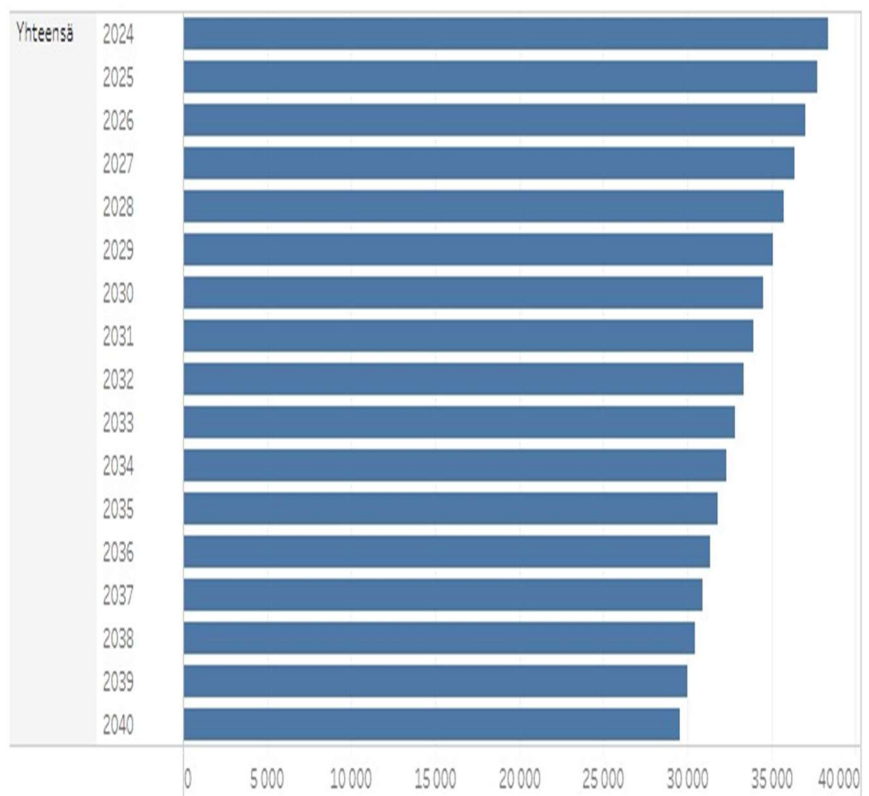
Taulukko kirkkoonkuuluvuusprosentista:

Pvm.	Kunta	Väkiluku	Seurakunnan jäsenmäärä	Kirkkoon kuuluvuus %
31.12.2022	Marttila	1 978		
	Koski	2 227		
	Salo	50 933		
	Yhteensä	55 138	39 885	72,3
31.12.2023	Marttila	1 931		
	Koski	2 208		
	Salo	51 097		
	Yhteensä	55 236	39 075	70,7

Vuoden 2023 alussa 65,1 % suomalaisista kuului evankelis-luterilaiseen kirkkoon. Jäsenmäärä on viime vuosina ollut laskeva. Vielä 1980-luvulla yli 90 % suomalaisista oli luterilaisen kirkon jäseniä.

Seurakunnan jäsenennuste lukuina ja kuvallisessa muodossa vuosina 2024–2040:

	Yhteensä
2024	38 383,00
2025	37 696,00
2026	37 028,00
2027	36 376,00
2028	35 736,00
2029	35 111,00
2030	34 511,00
2031	33 927,00
2032	33 365,00
2033	32 827,00
2034	32 313,00
2035	31 820,00
2036	31 342,00
2037	30 878,00
2038	30 429,00
2039	29 984,00
2040	29 545,00

5 Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Salon seurakunnan kirkkoneuvosto vastaa Salon seurakunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä. Johtavat viranhaltijat huolehtivat sisäisen valvonnan toimeenpanosta omalla vastualueellaan. Sisäisen valvonnan vastuu on kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä. Sisäistä valvontaa ovat kaikki organisaation sisäiset menettely- ja toimintatavat, joilla pyritään kohtuullisella varmuudella varmistamaan, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, avoimesti, tuloksellisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Salon seurakunnassa on olemassa 14.6.2017 hyväksytyt seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeet, jotka on valmisteltu Kirkkohallituksen vuonna 2004 antamien ohjeiden mukaisesti henkilöstön ja luottamushenkilöiden yhteistyönä.

Kirkkoneuvoston ohjesääntö ja johtavien viranhaltijoiden johtosäännöt on uusittu vastaamaan nykyistä organisaatiota. Kirkkovaltuusto vahvisti joulukuussa uudet, vuonna 2024 alusta voimaantulleet Salon seurakunnan hallintosäännön ja taloussäännön Viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.

Laskujen ja tositteiden hyväksymismenettelystä on ohjeet. Kassavarojen käsittelystä on erilliset ohjeet.

Uuden seurakuntatalon alakerrassa toimii kahvila, joka tarjoaa sekä maksuttomia ns. diakonialounaita että maksullista lounasruokaa maksullisten kahvilatuotteiden lisäksi. Maksullinen kahvila- ja lounastoiminta on uutta ja kahvilan kassajärjestelmä on otettu hiljattain käyttöön. Jotta toiminta lähtisi alusta alkaen oikein seurakunnassa käytiin prosessi läpi Yrittäjien opiston oppilastyönä.

Projektin tavoitteena oli

- ohjeistaa kahvilan työntekijöitä kassajärjestelmän käytössä ja siten varmistaa sen oikeaa käyttöä
- varmistaa kahvilan toiminnan osuuden oikea raportointi seurakunnan kirjanpidossa, arvonlisäverotuksessa ja tilinpäätöksessä
- varmistaa kahvilan toiminnan osalta luotettavaa seurakunnan talouden raportointia viranomaistahoille ja luottamuselimille sekä kaikille seurakuntalaisille
- mahdollistaa kahvilan maksullisten tuotteiden kannattavuuden laskennan

Lahjojen antamisessa, saamisessa, vieraanvaraisuudessa ja korruption torjunnassa noudatettavat periaatteet on linjattu Sisäisen valvonnan ohjeessa.

Riskien hallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Riskienhallintatoimenpiteitä on vuoden aikana tehty seuraavasti:

- Kiinteistöt: kiinteistöihin on lisätty ja uusittu kameravalvontaa sekä sähkölukituksia.
- Henkilöstö: Henkilökunnan työterveyshuollon toteuttaa Pihlajalinna Oy Varhaisen tuen malli on käytössä ja työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen ja tarpeen mukaan. Lähes koko henkilökunta on suorittanut hyväksytysti tietoturvatentin.

- Lainat ja sijoitukset: Salon seurakunnalla on lainaa Lounaismaan Op:lta. Lainaa on sovittu nostettavan 14 milj. euroa. Lainaa oli nostettu 31.12.2023 14 milj. euroa ja sen saldo oli samaan aikaan 13 043 659 euroa. Sijoitukset tehdään kirkkovaltuuston hyväksymän sijoitussuunnitelman mukaan 1.1.2018 alkaen, suunnitelmaan on tehty allokaatiomuutos 11.11.2020. Sijoitussuunnitelma on laadittu Kirkkohallituksen eläkerahaston sijoitusyksikön ohjeistuksen mukaisesti.
- Tietohallinto ja tietosuoja ja -turva: Salon seurakunnan tietohallinnon palvelut hankitaan Arkkhiippakunnan IT-alueelta, jolla on tekninen vastuu tietosuojasta. IT-alue hankkii ja ylläpitää käytettäviä tietoturvaohjelmia. Seurakunnassa seurakuntalaisten henkilötietoja käsitellään vain silloin, kun se seurakuntalaisten asioiden hoitamiseksi on välttämätöntä.

Riskien taloudellisilta vaikutuksilta suojautumiseksi Salon seurakunnalla on tavanomaiset omaisuus-, toiminta- ja henkilöstövakuutukset

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu kuluvana vuonna puutteita.

Talouden ja toiminnan toteutumisesta on raportoitu kirkkoneuvostolle vuoden aikana neljä kertaa. Kirkkovaltuuston puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja saavat raportit kuukausittain.

Sisäistä valvontaa kehitetään henkilöstön ymmärrystä sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta lisäämällä.

6 Talouden tunnusluvut

Vuodet 2023 ja 2022 eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska vuosi 2022 ei sisällä Martinkosken seurakunnan lukuja.

Tuloslaskelman tunnusluvut

Salon seurakunnassa toimintatuottojen osuus toimintakuluista laski vuodesta 2022 noin 43 prosenttia. Vuosikatteen osuus poistoista, 35,81 %, kertoo siitä, että vuosikatteen määrä ei riittänyt kattamaan poistoja. Vuosikatteen osuus poistoista tulisi olla vähintään 100 %. Lukua tarkastellessa on kuitenkin hyvä kiinnittää huomiota siihen, että vuosikatetta alensi sijoitusten arvonalentuminen.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	13,40	23,76
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	35,81	14,93
Vuosikate (€/jäsen)	15,53	4,54

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Rahavarat kasvoivat 355 301 euroa tilikauden aikana. Rahavarat, jotka sisältävät myös sijoitusvarallisuuden, olivat tilikauden lopussa 38 274 383,50 euroa. Kun summa sisältää lahjoitusrahastojen ja muiden toimeksiantojen rahavaroja 3 375 533,97 euroa, seurakuntatalouden käytettävissä olevat rahavarat 31.12.2023 olivat 34 898 849,53 euroa.

Investoinnit 3,47 miljoonaa euroa. Tunnusluku investointien tulorahoitus-% oli 17,50 %, mikä oli huomattavasti edellistä vuotta parempi (2,71 % v. 2022). Investoinnit rahoitettiin osaksi lainarahalla.

Rahavarojen riittävyys oli 685 päivää (kriisiytyvän seurakunnan mittari on alle 90 päivää).

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Investointien tulorahoitusprosentti (%)	17,5	2,71
Rahavarojen riittävyys (pv)	685	643
Lainanhoitokate	0,68	0,22

Investointien tulorahoitusprosentti (%) (= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno)

Rahavarojen riittävyys, pv (= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella)

Lainanhoitokate (= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset))

Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma on 66 707 345,92 miljoonaa euroa. Tase kasvoi 5 144 505,42 eurolla. Pysyvät vastaavat olivat 23 378 362,96 miljoonaa euroa. Ne kasvoivat 3 028 644,56 euroa. Vaihtuvat vastaavat (saamiset ja sijoitukset) olivat 38 890 635,34 miljoonaa euroa. Rahat ja pankkisaamiset olivat tilikauden lopussa 1 444 411,05 ja ne kasvoivat 485 280,41 eurolla. Vaihtuviin vastaaviin sisältyy lahjoitusrahastojen ja muiden toimeksiantojen varoja 3 375 533,97 euroa. Oma pääoma kasvoi 759 341,90 euroa. Oman pääoman muutokseen sisältyy tilikauden alijäämän lisäksi Martinkosken seurakunnan oman pääoman määrä.

Salon seurakunnan omavaraisuusaste on 72,13 %. Seurakunnalla on lainaa, suhteellinen velkaantuneisuus 129,72 %, mutta rahoitusvarallisuuttakin on kertynyt. Salon seurakunta on vakavarainen eikä sen taloudellisessa asemassa ole tapahtunut juurikaan muutoksia kahden viime vuoden aikana.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Omavaraisuusaste (%)	72,13	75,63
Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	487,15	644,98
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	129,72	111,19
Lainakanta (€/jäsen)	354,06	308,87

Omavaraisuusaste (%) (= 100* (Oma pääoma + Poistoero + Vapaaehtoiset varaukset - Ainaishoitosopimusten pääomat) / (Koko pääoma - Toimeksiantojen pääomat - Saadut ennakot)).

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen (= [(Saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) - (Vieras pääoma - Saadut ennakot)] / Jäsenmäärä).

Suhteellinen velkaantuneisuus (%) (= 100* (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot).

Lainakanta, euroa/jäsen (= [Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat+ Siirtovelat + Muut velat)] / Jäsenmäärä)

7 Seurakuntatalouskonsernin toiminta ja talous

Salon seurakunnalla ei ole konsernitaseen laatimisvelvollisuutta.

8 Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamiseksi

Tilikauden tulos on 987 570,26 euroa alijäämäinen.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että tilikauden alijäämä 987 570,26 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan tilille ”Tilikauden yli/alijäämä”.

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2023 tilinpäätöksen alijäämäkirjausta on 27 857 479,78 euroa. Kirkkojärjestyksen edellyttämään esitykseen toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.

II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

1 Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalousosa

Salon seurakunnan sitovuustaso kirkkovaltuustoon nähden on koko seurakunnan toimintakate 1, ja kirkkoneuvostoon nähden pääluokkataso kuitenkin niin, että hautaustoimi ja kiinteistötoimi yhteensä.

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	1 816 020,00	-560 000,00	1 256 020,00	1 627 474,02	-371 454,02	129,6
Toimintakulut (ulkoiset)	-11 704 421,67	-323 717,00	-12 028 138,67	-12 142 691,18	114 552,51	101,0
Toimintakate 1	-9 888 401,67	-883 717,00	-10 772 118,67	-10 515 217,16	-256 901,51	97,6
Toimintatuotot (sisäiset)	280 878,00		280 878,00	5 172 316,66	-4 891 438,66	1 841,5
Toimintakulut (sisäiset)	-280 878,00		-280 878,00	-5 172 316,66	4 891 438,66	1 841,5
Toimintakate 2	-9 888 401,67	-883 717,00	-10 772 118,67	-10 515 217,16	-256 901,51	97,6
Poistot ja arvonalentumiset	-1 463 781,00		-1 463 781,00	-1 694 783,11	231 002,11	115,8
Laskennalliset erät				-743 622,27	743 622,27	0,0
Sisäiset korkokulut				-743 622,27	743 622,27	0,0
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	-11 352 182,67	-883 717,00	-12 235 899,67	-12 953 622,54	717 722,87	105,9

1.1 Hallinto

Hallinnon tehtäväalueet ja sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen tehtäväalueittain:

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	39 800,00		39 800,00	39 818,78	-18,78	100,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 374 025,12	-7 000,00	-1 381 025,12	-1 276 467,81	-104 557,31	92,4
Toimintakate 1	-1 334 225,12	-7 000,00	-1 341 225,12	-1 236 649,03	-104 576,09	92,2
Toimintakulut (sisäiset)	-5 100,00		-5 100,00	-263 170,48	258 070,48	5 160,2
Toimintakate 2	-1 339 325,12	-7 000,00	-1 346 325,12	-1 499 819,51	153 494,39	111,4
Poistot ja arvonalentumiset				-16,49	16,49	0,0
Laskennalliset erät				1 417 648,36	-1 417 648,36	0,0
Sisäiset korkokulut				-1,73	1,73	0,0
Sisäiset vyörytyserät				1 417 650,09	-1 417 650,09	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-1 339 325,12	-7 000,00	-1 346 325,12	-82 187,64	-1 264 137,48	6,1

1 Hallintoelimet

Tehtävä

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Seurakunnan päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat kirkkovaltuusto, kirkkoneuvosto ja johtokunnat.

2 Talous- ja henkilö- ja yleishallinto

Tehtävä

Taloushallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa talouspalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Taloushallinto kehittää taloussuunnittelua ja raportointia, jotta se pystyy tuottamaan reaaliaikaista tietoa talouden tilanteesta niin tehtäväaloille kuin luottamushenkilöillekin päätöksenteon tueksi.

Henkilöstöhallinto hoitaa seurakunnan henkilöstön palvelussuhdeasioita koko palvelussuhteiden elinkaaren ajan: rekrytoinnista ja perehdyttämisestä palvelussuhteiden päättymiseen ja monista asioista siinä välissä. Henkilöstöhallinto tarjoaa esihenkilöille työvälineitä ja tukea henkilöstön kehittämisessä, työhyvinvoinnin ja terveyden ylläpitämisessä. Henkilöstön palkitseminen ja muistaminen, työterveysyhteistyö, työsuojeluyhteistyö sekä palkanmaksu kuuluvat henkilöstöhallinnon vastuulle. Henkilöstöhallinnon vastuulla on esihenkilötyön ja johtamisen kehittäminen sekä strateginen henkilöstösuunnittelu yhteistyössä johtavien viranhaltijoiden ja kirkkoherran kanssa.

Seurakuntatoimisto huolehti mm. kirkollisten toimitusten sopimisesta, toimitilojen varauksista, tilastoinnista sekä kirkonkirjojenpidon jäsenrekisterin arkistoinnista. Seurakuntatoimisto toimi seurakunnan ulkoisena ja sisäisenä palveluorganisaationa tuottaen tietoa seurakunnan hallinnon sekä hengellisen toiminnan, kuten rippikoulun, yleisen seurakuntatyön ja lapsityön tarpeisiin.

Resurssit

Taloustoimistossa työskenteli kertomusvuonna toimistopäällikkö ja kolme toimistosihteerä sekä yksi määräaikainen toimistosihteerä. Kaksi toimistosihteerä työskentelee hautapalveluissa ja yksi hoitaa taloustoimiston töiden lisäksi alakerran aulan info-palvelupistettä.

Henkilöstöhallinnossa työskenteli HR-asiantuntija ja henkilöstöpäällikkö, joka vastaa henkilöstöhallinnosta.

Seurakuntatoimistossa työskenteli toimistonhoitaja, 3 kk ajan määräaikainen toimistoapulainen, joka toimi mm. muuttoapuna uuteen seurakuntataloon siirryttäessä sekä Salo-Uskelan arkiston tyhjentämisessä ja siirtämisessä päätearkistoon Halikkoon. Maaliskuun alussa aloitti työnsä toimistosihteerä, joka on yhteinen seurakuntatoimiston ja hautapalveluiden kanssa. Seurakuntatoimiston toiminnasta vastasi kirkkoherra.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Kirkon palvelukeskuksen täysimääräinen, tehokas ja taloudellinen hyödyntäminen.
- Esimiesten valmennus henkilöstöprosesseista ja henkilöstöjohtamisen teemoista. Kevan oppimisalusta aktiiviseen käyttöön.
- Henkilöstön työhyvinvointikyselyn tulosten mukaan yhdessä suunniteltujen toimenpiteiden toteutus.
- Tiivistetty yhteistyö työterveyshuollon kanssa.
- Toimistojen henkilöstön välinen tiedonkulku tehostuu ja yhteistyön mahdollisuudet paranevat, kun kaikki muuttavat uudessa seurakuntatalossa samaan kerrokseen. Tavoitteena on pitää yhteinen viikkopalaveri. Rakennus valmistuu maaliskuun aikana ja muutto tapahtuu huhtikuussa.
- Hautauspalveluihin riittävä resursointi ja toimintojen sujuvoittaminen.
- Arkistojen järjestelyn jatkaminen ja vanhimman aineiston siirto Kansallisarkistoon (Turku) ja digitoidun aineiston palauttaminen seurakunnan omiin päätearkistoihin.

Tavoitteiden toteutuminen

Kirkon palvelukeskuksen laajennetut palvelut ovat käytössä vuokralaskutuksessa ja sijoitusten kirjaamisessa. Täysimääräinen laajennettujen palveluiden käyttöönotto ei ole vielä ollut mahdollista ottaa käyttöön Palvelukeskuksen resurssipulan vuoksi.

Hautauspalveluihin on saatu riittävä resursointi ja sen toiminta on sujuvaa.

Esihenkilöiden valmennus muotoutui vuoden aikana kuukausittaisiksi esihenkilötapaamisiksi, joissa käsitellään mm. ajankohtaisia asioita. Tapaamisten pääasia on kuitenkin Kevan oppimisympäristön videoiden katsominen ja yhteisen keskustelun kautta niiden ottaminen yhteisiksi esihenkilötyön ja johtamisen käytännöiksi. Esihenkilötyöhön ja johtamiseen panostaminen on myös vastausta työhyvinvointikyselyn tuloksiin. Työterveysyhteistyön tiivistäminen on ollut haasteellista, koska uuden palveluntarjoajan, Pihlajalinnan, resurssit Salossa ovat melko vähäiset.

Muuton yhteydessä seurakuntatoimistossa sijainnut Salo-Uskelan arkisto siirrettiin päätearkistoon Halikkoon ja muiden alueiden (seurakuntatoimiston arkistossa sijainneet) kirkonkirjat siirrettiin omiin päätearkistoihinsa. Salon seurakunnan arkistomateriaali v:sta 2009 alkaen siirrettiin kokonaisuudessaan uuden seurakuntatalon arkistoon.

Arvio tulevasta kehityksestä

Tavoitteena on laadukkaan ja sujuvan asiakaspalvelun tarjoaminen seurakuntalaisille. riittävän ja oikea-aikaisen tiedon välittäminen luottamushenkilöille sekä koko henkilökunnan työhyvinvoinnin edelleen vahvistaminen.

3 Kirkonkirjojenpito

Tehtävä

Porin aluekeskusrekisteri ylläpitää jäsenrekisteriä (Kirjuri) ja luovuttaa tiedot kirkonkirjoista (sukuselvitykset ja virkatodistukset). Salon seurakunta ostaa palvelun Porin aluekeskusrekisteriltä ja tarjoaa toimitilat akr:n käyttöön. Salon toimipiste sijaitsee Halikon seurakuntatalossa.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Toimintatapojen ja yhteistyön joustava ja mielekäs käyttö seurakuntatoimiston ja aluekeskusrekisterin Salon toimipisteen välillä; esim. lomakkeiden kulku, tietojen tarkistaminen sukuselvitystä varten arkistoiduista tiedoista ja muita mahdollisia uusia käytäntöjä.
- Kirkonkirjojen digitoidun aineiston muistioiden laatiminen, tietojen tarkentaminen ja selventäminen sekä mahdollisten korjauksien tekeminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Yhteistyö seurakuntatoimiston ja aluekeskusrekisterin välillä sujui edellisen vuoden tapaan joustavasti, samoin lomakkeiden kulku sähköisesti, yhteisten kansiorakenteiden välillä. Kirkonkirjojen täydennysdigitointi saatiin loppuun kuluneen vuoden aikana.

Arvio tulevasta kehityksestä

Sukututkimukset siirtyvät aluekeskusrekisterin laadittaviksi. Pieniin, yksittäisiin sukuselvityskysymyksiin voidaan vastata seurakuntatoimistossa. Tavoitteena on palvella seurakuntalaisia sujuvasti ja joustavasti yhteistyössä aluekeskusrekisterin kanssa.

1.2 Seurakunnallinen toiminta

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	406 780,00		406 780,00	538 337,56	-131 557,56	132,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-5 854 113,48	-64 000,00	-5 918 113,48	-5 907 199,74	-10 913,74	99,8
Toimintakate 1	-5 447 333,48	-64 000,00	-5 511 333,48	-5 368 862,18	-142 471,30	97,4
Toimintatuotot (sisäiset)	2 074,00		2 074,00		2 074,00	0,0
Toimintakulut (sisäiset)	-273 010,00		-273 010,00	-4 657 895,18	4 384 885,18	1 706,1
Toimintakate 2	-5 718 269,48	-64 000,00	-5 782 269,48	-10 026 757,36	4 244 487,88	173,4
Poistot ja arvonalentumiset				-2,64	2,64	0,0
Laskennalliset erät				-1 977 482,07	1 977 482,07	0,0
Sisäiset korkokulut				-0,28	0,28	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-1 977 481,79	1 977 481,79	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-5 718 269,48	-64 000,00	-5 782 269,48	-12 004 242,07	6 221 972,59	207,6

1 Jumalanpalveluselämä

Tehtävä

Seurakunta on olemukseltaan jumalanpalvelusyhteisö. Seurakunnan eri alueilla säännöllisesti vietetyt messut ovat jumalanpalveluselämän keskeisin muoto. Niitä täydentävät monet hartaudet ja erityisjumalanpalvelukset.

Resurssit

Jumalanpalveluselämää toteutti suuri ammattilaisten joukko, joista papin, kanttorin ja suntion muodostama tiimi on keskeisessä asemassa. Jumalanpalveluselämän suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistui myös monia vapaaehtoisia vastuunkantajia mm. tekstinlukijoina, ehtoollisavustajina, esirukouksen laatijoina sekä vokaali- ja instrumentaalimusiikin esittäjinä. Jumalanpalveluselämä toteutettiin seurakunnan eri kirkoissa ja leirikeskustoissa. Jumalanpalveluksia järjestettiin myös erityisryhmille (lapset, nuoret, koululaiset, eri kieliryhmät) ja erityistilanteissa (ulkoilmajumalanpalvelukset). Salon kirkossa vietetään viikkomessua joka toinen viikko.

Paikallisten hoivakotien määrän lisääntyminen on merkinnyt myös niissä vietettävien ehtoollishartauksien määrän kasvua. Hartauksia ovat vuorotellen ja yhteisvoimin toteuttaneet papit, kanttorit ja hoivamuusikko sekä diakoniatyöntekijät.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Selkokielen käytön lisääminen: papiston selkokielikoulutus.
- Pyrkimys jumalanpalveluselämän aiempaa laajempaan yhteiseen suunnitteluun. Suunnittelun yhtä aikataulutus tätä silmällä pitäen.
- Koulukirkkoihin osallistumisen mahdollistaminen ainakin kerran vuodessa kaikkien alakoulujen oppilaille (ml. mahdollinen kuljetustuki); toteutettava yhdessä kasvatuksen työalan kanssa.

Tavoitteiden toteutuminen

Yhteisen suunnittelun osuus on kasvanut, mutta sillä on edelleen paljon kasvunvaraa. Julistuksen johtokunnan tiiviimpi liittäminen suunnitteluprosessin osaksi ei ole kertomusvuonna vielä toteutunut, mutta innostusta tähän on ollut. Tämä liittyy osittain viranhaltijoiden pidempiaikaisiin yllättäviin

poissaoloihin. Selkokieliyskoulutus papistolle toteutui kertomusvuoden aikana lyhytmuotoisena, mutta jatkoa koulutukselle voisi muutaman vuoden sisään pitää. Kaikille ala- ja yläkouluille on tarjottu mahdollisuus osallistua koulukirkkoihin. Ihan kaikki koulut eivät ole koulukirkkoja järjestäneet, mutta pääsääntöisesti homma on lähtenyt mukavasti pandemian jälkeen rullaamaan. Jumalanpalveluselämää on myös integroitu Salon keskustan uuden seurakuntatalon toiminnan (mm. yhteisruokailut) kanssa.

Erityisinä ilon aiheina voidaan mainita Salossa pidettyjen Lähetysjuhlien osana järjestetty torimessu sekä Kuusjoen kirkon 200-vuotisjuhlavuonnaan käyttöönsä saamat uudet kirkkotekstiilit, jotka siunattiin toukokuussa juhlamessussa.

Arvio tulevasta kehityksestä

Seurakunnassa on virinnyt aktiivista kiinnostusta tuomasmessujen järjestämistä kohtaan. Niitä tultaneen jatkossa järjestämään seurakunnan eri kirkoissa nykyistä enemmän. Viime aikojen kokemuksen perusteella voidaan myös olettaa, että arkipäivien ja arki-iltojen entistä runsaampi käyttö jumalanpalvelus- ja mm. hautaansiunausaikoina tulee lisääntymään, mikä resurssien tasaisen käytön kannalta on hyvä asia.

2 Hautaan siunaaminen

Hautaan siunaaminen kuuluu seurakunnan lakisääteisiin perustehtäviin ja on sen lisäksi seurakunnalle merkittävä sielunhoidollinen mahdollisuus.

Resurssit

Hautaan siunaamisista vastasivat papit yhteistyössä kanttoreiden kanssa. Koko hautaan siunaamisen prosessissa suntuot sekä hautausmaan ja seurakuntatoimiston henkilökunta ovat ratkaisevan tärkeässä asemassa. Hautaan siunaamisia toimitettiin seurakunnan siunauskappeleissa, kirkoissa ja haudoilla sekä Salon aluesairaalan kappelitiloissa. Sotaveteraanien siunaustilaisuuksiin seurakunta on vakiintuneen tavan mukaan hankkinut havuseppeleet yhdessä Salon kaupungin kanssa. Veteraanijärjestön edustajat ovat olleet läsnä tilaisuuksissa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2022

- Hautaan siunaamisten huolellinen ja laadukas toteuttaminen.
- Hautaan siunaamisten valmisteluun ja toteutukseen liittyvien kohtaamisten laadukkuus.
- Hautaan siunaamisten toteuttaminen vallitsevien hyvien käytäntöjen mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Koko hautaansiunaamisprosessin sujuvoittaminen ja sen riittävä resursointi.

Tavoitteiden toteutuminen

Pääsääntöisesti palaute, joka hautaansiunaamisista saatiin, oli positiivista. Omaisilta tuli palautetta hyvistä ja tärkeistä kohtaamisista. Toisaalta juuri niistä tilanteista, joissa esimerkiksi toimituskeskusteluajan sopiminen oli hankalaa tai siihen oli varattu vain lyhyt aika, tuli negatiivista palautetta. Tähän kuluvana vuonna 2024 tullaan panostamaan vielä lisää.

Arvio tulevasta kehityksestä

Hautaan siunaamisten lukumäärä tuskin vähenee lähitulevaisuudessa. Sairaalan uusi kappeli on vakiinnuttanut paikkansa siunaustilana. Muistotilaisuudet, joiden määrän mahdollista vähenemistä pohdittiin pandemiavuosina, eivät ole hävinneet mihinkään, mutta niiden kirjo on laajentunut. Entistä useammin muistotilaisuuksia myös järjestetään muualla kuin seurakunnan tiloissa.

3 Muut kirkolliset toimitukset

Muilla kirkollisilla toimituksilla tarkoitetaan erityisesti elämänkaareen liittyviä eri sakraalitoimituksia, kuten kastetta, konfirmaatiota, avioliittoon vihkimistä ja avioliiton kirkollista siunaamista, yksityistä rippiä, kodinsiunaamista tai yksityistä ehtoollista. Näitä toimituksia arvostetaan; ne tarjoavat myös kirkolliselle työlle ainutlaatuisen kosketuspinnan ihmisten elämään.

Resurssit

Kirkollisista toimituksista vastasivat papit osin yhteistyössä kirkkomuusikoiden, suntioiden ja seurakunnan muiden työntekijöiden kanssa. Osa kirkollisista toimituksista, konfirmaatioita lukuun ottamatta, on toimitettu seurakuntalaisten kodeissa tai muissa tiloissa.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Kirkollisten toimitusten kokonaisuuden huolellisen jalaadukkaan toteuttamisen yhteinen pohdinta.
- Kirkollisten toimitusten koko kirjon tutuksi tekeminen (kodin siunaaminen, avioliiton vuosipäivän rukoushetki jne.).
- Kirkkotilojen käyttöön rohkaiseminen erityisesti kastetoimituksen paikkana.
- Vihkiyö- ja Aamukaste-tapahtumien järjestäminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Kertomusvuodelle asetetut tavoitteet toteutuivat osin. Papisto käytti hiukan aikaa kastetoimituksen muoto- ja sisältökysymysten pohtimiseen. Kirkollisista toimituksista julkaistiin artikkelisarja seurakunnan lehdessä. Mahdollisuutta kirkkotilan käyttöön kastetilana esiteltiin kasteen varaamisen yhteydessä. Vihkiyö-tapahtuma toteutui; Aamukaste-tapahtuman toteuttamisen sen sijaan päätettiin antaa odottaa uuden seurakuntatalon ja seurakuntatalon kappelin ja kasvatuksen siiven valmistumista.

Arvio tulevasta kehityksestä

Kirkollisten toimitusten merkitys ei ole seurakuntalaisillemme itsestäänselvyys, ja sen voidaan olettaa lähitulevaisuudessa entisestään ohentuvan. Esim. tarjoamalla juhlatiloja ilmaiseksi käyttöön

kasteissa ja järjestämällä yhteisiä kaste-, vihki- ym. tilaisuuksia voidaan madaltaa kynnystä osallistua. Samoin toimitusten monipuolinen esillä pitäminen kaikessa seurakunnan viestinnässä on perusteltua.

4 Yleinen seurakuntatyö

Yleisellä seurakuntatyöllä tarkoitetaan kaikkia sellaisia aikuisten seurakuntatyön muotoja, jotka eivät nimenomaisesti ole jumalanpalveluksia tai kirkollisia toimituksia. Tällaisia voivat olla esimerkiksi luennot ja seurakuntaillat, raamattu- ja rukouspiirit sekä retriitit, retket ja seurakuntamatkat. Myös yleisen seurakuntatyön osalta tapahtumien yhteinen, työalarajat ylittävä suunnittelu on tulevaisuudessa entistäkin tärkeämpää. Yleisen seurakuntatyön tyyppistä toimintaa järjestävät työaloista myös lähetys-, diakonia- ja musiikkityö.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Yleisen seurakuntatyön toimiva yhteinen koordinointi.
- Vakiintuneiden toimintamuotojen kriittinen tarkastelu yhdessä seurakuntalaisten kanssa; toimivien ratkaisujen säilyttäminen ja edelleen kehittämisen.
- Uusien sisältöjen ja uudenlaisten toimintatapojen löytäminen yhdessä seurakuntalaisten kanssa.
- Pyrkiminen oman seurakunnan piiristä (työntekijät, jäsenistö) löytyvien asiantuntijoiden runsaampaan käyttöön ulkopuolisten kutsuttujen ohella.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaudelle asetetut tavoitteet ovat osittain toteutuneet. Seurakuntalaiset ovat olleet aktiivisesti ideoimassa ja toteuttamassa toimintaa (mm. Uusimuotoisten yhteissyntymäpäivien kokeilu). Erityisen ilahduttavaa on ollut alueneuvostojen aktiivinen panos. Tavoitteiden toteutumista nyt ja tulevaisuudessa hankaloittaa kuitenkin se, ettei työalalla ole omaa, nimettyä vastuutyöntekijää.

Arvio tulevasta kehityksestä

Vastedeskin on syytä aktiivisesti tukea seurakuntalaisten aktiivista osallistumista niin toiminnan ideointiin ja suunnitteluun kuin sen toteuttamiseenkin. Samoin tarve yhteistyölle muiden organisaatioiden kanssa tulee todennäköisesti lisääntymään. On kuitenkin syytä pitää mielessä, että ihmisten kiinnostus pitkäaikaiseen, säännölliseen sitoutumiseen vaikuttaa heikkenevän. Lyhytaikaiseen ja/tai projektiluontoiseen tehtävään halukkaita tekijöitä saattaa silti yhä olla tarjolla. Herättäjäjuhlat, joita vietetään Salossa heinäkuussa 2025, näkyivät jo vuoden 2023 toiminnassa, mutta tämä koko seurakunnan niin työntekijöiden kuin seurakuntalaisten yhteinen projekti on kuluvana vuonna ja vuonna 2025 isohkona osana seurakunnan toimintaa. Salon kaupunki on myös aktiivisesti mukana Herättäjäjuhlien järjestelyissä.

5 Tiedotus ja viestintä

Tehtävä

Viestintäpalvelut tarjoavat tietoa seurakunnan toiminnasta ja tapahtumista verkkosivujen, viikkoilmoitusten, seurakuntalehden ja sosiaalisen median sekä mainosten ja esitteiden välityksellä. Medialle toimitetaan kirkkovaltuuston ja -neuvoston esityslistat ja tarvittaessa tiedotteita. Sisäisessä viestinnässä hyödynnetään ensisijaisesti sähköpostia lähettämällä tiedote koko henkilöstölle viikoittain. Luottamushenkilöiden viestintäkanavana toimii Lintra.

Resurssit

Viestintäpalveluista vastasivat viestintäpäällikkö ja kaksi tiedottajaa. Verkkosivujen päivittämiseen, seurakunnan läsnäoloon sosiaalisessa mediassa sekä tapahtumamainosten ja esitteiden laadintaan osallistui työntekijöitä eri alueilta ja työaloilta.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Seurakuntaliitoksen myötä Martinkosken seurakunta-alueen lisääminen viestintään: viikkoilmoitukset, seurakuntalehti, verkkosivut, esitteet, sosiaalinen media.
- Työnjaon tasapainottaminen ja tarkastelu muuttuvien viestintäresurssien esim. nousevien ilmoituskulujen ja seurakuntaliitoksesta johtuvan työmäärän lisääntymisen myötä.
- Verkkosivuille vuonna 2022 teetetyt käyttäjätutkimuksen tulosten tarkastelu ja verkkosivujen kehittäminen niiden perusteella.

Tavoitteiden toteutuminen

Koski T1 ja Marttila otettiin mukaan viestintään lisäämällä alueiden tiedot viikkoilmoituksiin ja seurakuntalehteen. Uusiksi viestintäkanaviksi tulivat Auranmaan Viikkolehti ja kuntatiedotteet. Martinkosken seurakunnan verkkosivut lakkautettiin ja tarvittavat tiedot lisättiin Salon seurakunnan verkkosivuille. Martinkosken seurakunnan Facebook-tili muutettiin nimelle Seurakunta Koskella ja Marttilassa.

Työnjakoa tasapainottamalla saatiin resursseja mm. verkkosivujen sisällöntuotantoon.

Verkkosivujen käyttäjätutkimusta tarkasteltiin, mutta se ei tuonut suuria muutostarpeita sivustolle.

Arvio tulevasta kehityksestä

Salon herättäjäjuhlat 2025 ovat suuri ponnistus viestinnällisesti. Viestintäpäällikkö kuuluu viestintätoimikuntaan. Ensimmäinen projekti on Juhlaviesti, jota jaetaan Vaasan herättäjäjuhlilla 2024.

Seurakunnan sosiaalisen median kanavien mahdollinen yhdistäminen ja sisältöjen suunnittelu työalojen kanssa tulee ajankohtaiseksi. Verkkosivuja uudistetaan jatkuvasti tarpeen mukaan.

Viikkoilmoitusten sisältöjä ja laajuutta arvioidaan kustannusten nousun vuoksi.

Seurakuntalehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa (pääsiäisen aikaan, kesän alussa, alkusyksystä ja joulun aikaan).

Sisäistä ja ulkoista viestintää vahvistetaan seurakunnan uuden strategian mukaiseksi.

6 Musiikki

Tehtävä

Seurakunnan musiikkityö rikastuttaa jumalanpalveluksia ja seurakunnan tilaisuuksia, tekee tutuksi virsiä ja muuta kirkkomusiikkia, edistää kuoroharrastusta ja kokoaa musiikin avulla kaikenikäisiä mukaan seurakunnan toimintaan.

Resurssit

- Kanttorin virkoja oli kertomusvuonna kymmenen: Salo-Uskelan sekä Halikon alueilla yhteensä viisi ja yhteisalueilla (Perniö–Särkisalo, Kiikala–Suomusjärvi, Muurla–Kisko, Pertteli–Kuusjoki ja Koski-Marttila) yksi kanttori yhteisaluetta kohden. Vaikka jokaisella kanttorilla on oma nimetty alueensa, kaikki työskentelivät tarvittaessa ympäri seurakuntaa. Yhteistyötä tehtiin paljon, ja kanttorien erityisosaamiset otettiin huomioon. Kisko-Muurlaan valittiin uusi kanttori kesällä, mutta hän aloittaa vasta ensi keväänä. Siihen asti työt jaetaan muille kanttoreille ja sijaisille. Yksi kanttori on virkavapaalla, mutta hänellä on sijainen. Musiikkityön ja diakoniatyön yhteinen hoivamuusikko on jo vakiinnuttanut työtapojaan, ja uutena on aloittanut musiikkityön ja kasvatuksen yhteinen musiikkikasvattaja.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Kanttoreiden vierailut alakouluilla, virsikonsertit lapsille kevään aikana, myös kauempana olevien koulujen oppilaille mahdollisuus tulla. Luokkia pyydetään myös vierailulle kirkkoihin.
- Ihmisten tavoittaminen hoivakodeissa, toiminnan organisoituminen hyväksi kokonaisuudeksi.
- Martinkosken alueen huomioiminen toiminnassa.
- Uuteen seurakuntataloon uudenlaista toimintaa.
- Kesäkonserttisarja kesä–elokuussa, lisäksi konsertteja pitkin vuotta. Kanttorien esiintymiset kanttorikuorona ja pienempinä kokoonpanoina sekä lauluillat eri puolilla seurakuntaa. Kolme isoa kuoro-orkesteriteosta.

Tavoitteiden toteutuminen

Kanttorit kiersivät koko alkuvuoden kouluja opettamassa virsiä. Toukokuussa järjestettiin Uskelan ja Halikon kirkoissa yhdeksän virsikonserttia, joihin tuli suurin osa Salon alakoululaisista ja osa yläkoululaisistakin, yhteensä yli 3000 lasta ja nuorta. Seurakunta tarjosi kouluille bussikydyt. Esilaulajina oli lapsia ja nuoria kolmelta koululta, Matti Rantatalo teki virsiin hienot sovitukset ja kokosi konsertteihin bändin. Virsikonsertit olivat monen koulun mielestä parasta koko kouluvuodessa.

Hoivamuusikko Terhi Lehtovaara on kiertänyt kaikki hoivalaitokset ja tehnyt useissa laitoksissa myös pidempiä periodeja. Hän on solminut uusia yhteistyökuvioita eri tahojen kanssa ja luonut tueksensa vapaaehtoisten laulajien ja soittajien Laulunarvoiset-ryhmän. Yhteistyössä kehitettiin myös entistä organisoidumpi tapa tavoittaa väkeä kuukausittain hoivalaitoksissa pappien, kanttorien ja diakoniatyöntekijöiden vierailujen muodossa.

Marttilassa ja Koskella tehtiin erilaisia projekteja sekä kanttorien että kuorojen yhteistyönä.

Uudessa seurakuntatalossa on kuorotoiminta ja nuorten bänditoiminta lähtenyt hyvin käyntiin. Tilat ovat hyvät, soittimia on riittävästi, ja äänentoisto sekä valotekniikka palvelevat erilaisia tilaisuuksia.

Sali on osoittautunut toimivaksi niin akustisille kuin sähköisesti vahvistetuille soittimille. Kuulijat ovat löytäneet konsertit. Alakerrassa on musiikkityölle riittävän iso varasto, jossa voidaan säilyttää sekä äänentoistoon että valaistukseen liittyvää kalustoa. Sieltä tavarat on helppo siirtää tarvittaviin paikkoihin.

Kesäkonserttisarja toteutui suunnitellusti, ja kuulijoita oli enemmän kuin ennen koronaa. SaloChamber -kamariorkesterin ja VoxSaloensis -kamarikuoron kanssa toteutettiin loppiaisen aikaan Bachin Jouluoratorion kolme viimeistä kantaattia, keväällä Haydnin messu ja syksyllä Saint-Saënsin Jouluoratorio. Yksittäisiä konsertteja järjestettiin useilla alueilla pitkin vuotta. Lauluiltoja järjestettiin varsinkin kesällä, ja Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksia oli nelisenkymmentä. Aikuisten kuoro toiminta on kohtuullisesti elpynyt koronan jäljiltä, ja osalla alueista on kuorojen tilalla tai rinnalla avoimia lauluryhmiä. Kosken kirkkokuoro ja GospelSalo olivat toukokuussa Lähetysjuhlien ohjelmavastuussa, ja GospelSalo teki esiintymismatkan ystävyysseurakuntiin Virossa.

Lokakuussa musiikkityö vastasi Halikon kirkon Valoisa Luutarha -tapahtumasta. Kurpitsatapahtuman aikaan Halikon kirkon seinille projisoitiin videoita, joissa keskiaikaisen katolisen rukouskirjan hahmot heräsivät henkiin. Videosuunnittelun teki Lotta-Pia Kallio ja kirkon muusta ulkovalaistuksesta vastasi Timo A. Aalto. Kirkon sisällä olevan valosuunnittelun ja koko tapahtuman teknisen toteutuksen teki Markus Kuisma, ja Matti Rantatalo vastasi musiikillisesta kokonaisuudesta. Kirkolla kävi tapahtuman aikaan noin 25 000-30 000 katsojaa.

Lasten muskarit toimivat jälleen säännöllisesti ja opettajana on kanttori Hanna-Leena Suominen. Kahvila Mannassa on viikoittain Pirjo Lahden pitämät lasten muskarihetket kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa. Lasten musiikkileirejä järjestettiin kaksi ja uutuuksena myös nuorten musiikkileiri, koska sille tuntui olevan kysyntää. Lapsikuoro toimintaa on edelleen kehitetty aktiivisesti ja ammattitaitoisesti, ja kuoroilla on ollut mukavia projekteja, kuten esimerkiksi keväällä Halikossa toteutettu Adiemus-konsertti. Tammikuussa Uskelan kirkossa järjestettiin nuorten draamallinen messu Ei oo kaltaistas, jossa esiintyi nuorisokuoro Diskantti, bändi ja solistit. Nuorisokuoro on lähtenyt uuteen nousuun musiikkikasvattajan aloitettua työnsä kesällä nuorten parissa. Hän järjestää myös nuorille avoimia musailuiltpäiviä. Joulun alla esitettiin Hei Joulu! -musikaali, jossa lauloivat lapsikuorot Allegro ja Crescendo, nuorisokuoro Diskantti ja solistit, ja orkesterissa oli peräti 11 soittajaa. Kolmessa esityksessä oli yhteensä yli 1000 kuulijaa.

Jumalanpalveluksia ja joitakin muita tilaisuuksia on striimattu Uskelasta, ja toteutus on ollut pääosin musiikkityön vastuulla.

Arvio tulevasta kehityksestä

Pyritään vahvistamaan yhteistyötä koulujen kanssa järjestämällä hienoja musiikillisia projekteja säännöllisin välein.

Hyväksi havaittua konserttitoimintaa jatketaan, kesäkonsertit pyörivät normaalisti, ja pari kertaa vuodessa tehdään isompi kuoron ja orkesterin yhteistuotanto. Lisäksi on satunnaisia konsertteja vuoden varrella. Uuden seurakuntatalon juhlasali paikkaa osaltaan sen puutteen, että Salon kaupungilla ei ole käytännössä mitään konserttisalia. Valotapahtumat ovat suosittuja, joten niitä toteutetaan jatkossakin.

Kanttorit, hoivamuusikko ja musiikkikasvattaja huolehtivat, että musiikkityö saavuttaa kaikki ikäluokat laadukkaalla toiminnalla.

7 Varhaiskasvatus

Tehtävä

Seurakunnan varhaiskasvatuksen tehtävänä on mahdollistaa erityisesti alle kouluikäisille lapsille ja heidän perheilleen tutustuminen kristinuskon sisältöihin ja perinteisiin, pyhän kokeminen ja uskon todeksi eläminen. Tämä tapahtuu varhaiskasvatuksen pedagogisia menetelmiä käyttäen ja seurakunnan monipuolisia toimintaympäristöjä hyödyntäen leikin, liikunnan, levon, musiikin ja yhteisen ihmettelyn kautta. Toiminta toteutetaan kasvatuksen strategian mukaisesti niin, että se on turvallista, armollista ja osallistavaa.

Resurssit

Varhaiskasvatuksessa toimi kymmenen lastenohjaajaa, kasvatuksen ohjaaja, kasvatustyöntekijä, kasvatuksen sihteeri ja kasvatuksen esihenkilö. Lisäksi yksi kanttoreista toimii muun seurakuntatyön ohessa varhaiskasvatuksen kanttorina ja toinen kanttori vetää muskareita 0-5 -vuotiaille. Myös muiden työalojen edustajat ovat mukana erityisesti lapsille ja perheille järjestetyissä tapahtumissa ja jumalanpalveluksissa. Maaliskuussa seurakunnassa aloitti uudessa virassa kasvatuksen pappi, jonka laaja-alaiseen tehtäväkuvaan kuuluu varhaiskasvatuksen osalta mm. toimiminen katsomuskasvatuksen kirkkotiiimissä, perheiden jumalanpalveluksissa ja perheiden tapahtumissa ja leireillä. Varhaiskasvatuksessa tehdään myös tiivistä yhteistyötä muiden varhaiskasvatuksen toimijoiden, kuten Salon kaupungin sekä Marttilan ja Kosken kuntien ja paikallisten MLL:n yhdistysten kanssa. Lisäksi varhaiskasvatuksessa arvokkaina toteuttajina ovat eri-ikäiset vapaaehtoiset eri tehtävissä.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Tilojen ja toimintaympäristöjen monipuolinen hyödyntäminen.
- Lasten ja perheiden osallisuuden lisääminen.
- Toiminnan suunnittelu tarvelähtöisesti.
- Yhteistyön tiivistäminen yhteistyökumppaneiden kanssa.
- Kasvatuksen tiimin yhteistyön ja yhteishengen kehittäminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Tiloja ja *toimintaympäristöjä* käytettiin monipuolisesti. Uusi seurakuntatalo ja remontoitujen kasvatuksen siiven tilat otettiin käyttöön keväällä, uuden talon toiminta on toki edelleen vasta muotoutumassa. Seurakuntalojen ja vastaavien tilojen lisäksi vuoden aikana käytössä olleita toimintaympäristöjä ovat olleet kirkot, hautausmaat, lähipuistot ja kirjastot sekä leirikeskukset ja lähiseudun retkeilyalueet sekä perheiden kodit. Erityisesti kirkkotilat ja niiden ympäristö voisivat olla vieläkin ahkerammassa käytössä varhaiskasvatuksen toiminnassa.

Lasten ja perheiden *osallisuus* on varhaiskasvatuksen toiminnan arjessa ollut perinteisesti vahvaa: lasten ja perheiden toiveita ja ajatuksia kuunnellaan, sisällöt suunnitellaan siten, että niissä on erilaisten ihmisten helppo päästä mukaan tekemään ja olemaan. Kuluneen vuoden aikana on pyritty panostamaan siihen, että lapset ja perheet ovat jollakin tavalla mukana valmistelemissa ja toteuttamassa jotakin, mikä näkyy tulevissa tapahtumissa. Kasvatuksen pappi on aloittanut projektin, jossa kirkkotiloja pyritään kehittämään entistä lapsiystävällisemmiksi yhdessä perheiden kanssa.

Tarvelähtöisyys on varhaiskasvatuksen toiminnassa tarkoittanut myös sitä, että kävijöitä niukasti vetävistä toiminnoista on luovuttu ja tilalla on kokeiltu jotakin muuta. *Yhteistyö* ja yhteinen

suunnittelu mm. Salon kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa lisääntyi kuluneen vuoden aikana, mikä on auttanut hahmottamaan, missä lasten ja perheiden parissa voisi olla tarvetta seurakunnan panokselle. Lisäksi säännöllisen toiminnan parissa perheiltä nouseviin tarpeisiin on pyritty vastaamaan resurssien puitteissa. Tarvelähtöisyys ja yhteistyö vaativat vahvaa verkostoitumista, tässä erityisesti esihenkilöllä ja varhaiskasvatuksen vastuutyöntekijöillä on ollut tärkeä rooli. Alueilla toimivat lastenohjaajat ovat parhaimmillaan saaneet innostettua myös erilaisia paikallisia toimijoita mukaan esim. tapahtumiin, tässä tosin alueelliset erot ovat suuria.

Kasvatuksen tiimin yhteistyö ja yhteishenki muovautuu ja kehittyy pikkuhiljaa. Viime vuoden isoin muutos oli Martinkosken seurakunnan liittäminen Salon seurakuntaan vuoden alussa, mikä toi kasvatuksen tiimiin kaksi uutta jäsentä. MaKo-alueen lastenohjaaja on syyspuolella päässyt paremmin mukaan yhteiseen porukkaan, kun työjärjestelyt ovat mahdollistaneet hänen osallistumisensa mm. yhteiseen kasvatuksen päivään sekä varhaiskasvatuksen tiimipalaveriin.

Arvio tulevasta kehityksestä

Varhaiskasvatus elää edelleen isossa murroksessa ja toiminnan suunnittelu tarvelähtöisesti haastaa vuosittain, myös kesken kauden. Pienten lasten määrän vähentyessä seurakunnan varhaiskasvatuksen painopiste siirtyy edelleen entistä enemmän iltaan ja viikonloppuihin, mikä vaatii työntekijöiltä sopeutumista. Seurakunnan varhaiskasvatuksella on kuitenkin omat valttikorttinsa, joihin resursseja kannattaa suunnata. Alueilla tiivistetään varhaiskasvatuksen ja nuorisotyöntekijöiden välistä yhteistyötä, keskusta-alueella vastuutetaan monialaisia tiimejä toiminnan kehittämiseksi. Lapsille ja perheille annetaan mahdollisuus vaikuttaa ja olla tekemässä ja toteuttamassa – tai vain tulla ja olla.

8 Rippikoulutyö

Tehtävä

Rippikouluryhmä on koolla oleva seurakunta, joka lukee Raamattua, rukoilee, oppii yhdessä sekä viettää jumalanpalvelusta ja voi käydä myös ehtoollisella jo rippikoulun aikana. Rippikoulussa ihmetellään yhdessä elämää ja uskoa. Rippikoulu on tarkoitettu kristillisen kasteen saaneille sekä kasteelle valmistautuville. Sen ytimessä on rippikoulua käyvä nuori tai aikuinen, jota varten rippikoulua pidetään, mutta asia koskettaa koko rippikoululaisen perhettä, parhaimmillaan myös esimerkiksi kummeja.

Rippikoululaiset ovat rippikoulun aikana jatkuvasti kasvokkain Jumalan ja Jumalan todellisuuden kanssa. He voivat vahvistua kasteessa saamassaan uskossa tai heille voi syntyä ymmärrys, että usko Jumalaan on itselle mahdollinen. Rippikoululaiselle vahvistuu toivottavasti myös ajatus omasta itsestään seurakuntalaisena ja maailmanlaajan kristillisen kirkon jäsenenä. Rippikoululaiselle pyritään antamaan kokemus armosta. On tärkeää, että niin rippikoululainen kuin myös rippikouluryhmässä toimiva isonen tulee kuulluksi ja nähdyksi yksilönä.

Resurssit

Rippikoulujen opettajina toimivat papit, kanttorit, nuorisotyönohjaajat, diakoniatyöntekijät, lähetys-sihtööri, kesäteologit, seurakuntamme nimikkolähettejä sekä nuoristyön ja musiikkityön kausityöntekijät ja isokset. Rippikoulutyötä tekevät myös emännät, suntiot ja kiinteistötyöntekijät ja mahdollisuuksien mukaan myös lastenohjaajat. Rippikoulutyötä johtaa työalasta vastaava seurakuntapastori.

Rippikouluryhmiä oli tarkasteluvuonna yhteensä 19 (vuonna 2022 17), ja opetusta sai vuoden aikana yhteensä 518 (515) rippikoululaista. Heistä 5 (3) kävi aikuis- tai yksityisrippikoulun. Kesällä leirejä pidettiin Kesä-Angelan, Naarilan ja Reilan ja Lammenjärven leirikeskuksissa sekä Juvankosken kesäkodissa. Talvilomalle tarjottiin myös yksi rippileiri Naarilan leirikeskuksessa, mutta se ei toteutunut. Muualla kuin Salon seurakunnassa järjestetyille rippileirille osallistui 17 (7) Salon seurakunnan jäsentä. Rippikoulujen aikana kastettiin 13 (11). henkilöä. Koko Salon, Marttilan ja Kosken TL 15-vuotiaiden ikäluokasta rippikouluun vuonna 2023 osallistui 82 %. Salon seurakunnan 15-vuotiaista jäsenistä rippikouluun osallistui 96 %.

Perinteisten leirimuotoisten rippikoulujen lisäksi järjestettiin kolme teemarippikoulua: laskettelurippikoulu Ylläksellä ja tunturiripari Pyhätunturilla ja Luova ripari Naarilassa. Salon keskustassa ja Halikossa pidettiin kaksi leiritöntä päivärippikoulua, yksi talviloman aikana ja yksi kesällä. Kehitysvammaisten, autistien ja vaikeavammaisten rippileireistä vastasi Varsinais-Suomen kehitysvammaistyön pastori. Vuonna 2023 Salon seurakunnassa järjestettiin kehitysvammaisille oma rippileiri Juvankosken leirikeskuksessa, johon osallistui 6 seurakuntalaista. Myös Länsi-Suomen pelastusalan liitto järjesti Salon seurakunnan alueella palokuntarippileirin, johon osallistui 17 rippikoululaista, joista 2 Salon seurakunnan jäsentä.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Rippikouluista tiedottaminen; nettisivujen, Seurakuntasanomien rippikoulunumeron ja kouluvierailujen laatuun panostaminen. Uuden rippikouluesitteen teettäminen.
- Uuden teemarippikoulun suunnittelu vuodelle 2024.
- Työntekijöiden kouluttaminen neuropsykiatristen haasteiden kohtaamisessa.
- Nuorilähtöisten konfirmaatioiden toteuttaminen, konfirmaatioiden käsiohjelman päivittäminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Rippikouluista pystyttiin tiedottamaan hyvin. Myös vuonna 2023 kaikki Salon yläkoulut ottivat seurakunnan kasvatustyöntekijät vastaan kertomaan rippikouluista seiskaluokkalaisille välitunnin aikana. Vuonna 2023 kevään Seurakuntasanomien numeroon tehtiin lehtijuttu, jossa oli infoa rippikouluista ja niihin ilmoittautumisesta. Myöhemmin kesällä kaikille rippikouluun kutsuttaville seurakunnan jäsenille lähetettiin postissa uusi rippikouluesite ja kutsu rippikouluun. Seurakunnan nettisivuilta löytyi aina oleellinen tieto rippikouluista ja jokaisella ripariryhmällä oli omat alisivut seurakunnan nettisivuilla, jossa jaettiin ajankohtaista tietoa rippikouluryhmän riparipolusta.

Vuonna 2023 suunniteltiin useampi uusi teemarippikouluvaihtoehto vuodelle 2024. Hiihtolomaleiriä yritettiin piristää muuttamalla hiihtolomaleiri leffaripariksi. Lisäksi Lammenjärvelle yritettiin rakentaa uudenlaista luontoteemaista rippileirikonseptia. Loppukesälle tarjottiin myös Saaristoriparia Ahvenanmaalla. Kaikkiin näihin oli suunnitelmat olemassa, mutta niihin ei hakenut riittävästi osallistujia. Muutoinkin teemaripareihin haki huomattavasti vähemmän nuoria kuin aikaisempina vuosina. Yhtenä syynä tähän arvellaan yleistä kiristyvää taloustilannetta.

Työntekijöiden kouluttaminen neuropsykiatristen haasteiden kohtaamiseen ei onnistunut aivan toivotusti. Keväällä järjestettiin koulutus nuoren mielen hyvinvoinnin tukemisesta, johon toivottiin myös erillistä nepsy-osuutta. Sen osuus oli kuitenkin melko pieni. Koulutus oli muutoin ihan onnistunut ja tarpeellinen. Syksyllä seurakuntaan ostettiin materiaalia nepsy-nuorten kohtaamiseen.

Konfirmaatioihin pystyttiin panostamaan jatkamalla niiden striimaamista ja toteuttamalla niitä nuorilähtöisesti yhdessä rippikoululaisten ja isosten kanssa. Konfirmaation käsiohjelmaa ei päivitetty.

Arvio tulevasta kehityksestä

Rippikoulun osallistujamäärä on pysynyt hyvällä tasolla. Kirkkoon ja ylipäätään instituutioihin kuulumisen suosion lasku saattaa jatkossa heikentää rippikouluikäisten innokkuutta osallistua rippikouluihin. Myös vanhempien asenteet saattavat muuttua. Rippikoulun suosion lasku tuskin tapahtuu nopeasti, ja siksi kehitystä seurataan vuosittain. Rippikouluun tullaan hyvin erilaisista taustoista, ja yhä enemmän mukaan tulee myös nuoria, joita ei ole kastettu. Tämä vaatii työntekijöiltä herkkyyttä toimia monimuotoisten ryhmien kanssa ja tuo lisätarvetta koulutukselle, jotta nuorten haastavatkin elämäntilanteet saadaan huomioitua. Rippikoulua tulee jatkossakin aktiivisesti markkinoida myös niille nuorille, joita ei ole lapsena kastettu ja jotka eivät ole seurakunnan jäseniä.

Seurakunnan taloudellisen tilanteen muuttuminen aiheuttaa painetta myös rippikoulutyölle. Leiri-muotoinen rippikoulu on edelleen kaikkein suosituin tapa käydä rippikoulu, mutta leirityö on myös kallista. Kysyntä entistä monimuotoisemmalle rippikoululle on kasvamassa ja siksi tulevaisuuden resurssoinnissa tulee kiinnittää huomiota laadukkaiden ja monimuotoisten rippikoulujen toimintaedellytysten mahdollistamiseen. Luonnollista säästöä saadaan sillä, että rippikouluikäluokat pienenevät tasaisesti väestönkehityksen mukaan, mutta ikäluokkien pieneneminen ei tapahdu nopeasti. Selkeä muutos rippikouluikäluokkien koossa tapahtuu vuonna 2027. Toisaalta ikäluokkien pieneneminen mahdollistaa pienempien ryhmäkokojen muodostamisen, mikä osaltaan mahdollistaa yhteisöllisempien ja useampien näkökulmasta turvallisempien rippikoulujen järjestämisen.

Seurakunnan taloudellisen tilanteen muuttuessa on syytä kiinnittää huomiota myös siihen, että turvataan riittävä henkilöstöresurssi rippikoulun kokonaisuuden ajaksi. Intensiivijaksoja pystyy täydentämään kausityövoimalla, mutta rippikoulutyössä tulee olla motivoitunutta ja osaavaa työvoimaa koko rippikoulupolun ajan. Eri työalojen tulevissa rekrytoinneissa tulee huomioida myös rippikoulutyön tarpeet.

9 Nuorisotyö

Tehtävä

Nuorisotyössä järjestämme seurakunta-alueen lapsille ja nuorille mielekästä kokoavaa toimintaa, jossa voi kokea kristillistä yhteyttä niin ikätovereiden kuin Taivaan Isänkin kanssa. Tuemme lasten ja nuorten kristillistä kasvua heidän lähtökohdistaan ja tarpeistaan käsin. Olemme luomassa turvallisia ympäristöjä, yhteisöjä ja kohtaamisia, joissa aikuisella on aikaa. Tarkoituksemme on, että lapset ja nuoret pääsevät kasvamaan ja oppimaan monella tavoin itsestään, toisistaan ja Jumalasta sekä ottamaan vastuuta myös toiminnan suunnittelusta ja toteutuksesta. Emme ole yksin, vaan toimintaa toteutetaan yhteistyössä oppilaitosten, partion, paikallisten yhdistysten, perheiden ja seurakunnan muiden työmuotojen kanssa.

Resurssit

Nuorisotyöntiimiin kuuluu kuusi nuorisotyönohjaajaa, nuorisotyönohjaaja/oppilaitosdiakoni, musiikkikasvattaja, koulupappi, rippikoulupappi, kasvatuksen pappi, kasvatuksen sihteeri ja kasvatuksen esihenkilö. He vastaavat nuorisotyön suunnittelusta ja toteutuksesta. Nuorisotyönohjaajista neljä toimii omilla seurakunta-alueillaan laaja-alaisesti nuorisotyön kentällä.

Keskustassa alakouluikäisten työ on yhden nuorisotyönohjaajan harteilla ja teini-ikäiset ovat kahden nuorisotyönohjaajan painopisteenä. Musiikkikasvattajan työn painopiste on alakouluikäisissä ja teineissä. Koulupappi toimii keskustan yläkouluissa ja Salon lukiossa sekä on mukana teinityössä. Rippikoulupappi osallistuu rippikoulun jälkeiseen nuorisotyöhön. Kasvatuksen pappi toimii laaja-alaisesti koko kasvatuksen kentällä. Kasvatuksen sihteeri on tukena järjestelyasioissa, ja esihenkilö on pienellä osuudella mukana käytännön työssä tarveohjautuvasti sekä hoitaa esihenkilötyön ja hallinnon.

Työalalla toimivat myös muut seurakunnan työntekijät, joista mainittavimmat ovat seurakunta-alueiden papit, kanttorit ja lastenohjaajat. Lisäksi nuorisotyötä tekemässä on vuosittain yli sata vapaaehtoista, jotka vetävät kerhoja sekä toimivat isosina ja avustajina.

Viikkotoiminta järjestetään koulunkäyntialueiden läheisyyteen, pääsääntöisesti seurakunnan omiin tiloihin. Leiritoiminnassa käytössä ovat kaikki seurakunnan leirikeskukset, ja retkitoiminta on aktiivista. Yhteistyötä tehdään monien eri tahojen kanssa, joista merkittävimpänä ovat koulut ja oppilaitokset. Partiotyö on myös osana seurakunnan nuorisotyötä taustayhteisösopimusten mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Itä-Salon nuorisotyönohjaajan, kasvatuksen papin ja musiikkikasvattajan rekrytointi.
- Toiminnan päivittäminen yhteistyötahojen kanssa.
- Seurakuntatalon kasvatuksen siiven käyttöönotto.
- Ohjautuminen uusiin toimintamuotoihin lasten ja nuorten lähtökohdista käsin.
- Yhteistyön tiivistyminen varhaiskasvatuksen kanssa.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaksi työntekijärekrytointia saatiin suoritettua onnistuneesti Kira Knuutilan aloitettua kasvatuksen pappina maaliskuussa ja musiikkikasvattaja Minttu Mäkisen hypätessä remmiin toukokuussa. Lisäksi Marttilan ja Kosken kirkkoalueiden liittyminen toi mukaan tiimiimme diakoni Tiina Orren, joka vastaa nuorisotyöstä Marttilassa ja Koskella. He kaikki ovat päässeet hyvin sisälle tiimiin ja osoittautuneet päteviksi työntekijöiksi. Omalla osaamisellaan he ovat myös tuoneet uutta tietotaitoa nuorisotyön kentälle, ja näin on pystytty vastaamaan laaja-alaisemmin kentän toiminnalliseen tarpeeseen. Määräaikaista Itä-Saloon painottuvaa nuorisotyönohjaajan virkaa sen sijaan ei olla saatu täytettyä hausta huolimatta. Tilanne näyttää olevan nuorisotyön kentällä tosin miltei koko maassa sama, eli päteviä nuorisotyönohjaajia on todella vaikeaa saada seurakuntiin töihin.

Olenneiden yhteistyötahojen kanssa saatiin käynnistettyä toiminta jälleen lähes normaalilla tasolla koronavuosien jälkeen. Osa kouluista ja oppilaitoksista on vähentänyt koulukirkoissa käymistä, mutta vastaavasti oppilashuoltoa tukeva yhteistyö on lisääntynyt. Muista yhteistyötahoista mainittakoon partiolippukunnat, joiden kanssa päivitettiin yhteistyösopimukset ja päätettiin korottaa jäsenperusteisen tuen suuruutta viidellä eurolla/jäsen.

Tilojen suhteen kulunut toimikausi oli kaksijakoinen. Keskustan seurakuntatalon vanha puoli ristittiin Kasvatuksen siiveksi, jonka myötä otettiin uusi nuortentila ja musatila käyttöön, sekä uudistettiin Kappelia. Viikkotoiminta siellä on lähtenyt mukavasti käyntiin ja nuoret ovat ottaneet tilat haltuun. Myös tapahtumien järjestäminen omissa tiloissa on tullut mahdolliseksi. Paunalan ja Mahlakankareen tilojen poistuminen on toisaalta tehnyt keskustan alakouluikäisten kerhotoimintaan pienen loven.

Koko kasvatuksen yhteisen työalan muovautuminen on edennyt ja etenkin toimikauden suunnittelussa on pystytty katsomaan työtä yhtenä kokonaisuutena ja jakamaan työvoimaa tarvittaessa yli entisten varhaiskasvatuksen ja nuorisotyön työalarajojen. Perustyö nuorten ja lasten parissa saatiin viime vuonna rullaamaan hyvin ja uutena toimintamuotona on tullut mukaan Walk in talk, jossa nuorille tarjotaan matalalla kynnyksellä keskusteluapua arjessa. Kaiken kaikkiaan lapsia ja nuoria on tavoitettu kiitettävästi muutoksista huolimatta, joten kokonaisuutena vuosi 2023 on vienyt seurakunnan nuorisotyötä hyvään suuntaan.

Arvio tulevasta kehityksestä

Lasten ja nuorten kanssa toimimisen haasteet ovat kasvaneet ja moninaistuneet viime vuosina merkittävästi. Heidän hyvinvointinsa ja kasvunsa tukeminen tulee olemaan kristillisen kasvatustyön ydin. Kohderyhmän tavoittamisen eteen on myös tehtävä enemmän töitä kuin ennen ja on ensiarvoisen tärkeää ylläpitää hyvät välit yhteistyötahojen kanssa. Samaan aikaan seurakunnan on tarjottava turvallinen alusta hengellisen kasvun tukemiseen, sillä yhteiskunnan sekularisaation myötä olemme monelle ainoa taho, jossa voi saada ylipäättään mitään kosketusta kristillisyyteen. Olennaista on siis pitää huolta työvoimamme hyvinvoinnista ja osaamisen tasosta, joiden eteen on jatkuvasti tehtävä töitä. Osaavan työvoiman saaminen tulee myös olemaan lähivuosien haaste, johon ei ole vielä koko kirkonkaan taholla riittävää keinovalikoimaa.

10 Diakonia

Tehtävä

Diakoniatyö on laaja-alaista ja monimuotoista, kristilliseen rakkauteen perustuvaa tuen antamista lähimmäiselle. Apu voi olla luonteeltaan hengellistä, henkistä ja taloudellista. Sen tavoitteena on tukea ihmistä yksilönä ja yhteisössä auttaen häntä selviytymään vaikeuksien keskellä. Diakonia vahvistaa ihmisten osallisuutta ja vastuullisuutta hoitaen samalla yhteiskunnallisten epäkohtien seurauksia ja pyrkien vaikuttamaan niiden syihin.

Resurssit

Diakoniatyötä toteuttivat diakoniajohtaja, 16 diakonian viranhaltijaa (joista yksi osa-aikainen 36.5 %). Tämä virka muutettiin kokoaikaiseksi viranhaltijan jäädessä eläkkeelle. Virka on osa Kiikalan alueen testamentin käyttöä. Diakoniatiimiin kuuluu kokoaikainen toimistos sihteeri. Vapaaehtoiset (185 henkilöä) ovat tärkeä tuki työssä. Vapaaehtoistyöstä vastaava diakoniatyöntekijä toimii koko seurakunnan alueella. Vuonna 2023 saatiin Kiikalan alueelle diakoniatyöhön testamentti, joka mahdollisti alueelle vanhustyöhön resurssia.

Vuoden alussa Marttila ja Koski liitettiin Salon seurakuntaan. Diakoniatiimiin tuli kaksi työntekijää lisää, joista toisen vastuulle tuli elokuussa nuorisotyötä diakoniatyön jäädessä toisen viran osalta 20 %. Diakoniatyö oli mm. kotikäyntejä, vastaanottoja, yhteisiä ruokailuja, ryhmien ohjausta sekä laitosvierailuja.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Taloudellisen avustamisen ja muun aineellisen tuen mahdollisuuksien säilyttäminen nykyisellä tasolla.
- Uusien kumppanuuksien luominen.
- Virkistyspäivien, leirien ja ryhmätoimintojen järjestäminen.
- Sosiaalisen median kautta vaikuttaminen osana diakoniaa.
- Eri testamenttilahjoitusten vastuullinen käyttö.
- Hoivamuusikon työpanos diakonian vastuualueella yhteistyössä muiden kanssa.
- Uuden alueen käytäntöjen mukauttaminen diakoniatyöhön.
- Alueiden diakoniatyön selkeyttäminen.
- Retriitin ja kansainvälisen diakoniatyön järjestäminen Jerusalemissa.

Tavoitteiden toteutuminen

- Taloudellista tukea annettiin asiakasohjelman mukaan 1 849 kpl (137 203 €). Ruokakasseja annettiin 382 kpl. Hävikkiruoan väheneminen vaikutti huomattavasti kassien lukumäärään. Joulun aikaan saatiin lahjoituksena 113 jouluista ruokakassia yksinäisille.
- Keskustan alueella ruokakassien jako loppui, mutta niitä jaettiin KiSu, PeSä, MaKo sekä Halikon alueilla. Kirkon diakoniarahastosta saatiin 15 065 €, tukikummeilta 12 890 sekä Sipilä-säätiöltä 5 700 €. Ulkopuolisilta lahjoittajilta saatiin 13 520 € suoralahjoituksin.
- Kiikalan alueen Matti Sirenin testamentista avustettiin 12 050 €. Nämä avustukset kohdentuivat lapsiperheisiin erilaisiin tarpeisiin. Lisäksi varoja käytettiin yhdessä Halikon alueen kanssa perheretkeen.
- Kiikalan ikäihmisiin suunnattu testamentti mahdollisti diakonian lisäresurssia alueelle. Yhden diakonian työaika 20 % käytettiin etsivään vanhustyöhön.
- Kotikäyntejä tehtiin 716 kpl. Laitoksissa kohdattiin 323 henkilöä, joka oli n.100 henkilöä enemmän kuin edellisenä vuonna. Kontaktien yhteismäärä oli 4 693. Yksin asuvien määrä heistä oli suurin ryhmä (2 966)
- Ryhmätoiminta toteutui suunnitellusti. Viime vuonna toteutettiin myös kaksi Helsinki mission senioripysäkkiryhmää.
- Leirejä ja retkiä järjestettiin 37 kpl.
- Diakoniatyön sekä kasvatuksen yhteinen hanke Walk in talk toteutettiin. Rippikoulussa kohtasimme paljon nuoria. Diakoniatyön panos leireille oli merkittävä. Diakoninen tarve nuoriin on lisääntynyt kasvavan mielenterveyskysymysten sekä taloudellisen epävarmuuden vuoksi.
- Yhteisvastuukeräys, 20 496 €, josta oman seurakunnan osuus ohjataan nuorten tukemiseen.
- Toimintakertomusvuonna toteutui Jerusalemiin kahden diakoniatyöntekijän matka. He pitivät siellä retriitti- sekä menetelmäohjausta paikallisille työntekijöille sekä yhteistyökumppaneille.
- Vapaaehtoiset olivat useissa tapahtumissa ja toiminnassa mukana ryhmän ohjaajina sekä avustajina keittiössä. Lisäksi vapaaehtoiset tekivät lähimmäispalvelun tehtäviä.

Arvio tulevasta kehityksestä

Epävarmuus tulevasta heijastuu monen arkeen. Ukrainan sota jatkuu edelleen. Kaksi vastaanottokeskusta Salossa on toiminnassa. Diakoniatyö pyrkii osaltaan tukemaan myös heitä. Sähkön ja bensan kallistuminen heikentää talouksien taloudellista tilannetta. Talouden taantuma heijastuu hyvin suureen osaan diakonian asiakkaita. Heikennykset sosiaali- sekä työttömyystuissa ovat suoraan pois jo heikommassa asemassa olevilta. Testamenttilahjoitukset mahdollistavat monipuolista toimintaa ikäihmisille sekä mahdollistavat taloudellisen tuen antamista. Vapaaehtoisia tarvitaan edelleen toimintaan mukaan. Lähivuosina tulevat eläköitymiset tulee ennakoida saattaen vaihdetuksi, jotta hiljainen tieto sekä osaaminen siirtyisi tulevaan.

11 Perheneuvonta

Tehtävä

Salon seurakunnan perheasiain neuvottelukeskus palvelee Salon seurakunnan alueen ja Someron asukkaita. Perheneuvonnassa vahvistetaan ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia tukemalla sielunhoidollisen ja terapeutin keskustelun avulla hänen kykyään elää lähisuhteissa, keskittyen erityisesti parisuhteen ja perheen kysymyksiin. Perheneuvonnan tavoitteena on kohdata asiakkaat oikea-aikaisesti ja ammatillisen laadukkaasti. Perheasiain neuvottelukeskus pyrkii työskentelemään rakenteeltaan selkeiden ja asiakkaiden tarpeisiin kohdennettujen hoidollisten prosessien avulla.

Resurssit

Neuvottelukeskuksessa oli maaliskuusta alkaen neljä perheneuvojaa, joista kolme työskenteli osa-aikaisesti koko vuoden. Perheneuvojat hoitivat terapeutin työn ohella myös vastaanottosihteerin tehtävät. Lisäresurssia hankittiin ostopalveluna yksityiseltä paripsykoterapeutilta, jotta asiakkaille ylipäättään pystyttiin tarjoamaan oikea-aikaista palvelua. Samoin ostopalvelu mahdollisti sen, että tarvittaessa neuvotteluihin saatiin miespuolinen työntekijä tai työpari. Neuvottelukeskuksessa oli kauppakeskus Plazassa vuokrattuna tilat, josta muutettiin seurakunnan omiin tiloihin uuteen seurakuntataloon huhtikuussa. Perheasiain neuvottelukeskuksessa oli ostopalvelusopimus sekä Salon kaupungin että Someron seurakunnan kanssa. Salon kaupungin sopimus siirtyi vuoden vaihteessa hyvinvointialueelle (Varha) eikä sen jatkoa ole vielä kyetty neuvottelemaan Varhan kanssa. Keskuksella on myös AVI:n perheasioiden sovittelulupa.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Noin 1800 hoidollisen moduulin (moduuli = terapeutin hoitotyön mittayksikkö, 45 minuutin mittainen työtapauhtuma) tekeminen joko kasvokkain tai etäyhteyksien avulla sekä tarpeellisen ryhmätoiminnan järjestäminen.
- Perheiden ja pariskuntien tarpeeseen vastaaminen oikea-aikaisesti: tavoitteena on ottaa vastaan uudet asiakkaat kuukauden kuluessa ja kriisissä olevat viikon kuluessa yhteydenotosta.
- Henkilöstön ammattitaidon kehittäminen ja ylläpitäminen tarvittavalla sisällöllisellä koulutuksella sekä perheneuvonnan neuvottelupäivillä.
- Henkilöstön jaksamisen tukeminen ja työturvallisuudesta huolehtiminen: koulutus, osallistuminen säännölliseen yksilö- ja ryhmätyöohjaukseen ja työparityöskentelyn lisääminen.
- Perheasioiden sovittelumenettelyn tunnetuksi tekeminen ja lisääminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Hoidollisen työn määrä kasvoi tilastovuonna reilulla kolmella sadalla moduulilla (yhteensä 2328) ja asiakkaita oli viitisentoista vähemmän kuin edellisellä vuonna eli käyntikertoja asiakkuutta kohti on ollut enemmän kuin edellisellä vuonna. Etäyhteyksin tapahtuva työskentely on edelleen mukana palveluissamme ja noin viidennes tapaamisista toteutettiin etäyhteyksin. Hoidollisen työn moduuleista 312 kohdentui somerolaisiin asiakkaisiin. Suurin asiakasryhmä ovat edelleen perheelliset, n. 30–50-vuotiaat parisuhteessa elävät työssäkäyvät ihmiset, jotka hakevat apua parisuhteen haasteisiin. Suurin osa hoidollisesta työstä koostuu juuri pari- ja perhetapaamisista. Palvelua käyttää siis se ihmisryhmä, joka tilastojen mukaan osallistuu muuten vain vähän seurakunnan toimintaan. Alkuvuodesta järjestettiin myös eroryhmä.

Tavoitteena oli vastaanottaa kaikki uudet asiakkaat kuukauden kuluessa ja kriisissä olevat viikon kuluessa yhteydenotosta. Siinä ei kuitenkaan täysin onnistuttu, vaan kriisissä olevien odotusajat venyivät välillä tavoitetta pidemmiksi. Toiminnan prosessien ja rakenteiden kehittämisessä onkin keskitytty siihen, että uusille asiakkaille pystytään tarjoamaan tarvittaessa nopeasti ainakin yksi käynti, vaikka he joutuisivat odottamaan jonkin aikaa varsinaisen hoidollisen prosessin käynnistymistä. Hoidollisten prosessien rakenteita on myös muokattu selkeämmiksi, jolloin työ on tavoitteellisempaa ja kohdentuu nopeammin asiakkaiden tarpeita vastaavaksi. Rakenteelliset uudistukset ovat helpottaneet työn suunnittelua ja työmäärän hallintaa. Peruutusten ja ilmoittamatta poisjääneiden asiakkaiden määrä on myös vähentynyt näiden toimien ansiosta.

Jatkuvan kuormittavan työtilanteen ja suuren työmäärän takia henkilöstön jaksamiseen on kiinnitetty huomiota. Viikoittain on järjestetty yhteinen työkokous, jossa on sekä suunniteltu tulevaa työskentelyä että keskusteltu yhdessä työn haasteista. Jaksamista on tuettu myös säännöllisellä työohjauksella: ryhmätyönohjaus on toteutunut vähintään kerran kuukaudessa ja kaikilla työntekijöillä on myös oma henkilökohtainen työnohjaaja. Ammatillista osaamista on pidetty yllä ja vahvistettu säännöllisellä koulutautumisella. Koulutukset ovat toteutuneet suunnitelmien mukaisesti.

Vuoden aikana on osallistuttu useisiin yhteistyöverkoston tapaamisiin, vaikka hyvinvointialue Varhan toiminnan käynnistäminen on näkynyt yhteistyön määrässä ja sisällössä. Paikallinen perhekeskustyöryhmä ja eroauttajien verkosto ovat kuitenkin jatkaneet työskentelyään samoin kuin MA-RAK-ryhmä (moniammatillinen työryhmä, jossa laadittavan turvasuunnitelman avulla pyritään auttamaan vakavaa parisuhdeväkivaltaa kokeneita uhreja tai väkivallan uhan alla eläviä). Myös sovittelun tunnetuksi tekeminen on jäänyt vähälle huomiolle toimintaympäristön monien muutosten ja suuren perustyön määrän takia. Yhteistyötä seurakunnan muiden työalojen kanssa on toteutettu esitettyjen tarpeiden ja työaikojen puitteissa.

Arvio tulevasta kehityksestä

Varhan vaikutuksia perheneuvontaan on vielä vaikea arvioida, sillä sopimusneuvotteluja siirtyneestä kaupungin sopimuksesta ei ole päästy aloittamaan. Olemme toimineet viime vuoden entisten käytäntöjen mukaan. Jos sopimuksemme jatkuu nykyisen sisältöisenä, olemme jatkossa selkeämmin osa hyvinvointialueen palveluverkosta ja joudumme huomioimaan toiminnassamme entistä enemmän sote-lainsäädäntöä ja sen velvoitteita esimerkiksi asiakasrekisterin ja asiakastapaamisten kirjaamisten suhteen. Sopimus Varhan kanssa voidaan myös laatia ns. kumppanuusmallin mukaan, jolloin kirjaamis- yms. käytänteet voivat jatkua entisenä. Yhtenä mahdollisuutena on myös se, että Varha irtisanoo sopimuksemme. Sote-kentän myllerryksen keskellä perheneuvonnan tarjoamalle ilmaiselle ammatilliselle keskusteluavulle on varmasti jatkossakin kysyntää, mutta sopimuksen päättymisen vaikuttaisi merkittävästi toimintamme rahoituspohjaan.

Salon perheasiain neuvottelukeskus pyrkii edelleen vastaamaan oikea-aikaisesti kasvavaan tuen-tarpeeseen. Etäyhteydet ovat jatkossakin osa palveluamme ja niiden avulla tavoitettavuutemme helpottuu. Jatkamme sovittelun tunnetuksi tekemistä niin ammatillisissa verkostoissa kuin asiakkaiden keskuudessa. Henkilöstön jaksamiseen ja työhyvinvointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Vaikka hoidollisen työn määrä on suuri, pyrimme olemaan mukana myös ennaltaehkäisevässä parisuhdetyössä ja moniammatillisissa yhteistyöverkostoissa.

12 Sairaalasielunhoito

Tehtävä

Sairaalasielunhoitajat palvelevat potilaita, heidän omaisiaan ja henkilökuntaa. He ovat sairauden herättämien elämänarvoja ja elämänkatsomusta koskevien kysymysten asiantuntijoita. Perustavoitteena on tarjota mahdollisuus sielunhoidolliseen keskusteluun osana kokonaisvaltaista hoitoa ja psykososiaalista tukea sairaaloiden potilaille ja heidän omaisilleen sekä tuen osoittaminen sairaaloiden henkilökunnalle. Tuki toteutuu mm. kahdenkeskisissä ja ryhmäkeskusteluissa, hartaushetkissä ja ehtoollisenvietoissa potilaille ja heidän omaisilleen, sekä henkilökunnalle mm. työnohjauksena ja konsultointina. Sairaalasielunhoitajat toimivat kokonaisvaltaisen hoidon hyväksi, ovat koko hoitoyhteisöä varten ja toimivat yhteyshenkilöinä seurakunnan ja terveydenhuollon välillä.

Resurssit

Sairaalapappena toimi kaksi työntekijää. Kokoaikaisen sairaalapapin erityisviran lisäksi työelämätyön johtavan työyhteisönkehittäjän tehtävästä noin puolet olivat sairaalapapin tehtäviä. Sairaalapappien työalueina olivat Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varha) Salon yksiköt, joita ovat Tyks yleislääketiede ja kuntoutus (sis. mm. palliatiivisen saattohoidon, geriatrian, infektion, AVH- eli aivoverenkiertohäiriöiden ja Tules- eli tuki- ja liikuntaelinsairauksien osastot), Tyks Salon sairaala (mm. kirurgian ja sisätautien vuodeosastot sekä leikkausyksikkö ja poliklinikat) ja Tyks Halikon sairaala (psykiatrasta avo- ja laitoshoidon tarjoavat osastot).

Erityistyöalojen neuvottelukunta seuraa ja tukee sairaalasielunhoitajien työtä. Siihen kuuluvat edustajat myös Tyks Salon yleislääketieteestä ja kuntoutuksesta, Tyks Salon sairaalasta ja Tyks Halikon sairaalasta. Someron seurakunta osallistuu Salon sairaalasielunhoidon kustannuksiin ostopalveluna kuntalaisten hoitopäivien perusteella.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Sairaalat ja terveystieteiden keskeisten vuodeosastot:

- Potilaiden ja henkilökunnan tavoitettavana Salon sairaalassa ja Salon terveystieteiden keskeisissä vuodeosastoissa ma-pe sekä Halikon sairaalassa ti ja ke.
- Ehtoollishartaudet ja ryhmät Halikon sairaalassa ja yksityiset ehtoollisenvietyt potilashuoneissa.

Koulutus, konsultointi ja muu toiminta:

- Ryhmät ja sielunhoitotyö mielenterveyskuntoutujille.
- Työnohjaus/sielunhoito mm. kirkon työntekijöille ja sairaaloiden henkilökunnalle sekä koulutustoiminta soveltuvin osin.
- Toisen sairaalapapin työn niveltäminen sairaalasielunhoidon kokonaisuuteen.

Tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2023 alusta alkaen sairaalapapit siirtyivät osana hyvinvointialueiden perustamista 1.1.2023 Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varha) Salon yksiköiden sairaalapapeiksi. Muutos sujui hyvin. Tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellulla tavalla. Sairaalapapit ovat toimineet tiettyinä viikonpäivinä tietyissä sairaaloissa sekä toimimalla ja järjestämällä erilaisia toimintoja (mm. keskustelut, tapaamiset, yhteydenpito potilaisiin/omaisiin ja konsultaatio- ja tukitehtävät henkilökunnan kanssa).

Vuoden 2023 aikana erilaiset keskusteluryhmät ovat olleet koolla 72 kertaa. Niissä on ollut yhteensä keskimäärin 3–8 osallistujaa/kerta. Sielunhoidollisia kohtaamisia on ollut arviolta noin 650. Henkilökunnan kanssa käytyjä keskusteluja on ollut edellä olevista noin kolmannes. Keskusteluissa on ollut vahvasti läsnä työnohjauksellinen tai muu konsultoiva ote. Erilaisia potilastyön tilaisuuksia (hartaus, ehtoollinen ym.) on ollut 11. Sairaalassa kohdattujen potilaiden ja heidän omaisten pyynnöstä sairaalapappien toimittamia hautaan siunaamisia oli 7.

Sairaanhoitopiirin rakentama uusi sairaalan kappeli otettiin käyttöön lokakuun alussa 2022, jolloin vanha ahdas kappeli poistui käytöstä. Seurakunta osallistui aktiivisesti uuden kappelin kalustamiseen, hankkimalla sähköpianon, lisäämällä audiotekniikkaa ja hankkimalla mm. virsikirjoja suomeksi ja ruotsiksi. Kalustus saatiin valmiiksi vuoden 2023 aikana, jolloin myös kappeliin suunnitellut alttaritekstiilit saatiin käyttöön. Kappelin käyttöaste on korkea. Arviolta on noin 550 tilaisuutta vuosittain.

Pääosa on saatto- ja muistohetkiä ja noin viidennes ev.lut. seurakuntien ja muiden uskontokuntien tai uskonottomien toimittamia hautaan siunaamisia. Uusi kappeli on täyttänyt sille asetetut odotukset, tuonut uuden valoisan, viihtyisän ja rauhoittavan tilan, jossa voi jättää jäähyväisiä ja pitää pieniä rukoushetkiä. Uusi kappeli toimii myös henkilökunnan hiljentymistilana.

Hyvien koulutusmahdollisuuksien ja ajankohtaistietojen ylläpitoon panostettiin työn laadukkuuden säilyttämiseksi (mm. osallistumiset sairaalasielunhoidon neuvottelupäiville, sairaalasielunhoidon erikoistumisopinnot, Varhan järjestämät henkilökunnan Teams-koulutukset jne.).

Arvio tulevasta kehityksestä

Sairaalasielunhoidon tehtävänä on huolehtia myös jatkossa palvelujen ylläpidosta ja kehittämisestä uudistuneissa hyvinvointipalveluissa tarjoamalla laadukkaita ja monipuolisia sairaalasielunhoidon palveluita, potilaille/omaisille ja antamalla tukea myös terveydenhuollon henkilökunnalle. Toimintaa ylläpidetään ja kehitetään helposti lähestyttävänä ja ammatillisesta laadusta tunnettuna asiakaslähtöisenä ja vakaumusta kunnioittavana palvelumuotona.

Vuoden 2023 alussa toteutettu Sote-uudistus oli Suomen historian yksi merkittävimmistä hallinnollisista uudistuksista. Yhteistyön muotoja kehitetään jatkuvasti Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varha) ja sen henkilökunnan kanssa.

Kappalaisen virassa oleva työyhteisökehittäjä alkaa hoitamaan kokoaikaisesti sairaalapapin tehtävää vuoden 2024 lopulla ja siirtyy virallisesti vuoden 2025 keväällä päätoimisen sairaalapapin erityisvirkaan sen vapautuessa.

13 Palveleva puhelin – Kirkon keskusteluapu

Toiminta-ajatus

Kirkon keskusteluapu tarjoaa henkistä tai hengellistä tukea, kun ihminen kaipaa kuuntelijaa. Päivystäjät ovat vaitiolovelvollisia ja vastaavat keskusteluapua tarvitsevien yhteydenottoihin maksuttomasti sekä perinteisin menetelmin puhelimitse/kirjeitse että digitaalisissa kanavissa. Keskusteluavun kanava toimivat sekä suomeksi että ruotsiksi.

Kirkon keskusteluavun palveluiden pääperiaatteina ovat luottamuksellisuus, anonyymius, vapaaehtoisuus ja yhteydenottajan kunnioittaminen. Kirkon keskusteluavulla ei ole asiakasrekisteriä. Puheluita ei tallenneta eikä käydyistä keskusteluista poimita minkäänlaisia henkilökohtaisia tietoja.

Resurssit

Salon seurakunta on hankkinut Kirkon keskusteluavun toiminnan johdon, organisoinnin ja koulutuksen ostopalveluna Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymältä. Päivystäjinä toimivat tehtävään koulutetut ja sitoutuneet vapaaehtoiset, jotka toimivat valtakunnallisesti omilla vastuuvuoroillaan. Heitä autetaan jaksamaan tehtävässään täydennyskoulutuksen, työnohjauksen ja virkistystoiminnan avulla. Työnohjausten lisäksi päivystäjillä on ollut tarvittaessa mahdollisuus omaan sielunhoitoon, yksilötyönohjaukseen ja konsultointiin toiminnanjohtajan kanssa

14 Työelämä - yhteiskunnallinen työ

Tehtävä

Yhteiskunnallisella työllä tarkoitetaan Salon seurakunnassa työelämätyötä osana kirkon perustehtävää. Sillä pyritään edistämään vastuullista elämäntapaa ihmisten arjen keskellä työelämän vuorovaikutustilanteissa. Lähtökohtana on kristillinen elämäntapomus, jonka mukaisesti tuetaan ohjattavien henkilökohtaista kasvua, työyhteisöjen työhyvinvointia ja työyhteisötaitojen kehittymistä osana hyvää työelämää.

Tehtävänä on tukea salolaisten henkistä ja hengellistä työhyvinvointia tarjoamalla ammatillista tukea työyhteisöihin liittyvissä kysymyksissä sekä työelämän kriisitilanteissa ja niiden aiheuttamissa kodin ja työelämän yhdistämiseen liittyvissä haasteellisissa tilanteissa ja tehdä ennaltaehkäisevää työelämän ja työhyvinvoinnin kehittämistyötä. Tavoitteena on työelämän toimivan arjen edistäminen ja tukeminen.

Resurssit

Työelämätyön johtavana viranhaltijana toimii työyhteisökehittäjän tehtävässä toimiva kappalainen, jolla on ev.lut. kirkon hyväksymät työnohjaajan ja organisaatiokonsultoinnin pätevyudet. Enenevässä määrin viranhaltijan toiminta painottui sairaalapapin tehtäviin Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (VARHA) Salon erikoissairaanhoidon yksiköissä, painotuksena mm. henkilöstön tukeminen. Hän oli tavoitettavissa myös sielunhoidollisia potilas- ja omaiskeskusteluja varten sekä osallistui seurakunnalliseen työhön.

Ihmiset kohdattiin sielunhoidollisen ja konsultoivan työtöten menetelmin mm. luottamuksellisissa purkutilanteissa, yksilö- ja tiimityönohjauksissa, työyhteisösovittelu- ja konsultaatiokeskusteluissa ja työyhteisökouluttajana.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Työelämän haasteisiin vastaaminen edistämällä ja tukemalla erityisesti työhyvinvointia ja esimies- ja alaitaitoja, joiden väliseen yhteyteen työyhteisöissä on havahduttu yhä paremmin, sekä tuen tarjoaminen työssäkäyville osana toimivan arjen edistämistä (työ + koti).
- Työnohjaustyön osoittaminen vastavuoroisena palveluna pienessä määrin myös muiden seurakuntien työntekijöille ja esimiehille.

- Työyhteisökehittäjän osallistuminen johtamistyön valmentajan syventäviin jatko-opintoihin ja sairaalasielunhoidon erikoistumiskoulutuksiin sekä osallistuminen ammatilliseen vertaistyonohjaukseen toisen työyhteisö- ja organisaatiokonsultin ohjauksessa.

Tavoitteiden toteutuminen

Koronapandemian jälkiseuraukset näkyivät edelleen työelämässä. Monet palvelualojen kriisit laittoivat ihmiset ja työelämän koetukselle. Henkilöstön jaksamisen ja työhyvinvoinnin tuki oli monin paikoin tarpeen niin työntekijöille kuin esihenkilöille.

Osa työnohjaus- ja konsultaatiotyöstä tehtiin edelleen etäyhteyksin, joskin yhä harvemmin. Kasvokkaat tapaamiset olivat jälleen enemmistönä. Työnohjausten ja konsultaatioiden asiakkaina olivat yksityiset seurakuntalaiset, salolaiset työyhteisöt ja pienessä määrin myös seurakuntien henkilökunta. Pääosa työstä suuntautui terveydenhuollon henkilökunnalle osana sairaalapapin toimintaa (ks. Sairaalasielunhoidon toimintakertomus). Pieni osa työnohjaajan tehtävistä suuntautui vastavuoroisena palveluna myös muiden seurakuntien esimiehille ja työntekijöille.

Asiakkaita tuettiin mahdollisuuksien mukaan mm. työhyvinvoinnin ylläpidossa, työyhteisön kehittämistarpeiden määrittelyssä, vuorovaikutuksen ja/tai kehittämissuunnitelmien luomisessa, strategian toteutuksessa, sisäisten konfliktien ratkaisemisessa ja niistä johtuvissa jaksamisongelmissa sekä työnteon yleisten edellytysten ja toimivan arjen parantamisessa.

Työyhteisökehittäjä osallistui 2023 jatko- ja erikoistumiskoulutuksiin sekä omaan vertaistyonohjaukseen, jotka jatkuvat. Niillä turvataan monipuoliset, laadukkaat ja ajantasaiset palvelut työelämässä oleville ja muille asiakkaille.

Arvio tulevasta kehityksestä

Vuonna 2024 työelämätyön toiminta keskittyy Salon terveydenhuollon tarpeisiin sairaalapapin työn puitteissa. Salon seurakunnan yhteiskunnallinen työ käy läpi muutosta, jossa toimintaa tarkastellaan uudelleen, osana niin tehtävien kuin toiminnan uudelleenjärjestelyjä.

Kappalaisen virassa oleva työyhteisökehittäjä alkaa hoitamaan kokoaikaisesti sairaalapapin tehtävää vuoden 2024 lopulla ja siirtyy virallisesti vuoden 2025 keväällä päätoimisen sairaalapapin erityisvirkaan sen vapautuessa. Lisätietoja on sairaalasielunhoidon toimintasuunnitelmassa ja -kertomuksessa.

15 Sielunhoito

Tehtävä

Seurakunnan tulee (KJ 4:1) huolehtia alueellaan asuvien sielunhoidosta, kristillisestä uskosta ja elämästä sekä tarjota tilaisuus yksityiseen rikkiin.

Resurssit

Sielunhoito on seurakunnan ammattiryhmistä erityisesti pappien, diakonien ja nuorisotyöntekijöiden tehtävänkuvan osa. Sielunhoidollisia keskusteluja voidaan käydä joko suunnitellusti (ajanvarauksella) tai spontaanisti messujen, kahvihetkien, leirien ym. yhteydessä. Etukäteen sovitut

keskustelut käydään pääsääntöisesti äänieristetyissä tiloissa. Asiakkaan toiveesta keskusteluja voi käydä myös esim. ulkona luonnossa kävellen, kunhan luottamuksellisuudesta huolehditaan sopivalla tavalla. Puhelin- tai verkkokeskusteluja koskee sama luottamuksellisuuden säilyttämisen ja siitä huolehtimisen velvoite. Sielunhoidolliset keskustelut, käytiinpä niitä minkä tahansa seurakunnallisen ammattiryhmän edustajan kanssa, kuuluvat aina vaitiolovelvollisuuden tai (soveltuvin osin) rippisalaisuuden piiriin.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Sielunhoitoa varten käytettävissä olemisen mahdollistaminen (aikataulutukset ym.) messun ja kirkollisten toimitusten toteutukseen osallistuville.
- Sielunhoitovalmiuksien koulutus kaikille työntekijäryhmille ja vapaaehtoisille.

Tavoitteiden toteutuminen

Kohtaamismahdollisuuksien varaaminen esimerkiksi messun yhteyteen on kesäkuukausia lukuun ottamatta toteutunut.

Arvio tulevasta kehityksestä

Sielunhoidon merkitys korostuu ja sen tarve tulee jatkumaan.

16 Lähetys

Tehtävä

Lähetys (missionaarisuus) on kirkon olemuksen ydin. Kirkko on olemassa, koska sillä on Jeesuksen antama tehtävä (Matt. 28:18–20) kertoa evankeliumia aina ja kaikkialla – sekä oman seurakunnan alueella että osallistumalla maailmanlaajan kirkon toimintaan. Jokainen kristitty on kutsuttu välittämään evankeliumia omassa elämässään sanoin ja teoin.

Lähetystyö on seurakunnan työala, jonka vastuulla on kiinnittää Salon seurakunta osaksi kirkon kansainvälistä työtä. Se välittää tietoa lähetystyöstä, hankkii varoja erityisesti nimikkolähetysten ja nimikkokohteissa tehtävälle työlle, pitää yhteyttä lähetteihin ja lähetyskohteisiin sekä kannustaa seurakuntalaisia lähetystyön tukemiseen rukoilemalla ja osallistumalla varainkeruuseen.

Resurssit

Lähetystyötä organisoii työalajohtajana toimiva lähetys sihteeri. Hän toteutti työtä yhdessä aluekappalaisten ja muiden työntekijöiden kanssa. Seurakuntalaisten työpanoksella oli suuri merkitys. Palkkiotoimisella vapaaehtoistyön ohjaajalla oli merkittävä rooli varainhankinnassa. Kirkkoherra toimi lähetysteologina.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Lähetysjuhlat 27.–28.5.2023 toteutetaan Suomen Lähetysseuran ja Salon seurakunnan yhteistyönä kaikenikäisten seurakuntalaisten juhlena
- Jordanian ja Pyhän maan luterilaisen kirkon sekä Salon seurakunnan diakonia- ja nuorisotyön yhteistyöprojekti alkaa.

Tavoitteiden toteutuminen

Salon seurakunta ja Suomen Lähetysseura järjestivät Lähetysjuhlat Salossa 27.–28. toukokuuta. Tapahtumapaikkoina olivat uusi Salon seurakuntatalo, Salon kirkko ja Uskelan kirkko. Lähetysseuran arvion mukaan juhlilla oli osallistujia yli 1300. Ohjelmassa oli huomioitu eri-ikäiset osallistujat, mm. kaikki kesän rippikoululaiset oli kutsuttu heille suunniteltuun lähetysaiheiseen työskentelyyn. Lähetysjuhlat huipentuivat helluntaina 28.5. järjestettyyn torimessuun, jossa piispa Mari Leppänen siunasi lähetystyöhön kolme uutta Lähetysseuran työntekijää. Juhlat saivat paljon positiivista palautetta ja niitä voidaan pitää onnistuneina.

Jordanian ja Pyhän maan luterilaisen kirkon sekä Salon seurakunnan yhteistyötä koordinoi Suomen Lähetysseuran työntekijä, Salon nimikkolähetti Sari-Johanna Kuittilo. Tilanteen kärjistyminen väkivaltaisiksi yhteenotoiksi aiheutti sen, että yhteistyö nuorisotyön osalta jäi suunnitteluasteelle ja diakoniatyönkin osalta kutistui huomattavasti ennakkoon suunnitellusta. Elo-syyskuun vaihteessa kaksi diakoniatyöntekijää vietti viikon Jerusalemissa Lähetysseuran keskuksessa, josta käsin he tapasivat Lähetysseuran yhteistyötahojen työntekijöitä (esim. opettajia ja koulun sosiaalityöntekijöitä). Tapaamisten keskiössä oli tehdä tutuksi hiljaisuuden viljelyn toimintatapoja ja deep talk -menetelmää. Työskentelytavat valittiin osallistujien ennakkoon esittämästä toiveesta saada eväitä työssä jaksamisen vahvistamiseen.

Arvio tulevasta kehityksestä

Tiedottamista lähetyskohteista, lähetystyön tarkoituksesta ja periaatteista sekä varojen perillemenosta tulee tehdä vuodesta toiseen. On tärkeää, että Suomen evankelisluterilainen kirkko, ja sen osana Salon seurakunta, pitää vahvasti esillä paikkaansa osana maailmanlaajuisista kristikuntaa. Tämä ei saa näkyä pelkästään puheissa, vaan myös konkreettisina tekoina, joilla osoitetaan lähimmäisyyden ja oikeudenmukaisuuden ulottuvan myös Salon ja Suomen rajojen ulkopuolelle. Kirkkomme on yksi maailman rikkaimmista, joten on oikein, että seurakunnat tukevat köyhien kirkkojen toimintaa taloudellisesti ja tarvittaessa mahdollistavat työntekijöiden lähettämisen maailmalle kehittyvien kirkkojen avuksi. Myös pyyteettömän lähimmäisenrakkauden osoittaminen esim. katastrofiapuna lähetysjärjestöjen kumppanikirkkojen ja -järjestöjen kautta on velvollisuutemme. Jotta myös yksittäinen seurakuntalainen kokisi kirkon kansainvälisen työn tärkeäksi, työn sisällöstä, tuloksista ja merkityksellisyydestä on viestittävä aktiivisesti. Seurakuntalaisille on annettava myös tietoa mahdollisuuksista lahjoittaa yksityisesti tärkeinä pitämiinsä kohteisiin.

Salon seurakunnan strategian 2024–2026 yksi kehittämisen painopiste on vapaaehtoisuuden ja osallisuuden tukeminen. Toteutuessaan se vahvistaa seurakuntaa yhteisönä, ja on siten hyvin tärkeä päämäärä. Tavoite koskettaa vahvasti lähetystyön työalaa. Varainkeruu nimikkolähetysten työn ja nimikkokohteissa tehtävän työn hyväksi on välttämätöntä, jotta työ ulkomailla on mahdollista. Keskeinen osa varainkeruuta on tapahtumien järjestäminen, joita ei ole mahdollista toteuttaa ilman vapaaehtoisia. Tapahtumien organisoinnista ja vapaaehtoisten ohjaamisesta vastaa lähetysseuran lisäksi joko palkkiotoiminen vapaaehtoistyön ohjaaja tai seurakunnan emäntä. Vuonna 2023 vapaaehtoistyö.fi -palvelun valtakunnallisen kyselyn mukaan vapaaehtoistyö on antanut vapaaehtoisille (93 % vastanneista) merkityksen tunnetta elämään ja vaikuttanut elämään myönteisesti. Samanaikaisesti moni harkitsee lopettavansa tai vähentävänsä vapaaehtoistyötä. Kyselyyn vastanneista 24 % kertoi, ettei ole saanut tarpeeksi perehdytystä tehtävänsä. Kyselyn tulokset muistuttavat, että myös Salon seurakunnassa vapaaehtoistyössä mukana olevat tarvitsevat työntekijän tukea tehtävissään. Työntekijällä pitää olla myös riittävästi aikaa koordinoida vapaaehtoistyötä. Jotta seurakunnan strategian tavoitteeseen on mahdollisuus päästä, on huolehdittava riittävästä työvoimaresursseista.

17 Maahanmuuttajatyö

Tehtävä

Maahanmuuttajatyön tavoitteena on tehdä evankeliumi konkreettiseksi Salossa asuville maahanmuuttajille ja turvapaikanhakijoille sekä mahdollistaa halukkaille heidän mahdollisimman täysivaltainen osallistumisensa seurakuntaelämään.

Resurssit

Maahanmuuttajatyötä tekivät kertomusvuoden aikana maahanmuuttajatyön pastori, diakonian viranhaltija määräosuudella työajastaan sekä lukuisat vapaaehtoiset.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Tilanearvio ja sen mukainen toiminnan sopeuttava suunnittelu.
- Venäjänkielisen kirkollisen työn uudelleenkäynnistäminen.
- Maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden sielunhoito ja kirkolliset toimitukset: käytettävissä oleminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet ovat osittain toteutuneet maahanmuuttajien sielunhoidon ja kirkollisten toimitusten osalta. Ryhmät ovat jatkaneet entiseen tapaan: suljetut ryhmät kosovolais- ja kurditaustaisille naisille ja lapsille ovat kokoontuneet Ollikassa, kansainvälinen naisten käsityöpiiri Valkamassa (42 kertaa, 8—15 osallistujaa, joista 3 turvapaikanhakijaa). Kerhon kahviraha kerätään Intiassa tehtävän naistentyön hyväksi.

Kesällä toteutui kansainvälinen leiripäivä perheille. Ukrainalaistaustaisia asiakkaita on voitu auttaa diakoniatyön piirissä keskusteluavun lisäksi pienellä taloudellisella tuella; Kotimaanapu-verkoston kautta on voitu tarjota kannettavia (myös muille kv. opiskelijoille) ja tablettitietokoneita, puhelimia sekä prepaid-SIM-kortteja yhteydenpidon ja opintojen tukemiseen. Taina Lindholm on osallistunut kansainvälisten opiskelijoiden tapahtumiin ja kohdannut heitä yhteistyössä nuorisotyön ja opinto-ohjaajan kanssa. Hän on myös edelleen ollut mukana paperittomien kanssa työtä tekevien yhteisessä Pyöreässä pöydässä sekä osallistunut työhön liittyviin koulutuksiin.

Vapaaehtoiset ovat auttaneet ja neuvoneet lupa- ym. paperiasioissa sekä toimineet ystävinä ja tukihenkilöinä Salossa asuville turvapaikanhakijoille ja oleskeluluvan saaneille. Vapaaehtoiset ovat myös keränneet ja välittäneet käytännöllistä apua sitä tarvitseville. Kertomusvuoden aikana heillä on ollut yhteyksiä, joko viikoittain tai harvemmin, noin 17 perhekunnan ja 6 yksinasuvan kanssa.

Mahanmuuttajatyön varoista on tuettu matka-avustuksella kolmea turvapaikanhakijaa, jotka käyvät omankielisessä kasteopetuksessa Helsingissä kerran kuukaudessa.

Arvio tulevasta kehityksestä

Maailmantilanteen epävakaus ei ainakaan vähene lähitulevaisuudessa, joten valmius reagoida nopeasti lienee jatkossakin tärkeä.

18 Kansainvälinen toiminta ja ystävyysseurakuntatyö

Tehtävä

Ystävyysseurakuntatyö pitää yllä ja lujittaa ystävyysseurakuntayhteyksiä. Tavoitteena on auttaa ystävyysseurakuntia sillä asiantuntemuksella ja niillä voimavaroilla, jotka seurakunnalla on käytettävissään. Samalla opitaan ystävyysseurakuntien kokemuksista ja elämästä erilaisissa toimintaympäristöissä.

Resurssit

Yhteistyötä ystävyysseurakuntien kanssa tekevät eri työalojen työntekijät sekä vapaaehtoiset; koordinoinnista vastaa maahanmuuttajatyön pappi. Ystävyysseurakuntatyötä on uudelleen organisoitu aikaisempaa paremman kokonaissuunnittelun pohjalta; työtä pyritään soveltuvien osin integroimaan maahanmuuttajatyön toimintaan. Myös ystävyysseurakuntien välistä yhteistyötä tuetaan.

Kansainvälisen toiminnan kustannuksiin kohdennetaan 50 % yhden diakoniatyöntekijän palkkakustannuksista.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

Viro: Elva, Harju-Jaani, Järva-Madise, Tarvastu

- Järva-Madisen seurakunnan edustajien osallistuminen Kuusjoen kirkon merkkivuoden juhlintaan.
- Koulutusyhteistyön selvittäminen.

Unkari: Nagykanizsa

- Seurakuntavierailu Salosta Nagykanizsaan.

Venäjä; Rzhev:

- Rakentavien ja positiivisten, mahdollisimman entisenkaltaisten ystävyysseurakuntasuhteiden ylläpitäminen Rzhevissä. Luukkaan seurakuntaan maailmanpoliittisesta tilanteesta huolimatta.

Käytännössä kaikkien ystävyysseurakuntatyön tavoitteiden toteutumiseen vaikuttaa olennaisesti sekä pandemiatilanteen kehittyminen että maailmanpoliittinen kokonaistilanne, joita molempia tulee aktiivisesti seurata.

Tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet eivät toteutuneet. Rzhevissä osalta maailmanpoliittinen tilanne teki käytännössä mahdottomaksi muun kuin hyvin minimaalisen yhteydenpidon. Unkarin Nagykanizsaan tehtäväksi suunniteltu seurakuntamatka jäi toteutumatta ilmoittautumisten vähäisen määrän vuoksi.

Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2024 aikana pyritään toteuttamaan seurakuntamatka Unkariin ja Viron Tarvastuun. Toiminnan jatkuvuuden ainoa tae on paikallinen seurakuntalaisten kiinnostus, jota tulee pyrkiä kaikin tavoin edistämään.

19 Ekumenia

Salon seurakunnalla on hyvät suhteet kaupungin alueella toimiviin muihin kristillisiin kirkkoihin ja yhteisöihin: Ortodoksiseen seurakuntaan, Adventtikirkkoon, Helluntaiseurakuntaan, Vapaakirkkoon, Pelastusarmeijan Salon osastoon ja Raamattu puhuu -seurakuntaan.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Ekumeeniseen yhteistyöhön osallistuminen Salon alueen muiden kristillisten kirkkojen ja yhteisöjen kanssa. Osallistumme ja järjestämme vuorollamme yhteisen ekumeenisen rukousaamiaisen, jossa seurakuntien työntekijät kerran kuussa tapaavat toisiaan.
- Kristittyjen ykseyden ekumeenisen rukousviikon (18.–25.1.) hartaus tammikuussa.
- Ekumeeniset kirkkovaellukset Salon keskusta-alueella.

Tavoitteiden toteutuminen

Ekumeeniseen yhteistyöhön osallistuttiin aktiivisesti. Yhteisistä toimintatavoista ja tapahtumista keskusteltiin kuukausittain työntekijöiden yhteisillä rukousaamiaisilla, joiden koordinoinnista vastasi Salon seurakunta. Kristittyjen ykseyden ekumeenisella rukousviikolla tammikuussa (19.1.) liitettiin yhteiseen rukoukseen muiden seurakuntien ja seurakuntalaisten kanssa Helluntaiseurakunnassa. Ekumeenisesta kirkkovaelluksesta keskusteltiin, mutta sitä ei toteutettu vuonna 2023.

Arvio tulevasta kehityksestä

Eri kirkkokuntien ja kristillisten yhteisöjen yhteiseen ekumeeniseen toimintaan osallistuminen säilyy edelleen tärkeänä ja merkittävänä osana oman seurakuntamme tehtävää.

1.3 Hautaustoimi

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	130 650,00		130 650,00	172 869,44	-42 219,44	132,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 282 422,50	-129 578,00	-1 412 000,50	-1 302 618,39	-109 382,11	92,3
Toimintakate 1	-1 151 772,50	-129 578,00	-1 281 350,50	-1 129 748,95	-151 601,55	88,2
Toimintatuotot (sisäiset)				-83 159,09	83 159,09	0,0
Toimintakulut (sisäiset)	-532,00		-532,00	-153 300,70	152 768,70	28 815,9
Toimintakate 2	-1 152 304,50	-129 578,00	-1 281 882,50	-1 366 208,74	84 326,24	106,6
Poistot ja arvonalentumiset	-466 817,00		-466 817,00	-477 900,80	11 083,80	102,4
Laskennalliset erät				-498 169,13	498 169,13	0,0
Sisäiset korkokulut				-106 702,48	106 702,48	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-391 466,65	391 466,65	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-1 619 121,50	-129 578,00	-1 748 699,50	-2 342 278,67	593 579,17	133,9

1 Hautausmaahallinto

Tehtävä

Hautausmaahallinto vastaa seurakunnan hautausmailla tapahtuvan toiminnan organisoinnista ja järjestämisestä. Lisäksi hautausmaahallintoon sisältyy hautaustoimen ja hautainhoitorahaston asiakaspalvelu.

Resurssit

Hautausmaahallintoa hoitavat hautatoimen päällikkö ja toimistos sihteeri. Tietojenkäsittelyyn käytettiin Status Premium Hautakirja -ohjelmistoa.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Hautojen hallinta-aikojen kuulutukset Kuusjoen, Perttelin, Kiskon ja Perniön hautausmailla
- Martinkosken ja Salon Status Premium hautakirjanpidon sekä hautainhoidon yhdenmukaistaminen.

Tavoitteiden toteutuminen

- Hallinta-ajat tarkistettiin ja kuulutukset saatettiin loppuun Kuusjoen (17 kpl), Perttelin (25 kpl), Kiskon (51 kpl) ja Perniön (130 kpl) hautausmailla. Hautapaikkoja palautui 223 kpl (31.12.2023). Hallinta-aikojen kuulutukset toteutetaan vuosittain 2–3 alueella kerrallaan.
- Kuulutukset viedään alueilla aina loppuun saakka ennen seuraavan kuulutuskierron aloittamista samalla alueella. Käytännössä tämä tapahtuu kolmen vuoden välein.
- Hautakirjanpito yhdenmukaistettiin Marttilan ja Kosken osalta.

Arvio tulevasta kehityksestä

- Hallinta-aikojen tarkistusta jatketaan suunnitellusti. Seurakunnalle palautuneet haudat riittävät arkkuhautauksiin eikä hautausmaiden laajentamiseen ole näillä näkymin painetta.
- Martinkosken hautojen hallinta-aikojen kuulutuksia selvitetään.
- Rovastikunnallinen yhteistyö tulee lisääntymään.

2 Hautausmaakiinteistöt ja yleishoito

Tehtävä

Hautausmaakiinteistöjen ja yleishoidon päämääränä on luoda hautausmaista rauhallisia paikkoja vainajien muisteluun sekä tuottaa laadukkaita haudanhoitopalveluita.

Resurssit

Seurakunnalla on yhteensä 23 hautausmaata, joiden hoidosta vastasivat pääasiassa seurakuntamestarit, erityisammattimiehet ja kausityöntekijät. Hoitokautena huhti–lokakuussa työskenteleviä kausityöntekijöitä oli noin 40 ja kesäkuukausina koululaisia noin 30.

Hautausmailla on erilaisia huolto- ja varastorakennuksia mm. työvälineiden säilytystä varten. Käytettävissä on monipuolinen konekanta. 3 maataloustraktoria, useampi Avant-kiinteistötraktori, 1 kuorma-auto, 3 pakettiautoa ja useita hautausmaakohtaisia ajettavia ruohonleikkureita.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Hautainhoidon yhdistäminen Martinkosken kanssa.
- Martinkosken konekannan uusiminen.

Tavoitteiden toteutuminen

- Marttilan ja Koski T1 hautojen avaus/peitto suoritetaan Helisnummelta käsin.
- Lähiesimiehenä alueella toimii Halikon alueen lähiesimies.
- Kesän hautainhoidot yhdenmukaistettiin.
- Marttilaan ja Koski T1 hautausmaille hankittiin Avant-kiinteistötraktorit.
- Lisäksi uusittiin pientyökaluja.

Arvio tulevasta kehityksestä

Martinkosken ja Salon seurakunnan hautausmaiden yhdenmukaistamista jatketaan. Kaikessa hautausmailla tapahtuvassa toiminnassa otetaan huomioon ekologisuus.

3 Varsinainen hautaustoimi

Tehtävä

Varsinaisen hautaustoimen tehtävänä on huolehtia hautaustoimintaan liittyvistä palveluista kirkkolain, kirkkojärjestyksen, hautaustoimilain ja seurakunnan ohjesääntöjen sekä päätösten mukaisesti.

Resurssit

Varsinaisen hautaustoimen konekantana haudankaivuussa oli kaksi tela-alustaista kaivinkonetta. Kiinteistötraktoreita käytettiin jokaisella hautausmaalla apukoneina haudankaivuussa ja -peitossa. Kaivinkoneiden siirrot alueelta toiselle tehdään omalla kalustolla.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Varasuntiojärjestelmän kehittäminen.
- Martinkosken hautojen kaivuun ja muun hautatoimen järjestely Salon seurakunnan kautta.

Tavoitteiden toteutuminen

- Kaksi uutta suntiotuuraajaa perehdytettiin Uskelan alueelle.
- Siunauksiin tarvittavia katafalkkeja hankittiin Marttilaan ja Koskelle
- Marttilan ja Kosken kaikki hautatoimen järjestelyt tehdään Salon seurakuntatalolta.

Arvio tulevasta kehityksestä

- Kertomusvuonna hautauksia Salon seurakunnan hautausmaille oli 658 kpl.
- Arkkuhautauksia 174kpl. Tuhkahautauksia 484kpl. Tuhkausprosentti oli 73,56.
- Tulevaisuudessa tuhkausprosentti tulee pysymään arvioiden mukaan 70–80 %:ssa.
- Tuhkan siunaukset ja uurnan laskut samanaikaisesti yleistyvät.

1.4 Kiinteistötoimi

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	1 238 790,00	-560 000,00	678 790,00	876 448,24	-197 658,24	129,1
Toimintakulut (ulkoiset)	-3 193 860,57	-123 139,00	-3 316 999,57	-3 656 415,44	339 415,87	110,2
Toimintakate 1	-1 955 070,57	-683 139,00	-2 638 209,57	-2 779 967,20	141 757,63	105,4
Toimintatuotot (sisäiset)	278 804,00		278 804,00	5 255 475,75	-4 976 671,75	1 885,0
Toimintakulut (sisäiset)	-2 236,00		-2 236,00	-97 950,30	95 714,30	4 380,6
Toimintakate 2	-1 678 502,57	-683 139,00	-2 361 641,57	2 377 558,25	-4 739 199,82	-100,7
Poistot ja arvonalentumiset	-996 964,00		-996 964,00	-1 216 863,18	219 899,18	122,1
Laskennalliset erät				-721 325,02	721 325,02	0,0
Sisäiset korkokulut				-636 840,85	636 840,85	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-84 484,17	84 484,17	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-2 675 466,57	-683 139,00	-3 358 605,57	439 370,05	-3 797 975,62	-13,1

1 Kiinteistöhallinto

Tehtävä

Kiinteistöhallinto vastaa seurakunnan kiinteistö- ja hautaustoimen hallinnoimasta omaisuudesta sekä kiinteistöjen kunnossapidosta ja korjauksista yhdessä kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunnan kanssa. Kiinteistöjen tulee taloudellisuus, tarkoituksenmukaisuus ja seurakunnan kehitys huomioiden mahdollistaa seurakunnallisen toiminnan sujuvuus.

Resurssit

Seurakunnalla on noin 70 varsinaista kiinteistökokonaisuutta. Vuoden 2023 alusta Martinkosken seurakunnan ja Salon seurakunnan liitoksen myötä kiinteistöjen määrä lisääntyi jonkin verran; kahdella kirkolla, kahdella seurakuntatalolla ja kahdella leirimajalla. Vuoden 2023 aikana kiinteistöjen kunnossapidosta ja talotekniikan asiantuntijatehtäviin saatiin avustamaan kiinteistömestari. Hänen lisäksi kunnossapito- ja peruskorjauksista huolehtii kaksi kirvesmiestä. Taloustoimiston toimistos sihteeri osallistuu kiinteistötoimen tehtäviin keskimäärin yhtenä päivänä viikossa. Kiinteistöhallinnon viranhaltijana toimii kiinteistöpäällikkö.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Kiinteistöjen ylläpitokulujen tarkistaminen mahdollisten säästöjen aikaansaamiseksi.
- Kiinteistöhallintajärjestelmän käyttöönotto myös irtaimen omaisuuden osalta Kirkkohallituksen suunnitelmien mukaisesti. Sähköisen huoltokirjan käyttöönotto.
- Leirikeskusten käyttöasteiden lisääminen vuokraamalla tiloja muille seurakunnille.
- Jatketaan kiinteistöjen fossiilisten lämmitysmuotojen muuttamista energiataloudellisemmaksi.

Tavoitteiden toteutuminen ja arvio tulevasta kehityksestä

- Kiinteistöjen lämmityskuluja on pyritty seuraamaan mm. etäluettavilla lämpötilamittareilla sekä tarvittaessa puuttamalla liian korkeisiin lämpötiloihin. Asennetuilla ilmalämpöpumpuilla on saavutettu merkittäviä säästöjä mm. Naarilan leirikeskuksessa.
- Salon seurakunta hankki vuoden 2023 lopulla Granlund Manager sähköisen huoltokirjan.
- Seurakunta liittyi leirikeskusten osalta "Kirkon paikat"-rekisteriin, josta kautta seurakuntamme leiripaikkojen varaukset onnistuvat ympäri Suomea.
- Vuoden 2023 aikana saatiin Suomensjärven seurakuntakeskus muutettua maalämpöön ja Helisnummen kappelin ja huoltorakennusten maalämpötyöt aloitettiin loppuvuonna.

2 Rakennukset

Kirkot

Tehtävä

Hyväkuntoiset ja toimivat kirkot mahdollistavat seurakunnallisen päätehtävän, jumalanpalveluksien ja kirkollisten toimituksien toteuttamisen. Kirkot ovat myös kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuksia.

Resurssit

Seurakunnalla on 14 historiallisesti arvokasta kirkkoa, joista kolme on keskiaikaisia. Kaikki kirkot on varustettu automaattisilla palonilmaisilaitteistoilla. Seurakuntamestarien ja suntioiden henkilöstökuluista kohdennettiin 1,3 henkilötyövuotta kirkkorakennuksien kiinteistöhoitotyöhön.

Suntioiden henkilöstökuluja kohdennettiin myös seurakunnalliseen toimintaan toimitusten ja jumalanpalvelusten määrän mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Kosken kirkon korjauksen aloitus.
- Perniön kirkon ulkokaton huoltosiltojen korjaus.
- Perniön kirkon paanujen tervaus.
- Kuusjoen kirkon penkkien korjaus ja kirkkotekstiilien hankinta.

Tavoitteiden toteutuminen ja arvio tulevasta kehityksestä

- Kosken kirkon peruskorjauksen suunnittelu aloitettiin.
- Perniön kirkon pohjoislape tervattiin, mutta huoltosiltojen korjaus siirtyi eteenpäin.
- Kuusjoen kirkon suunnitellut korjaustyöt saatiin tehtyä.

Kellotapulit

Tehtävä

Kirkonkelloja on soitettu vuosisatoja ihmisten surun ja ilon tulkitsijoina sekä koollekutsujina yhteisiin tapahtumiin. Kellojen soitolla on olennainen merkitys yhteisöllisyyden ja merkityksellisyyden kokemisen kannalta. Kiikalan kirkon kellotapuli toimii myös ruumishuoneena.

Resurssit

Seurakunnalla on 11 erillistä kellotapulua kirkkojen välittömässä läheisyydessä. Kirkonkellojen soitto tapahtuu soittoautomaatiikan välityksellä.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Halikon kirkon kellotapulin paanujen tervaus.

Tavoitteiden toteutuminen ja arvio tulevasta kehityksestä

- Halikon kirkon kellotapulin paanujen tervaus siirtyi vuodelle 2024.

Siunauskappelit

Tehtävä

Siunauskappelit mahdollistavat hautaan siunaamiseen hautausmailla, joiden läheisyydessä ei ole kirkkorakennusta.

Resurssit

Siunauskappeleita on kolme. Suntioiden henkilöstökuluista kohdennettiin 0,3 henkilötyövuotta siunauskappeleihin.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Helisnummen kappelin öljylämmityksen vaihtaminen maalämpöön.

Tavoitteiden toteutuminen ja arvio tulevasta kehityksestä

- Lupakäsittely Helisnummen siunauskappelin ja huoltorakennuksien öljylämmityksen korvaamiseksi maalämmöllä valmistui vuoden 2023 syksyllä ja työt aloitettiin joulukuussa.

Seurakuntatalot

Tehtävä

Seurakuntatalot ovat monitoimitiloja, jotka luovat toimintaedellytykset muulle seurakuntaelämälle ja mahdollistavat seurakunnan tukipalvelujen toiminnan.

Resurssit

Seurakunnalla oli kertomusvuoden lopussa 14 omaa seurakuntataloa. Paunalan seurakuntatalo myytiin 2023. Siistijöiden henkilöstökuluista kohdennettiin 5,5 henkilötyövuotta ja kiinteistöyöntekijöiden henkilöstökuluista 0,5 henkilötyövuotta seurakuntataloihin.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Salo-Uskelan seurakuntatalon laajennuksen rakentamisen valmistuminen.
- Seurakuntatalojen käyttöasteiden parantaminen alueiden toimintoja yhdistämällä.
- Seurakuntatalojen käyttötarpeen selvityksen aloittaminen (Perniö).

Tavoitteiden toteutuminen

- Salo-Uskelan seurakuntatalon rakentaminen valmistui 2023 keväällä.
- Seurakuntataloista saatiin myytyä Paunalan ja Ollikan seurakuntatalot.
- Perniön seurakuntatalon peruskorjauksen yhteydessä selvitetään myös Kiskon ja Särkisalon seurakuntatalojen käyttötarpeet.

Seurakuntatalojen yhteydessä toimivien päiväkerhojen lapsimäärät vähenevät edelleen ja muikin käyttö vähenee, joten toimintojen muutokset tulee suunnitella myös kiinteistöjen ylläpitokulut huomioiden.

Asuinkiinteistöt ja -osakkeet

Tehtävä

Asuinkiinteistöt ja -osakkeet ovat seurakunnan sijoitusomaisuutta.

Resurssit

Asuinkiinteistöjä ja -osakkeita oli neljä kertomusvuoden lopussa. Vuokra-asuntoja oli 8, joista neljä kuului hautainhoitorahastolle.

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2023–2025 ja toiminnalliset tavoitteet 2023

- Luopuminen osasta vuokra-asuntoja seurakunnan kiinteistöstrategian mukaisesti.

Tavoitteiden toteutuminen ja arvio tulevasta kehityksestä

- Perniön pappilan myynnin yhteydessä luovuttiin myös yhdestä vuokra-asunnosta.

Leiri- ja kurssikeskukset

Tehtävä

Leirikeskukset palvelevat mm. rippikoulutyötä sekä mahdollistavat monien erilaisten leirien ja päiväretkien toteuttamisen luonnon keskellä.

Resurssit

Seurakunnalla oli kertomusvuoden lopussa viisi varsinaista leirikeskusta, joissa pystytään valmistamaan ruokaa ja tarjoamaan sisämajoitustilat. Niiden lisäksi seurakunta omisti kolme pienempää leirikäyttöön soveltuvaa paikkaa. Kaikki leirikeskukset sijaitsevat vesistöjen läheisyydessä.

Emäntien henkilöstökuluista 2,5 henkilötyövuotta ja kiinteistöyöntekijöiden henkilöstökuluista 0,9 henkilötyövuotta kohdennettiin leirikeskusten siivous- ja kiinteistöhoitotöihin. Ruuanvalmistuksen henkilöstökustannukset 2,5 henkilötyövuotta kohdennettiin keittiötoimeen.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Lammenjärven pihan siistiminen ja katon korjaus.
- Kesä-Angelan laiturin uusiminen.

Tavoitteiden toteutuminen

- Lammenjärven leirikeskuksen vesikatto korjattiin, majoitustiloja korjattiin sekä piha-aluetta siistittiin.

Arvio tulevasta kehityksestä

Tavoitteena on leirikeskusten käytön tehostaminen ja kehittäminen. Vuoden 2023 aikana Salon seurakunta liittyi "Kirkon paikat ry"-yhdistykseen, jonka tavoitteena on markkinoinnin lisääminen muille seurakunnille.

Muut rakennukset

Tehtävä

Muita rakennuksia seurakunnalla oli kertomusvuoden lopussa kuusi. Kiinteistöjen hoidossa siistijöiden henkilöstökuluista kohdennettiin 1,15 henkilötyövuotta ja kiinteistöyöntekijöiden henkilöstökuluista 0,5 henkilötyövuotta tehtäväalueelle "Muut rakennukset".

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Siirtyvät tuleville vuosille.

3 Maa- ja metsätalous

Tehtävä

Maa- ja metsätalouden tarkoituksena on hoitaa kestävä kehitys mukaisesti metsiä. Metsätalous pyrkii tuottamaan seurakunnalle tasaista toimintatuottoa pitkällä aikavälillä.

Resurssit

Seurakunta omistaa maatalousmaata noin 7 ha, vesialueita noin 200 ha sekä metsämaata noin 840 ha. Metsänhoitotyöt hankitaan paikalliselta metsänhoitoyhdistykseltä (MHY Salometsät). Hoito- ja hakkuusuunnitelmissa noudatettiin voimassa olevaa jatkuvapeitteistä metsänhoitosuunnitelmaa. Maa- ja metsätalouden hoidosta vastasi hautatoimen päällikkö.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Martinkosken metsäalueiden metsäsuunnitelmien läpikäynti.
- Metsänhoidolliset työt (taimikon hoidot).

Tavoitteiden toteutuminen

- Marttilan ja Kosken seurakuntien metsäalueet käytiin lävitse ja metsäalueet kartoitettiin.
- Taimikoiden hoito toteutettiin jatkuvapeitteisen suunnitelman mukaisesti Perniön Tapiolan sekä Kiikalan Kiistalan hakkuualueilla.

Arvio tulevasta kehityksestä

- Metsäalueita hoidetaan uuden jatkuvapeitteisen metsäsuunnitelman mukaisesti.
- Marttilan ja Kosken alueen peltoalueiden vuokrausten jatkaminen.

4 Keittiötoimi

Tehtävä

Keittiötoimen tarkoituksena on tuottaa emäntäpalvelut ja niihin liittyvät siivouspalvelut seurakunnan omissa toimitiloissa koko seurakunnan alueella.

Resurssit

Keittiötoimessa työskenteli kertomusvuoden lopussa neljä vakinaista emäntää ja yksi määräaikainen sekä joukko vapaaehtoisia toimijoita. He huolehtivat seurakunnan emäntäpalveluiden ruokatarjoilusta ja vastaavat myös omien työkohteidensa siisteydestä. Tarvittaessa heillä on valmius tehdä pieniä kiinteistöhuoltotehtäviä. Keittiötoimesta vastaa ruokapalvelu- ja siivousesimies.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Seurakunnan ruoka- ja kahvilapalvelujen sekä tilapalvelujen kehittäminen ja yhteistyön lisääminen toisten työalojen kanssa toiminnan sujuvoittamiseksi.
- Seurakunnan tilojen käyttöasteen nosto työntekijäresurssit huomioiden sekä tilojen mainostaminen.
- Lähiruuan lisääminen elintarvike hankinnoissa.

Tavoitteiden toteutuminen

- Seurakunnan ruoka- ja kahvilapalveluja on kehitetty ja eri työalojen yhteistyötä sujuvoitettu, ja pieniä tilaisuuksia työalat ovat hoitaneet itse ja vapaaehtoiset auttaneet.
- Seurakunnan nettisivuille on lisätty kaikista leirikeskuksista kuvia selventämään vuokraajalle tilojen jakautumista. Tämä helpottaa tilojen vuokraamisesta vastaavan henkilön työtä.
- Leirikeskusten keittiöissä on Powerestan reseptiohjelmaa ollut helpompi käyttää, kun kaikkiin keittiöihin hankittiin tabletit ohjelman käyttämistä varten.
- Katrina-ohjelmaa on hyödynnetty entistä enemmän, ja tilattujen lisäosien myötä se on entistä sujuvampaa.
- Tilojen käyttöastetta on kesäkaudella saatu korkeammaksi ulkopuolisten leirien toteuduttua. Myös talvikaudella ulkopuolisia varauksia on ollut enemmän ja käyttöasteet ovat olleet hyviä. Vaikkakin nyt on tultu jo siihen pisteeseen, ettei ole työntekijäresursseja enää isommalle kysynnälle. Someron seurakunnan kanssa on aloitettu yhteistyötä ja jatketaan, he tuovat oman henkilökuntansa leireille. On myös jatkettu kirkon paikkojen yhteistyötä, ja käyty heidän tarjoamissa koulutuksissa.

- Ylivesän luomutilan kanssa on aloitettu hyvä yhteistyö lähiruuan lisäämiseksi. Luomutuotteita on lisätty mahdollisuuksien mukaan elintarvikehankintoihin. Voitimme Luomu SM-kisoissa pienten toimijoiden sarjan vuonna 2023, olimme lisänneet luomua vuodessa 0 %:sta 14 %:iin.

Arvio tulevasta kehityksestä

- Emäntäresurssit pyritään sopeuttamaan seurakunnallisen keittiötoiminnan tarpeisiin, tehdyn mitoituksen mukaan. Ruuhkaviikonloppuina käytetään tilapäistyövoimaa tarvittaessa. Tulevaisuudessa tähdätään kaikkien työntekijöiden työnkuvien monimuotoisuuteen. Vapaaehtoisia pyritään rekrytoimaan toimintaan lisää.
- Katrina-ohjelman kehittämistä jatketaan, jolloin siitä on jatkossa vielä enemmän hyötyä.
- Koulutukseen ja tiimin toimivuuteen panostetaan, jotta pysytään alan kehityksessä mukana ja voidaan kehittää toimintaa sekä laajentaa työntekijöiden osaamista.
- Reseptiikka- ja ruokalistaohjelma PoweRestan käyttöä lisätään entisestään ja hyödynnetään sitä kesän leireissä kaikissa leirikeskuksissa.
- Portaat luomuun -ohjelman avulla on tarkoitus lisätä luomutuotteita entisestään. Myös lähiruokatuottajia yhteistyökumppaneiksi haetaan lisää Ylivesän luomutilan lisäksi, kesällä tomaatit ja kurkut saataisiin mahdollisesti Perniöstä lähitilalta.
- Ympäristödiplomin muita vaatimuksia otetaan käyttöön keittiötoimessa suosimalla entistä enemmän ilmastoystävällistä ruokaa. Myös hävikin pienentäminen ruokalistasuunnittelun avulla on yhä tärkeämpää. Koulutetaan myös keittiöhenkilökuntaa ympäristöasioihin.

SALON SEURAKUNNAN KIINTEISTÖLUETTELO 2024

Hautausmaat ja hautausmaiden huoltorakennukset:

Salo-Uskela:

Helisnummen hautausmaa
Kirkkohautausmaa
Salon hautausmaa
Isokylän hautausmaa

Halikko:

Halikon hautausmaa
Angelniemen hautausmaa
Vaskion hautausmaa

Perniö ja Särkisalo:

Perniön kirkon hautausmaa
Perniön uusi hautausmaa
Yliskylän kirkon hautausmaa
Yliskylän Karhujoen hautausmaa
Teijon hautausmaa
Särkisalon hautausmaa

Pertteli ja Kuusjoki:

Perttelin hautausmaa
Kuusjoen vanha hautausmaa
Kuusjoen uusi hautausmaa

Kiikala, Kisko, Muurla,

Suomus-järvi:

Kiikalan hautausmaa
Kiskon hautausmaa
Muurlan kirkkohautausmaa
Muurlan uusi hautausmaa
Suomusjärven hautausmaa

Koski TI

Kosken hautausmaa

Marttila

Marttilan hautausmaa

Kirkot:

Uskelan kirkko
Salon kirkko
Halikon kirkko
Angelniemen kirkko
Pyhän Laurin kirkko
Yliskylän kirkko
Teijon kirkko
Kiikalan kirkko
Kiskon kirkko
Kosken kirkko
Kuusjoen kirkko
Marttilan kirkko
Muurlan kirkko
Perttelin kirkko
Suomusjärven kirkko
Särkisalon kirkko

Siunauskappelit

Helisnummen siunauskappeli
Perniön siunauskappeli
Kosken siunauskappeli

Seurakuntatalot

Seurakuntatalo, Kirkkokatu 6
Halikon seurakuntatalo
Kiikalan seurakuntatalo
Kiskon seurakuntatalo
Kosken seurakuntatalo
Kuusjoen seurakuntatalo
Marttilan seurakuntatalo
Muurlan seurakuntakoti
Perniön seurakuntatalo
Perttelin seurakuntatalo
Suomusjärven srk-keskus
Särkisalon seurakuntakoti

Asuinkiinteistöt ja asunto-osakkeet

As Oy Halikon Ortukantie 1–3
Perniö, seurakuntatalon rivitalo
Pertteli, Puisto
Särkisalo, Pappila
As. Oy Kiikalan Puistorivi

Leiri- ja kurssikeskukset

Naarilan leirikeskus (Perniö)
Merisalo (Kemiö)
Halikko, Kesä-Angela
Perniö, leirikeskus (Särkisalo)
Pertteli, Juvankosken kesäkot
Kisko, Pappilanniemi
Kiikala, Lammenjärven leirikeskus
Särkisalo, Hakastupa
Koski TI, Liparimaja
Marttila, Martinmaja

Muut rakennukset

Salo-Uskela, Kirkkokatu 5
Halikko:
Pikkupappila
Kirkkorinne
Kisko:
Lämpökeskus

5 Rahoitustoimi

Testamenttirahastot	TA kuluva	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	155 000,00	182 742,07	-27 742,07	117,9
Toimintakulut (ulkoiset)	-173 006,63	-207 435,98	34 429,35	119,9
Toimintakate 1	-18 006,63	-24 693,91	6 687,28	137,1
Toimintakulut (sisäiset)	-2 600,00	-6 744,38	4 144,38	259,4
Toimintakate 2	-20 606,63	-31 438,29	10 831,66	152,6
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-20 606,63	-31 438,29	10 831,66	152,6

Salon seurakunnalla on seuraavat testamenttirahastot

Leinon testamenttirahasto
Peltosen testamenttirahasto
Lehtolammen testamenttirahasto
Muurlan testamenttirahasto
Könösen testamenttirahasto
Seurolan testamenttirahasto
Koskisen diakoniarahasto
Sirénin testamenttirahasto
Lehtisen testamenttirahasto
Niemisen testamenttirahasto
Hidströmin testamenttirahasto
Tasan testamenttirahasto
Koskisen lähetysrahasto
Lehtimäen testamenttirahasto
Tammisen testamenttirahasto
E. Urmaan testamenttirahasto
H. Harmaan testamenttirahasto
T. Harmaan testamenttirahasto

Testamentin varoja käytetään testamentin ehtojen mukaan. Kirkkoneuvosto on hyväksynyt testamenttien käyttösuunnitelman. Eri kirkkoalueilla käytettäväksi tarkoitettujen testamenttien käytöstä päättää tai tekee ehdotuksia kirkkoneuvostolle kunkin alueen alueneuvosto.

Koskisen diakoniarahasto

Tehtävä

Koskisen diakoniarahaston tehtävänä on tukea Halikon alueella tai halikkolaisten parissa tehtävää vanhustyötä.

Resurssit

Tehtävä on osa Halikon alueella tapahtuvaa, diakoniatyöntekijöiden toteuttamaa diakoniatyötä. Testamenttirahastosta on palkattu yksi kokoaikainen diakoniatyöntekijä vanhustyöhön. Työnkuva on painottunut kotikäyntityöhön sekä vanhusten tapaamisiin Halikon alueen hoivakodeissa.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Kuljetusten järjestäminen tapahtumiin.
- Leiripäivien kustannusten kattaminen rahaston varoista.
- Asumisyksiköiden virkistyspäivien tarjoilujen järjestäminen rahaston varoilla.
- Jouluruokailun järjestäminen.
- Halikkolaisten ikäihmisten taloudellinen avustaminen Salon seurakunnan diakonian avustusperiaatteiden mukaisesti.
- Määräaikaisen diakoniatyöntekijän työ vanhusten parissa, laitosdiakonia.

Tavoitteiden toteutuminen

- Kesäkahvilatoiminta sekä Halikon keskustan että Vaskion alueella.
- Varttuneen retki Paimioon ja Ruskolle.
- Halikon vanhusten hoivakotien ja palvelukotien virkistysiltapäivät (Tammilehto, August-koti, Koivulehto, Hopealehto ja Mainiokoti Otava).
- Varttuneen väen leiripäivä Naarilaan.
- Pääsiäis- ja joulukukat laitoksiin.
- Varttuneen väen joululounas ja kyyditys.
- Joululahjakortit vähävaraisille ikäihmisille 10x 50 €.
- Avustuksiin käytettiin 4461,88 €.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 toteutuivat suunnitellusti.

Esko Lehtisen diakoniarahasto

Tehtävä

Lehtisen testamenttirahaston turvin Salon seurakunnan diakoniatyöllä on mahdollisuus käyttää varoja diakoniseen vanhustyöhön sekä laitosdiakoniaan. Haasteena on tänä aikana lisääntynyt yksinäisyys, eristyneisyys sekä taloudellinen huono-osaisuus. Laitoksissa on lisääntynyt ikääntyneiden huonokuntoisten osuus.

Resurssit

Tehtävä toteutuu osana Salon alueella tapahtuvaa diakoniatyötä. Lisäksi hoivamuusikon tehtävänkuvauksessa on 50 % osoitettu diakoniseen hoivamuusikon työhön.

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2022–2024

- Rahaston varoja käytetään vanhuksille suunnatun seurakunnallisen toimintaan koko Salon seurakunnan alueella.
- Rahastosta avustetaan taloudellisissa vaikeuksissa olevia vanhuksia rahaston käyttötarkoituksen mukaisesti.
- Varoja voidaan käyttää virkistystoimintaan, hyvinvointipalveluiden ostoon, kuntoutuksen omaraahaosuuteen sekä asumisen viihtyvyyteen että pienimuotoiseen remonttiin asumisen turvaamiseksi pienituloisille ikäihmisille (yli 65 v)

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- Kuljetusten järjestäminen tapahtumiin.
- Leiripäivien kustannusten kattaminen rahaston varoista.
- Asumisyksiköiden virkistyspäivien tarjoilujen järjestäminen rahaston varoilla.
- Jouluruokailun järjestäminen.
- Salolaisten ikäihmisten taloudellinen avustaminen Salon seurakunnan diakonian avustusperiaatteiden mukaisesti.
- Lisäresurssin palkkaaminen kotikäynti- sekä laitosdiakoniaan.

Tavoitteiden toteutuminen

- Vanhustyön järjestämiin kuljetuksiin käytettiin 1 724,80 €.
- Vanhusten virkistystoimintaan käytettiin ohjelmapalvelujen ostoon 1 210 €.
- Diakonian avustustoimintaan ikäihmisille, testamenttien avustusperiaatteiden mukaisesti, käytettiin Katrina-asiakasohjelman mukaan 8 462 €.
- Laitosvierailuja hoivamuusikon toteuttamana tehtiin 160 kertaa. Lisäksi hoivamuusikko on vierailut eri ryhmissä sekä seurakunnan että järjestöjen toteuttamana.

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat multa, paitsi lisähenkilön palkkaamisen osalta.

Koskisen lähetyksrahasto

Koskisen lähetyksrahastosta voidaan myöntää avustuksia Salon seurakunnan lähetyksyön ajankohtaisiin hankkeisiin ja tarpeisiin julistuksen johtokunnan vuosittain laatiman toimintasuunnitelman mukaisesti. Avustuksiin voidaan käyttää sekä pääomaa että korkotuottoa.

Koskisen lähetyksrahastosta oli päätetty jakaa 60 000 euroa vuonna 2023 seuraavasti:

- 1) Diakoniatyön kehittämiseen ja vahvistamiseen Palestiinalaisalueilla 15 000 €. Salon seurakunnan diakoniatyön, Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilaisen kirkon ja Suomen Lähetyksseuran yhteisessä hankkeessa järjestetään koulutusta etänä ja paikan päällä sekä tuotetaan materiaalia arabiaksi liittyen esim. kehitys-, näkö- ja kuulovammaisuuteen sekä mielenterveyteen. Kustannuksia kertyy käännöstyön lisäksi salolaisten työntekijöiden matkoista, koulutuksiin osallistuvien matka ja -ruokakuluista, koulutusmateriaaleista ja -välineistä.
- 2) Lähetyksjuhla-kustannuksiin 20 000 € toukokuussa 2023 Salossa järjestettäviin juhliin. Kustannukset jaetaan Lähetyksseuran ja Salon seurakunnan kesken.
- 3) Kirkon koulutuskeskuksen rakentamiseen Etiopiassa Kansanlähetyksen kautta 25 000 €.

Kirkon koulutuskeskuksen rakentamista Etiopian Jimmassa tuettiin 25 000 eurolla Kansanlähetyksen kautta. Rakennushanke edistyi, tosin hitaasti mm. kohonneiden rakennuskustannusten takia. Ilahduttavaa on, että viime vuonna saatiin rakennettua koulutuskeskuksen yhteyteen suunnitellut liikehuoneistot, joiden vuokratuotoista koulutuskeskus saa tuloja toimintaansa.

Lähetyshien kustannukset Salon seurakunnan osalta jäivät ennakoitua paljon pienemmiksi koostuen pääosin elintarvike- ja emäntäkustannuksista sekä Lähetysseuran työntekijöiden yöpymisestä Naarilassa. Myöskään hanke diakonityön kehittämiseksi ja vahvistamiseksi Palestiinalaisalueilla ei toteutunut suunnitellusti väkivaltaisten levottomuuksien leimatessa koko vuotta 2023, kärjistyen loppuvuoden tapahtumiin. Elo-syyskuun vaihteessa kaksi Salon seurakunnan diakonityöntekijää vietti viikon Jerusalemissa. He tapasivat Lähetysseuran ja yhteistyökumppaneiden työntekijöitä (esim. opettajia ja koulujen sosiaalityöntekijöitä). Keskustelujen ja harjoitteiden (hiljaisuuden viljely, deep talk) avulla pyrittiin antamaan työvälineitä työssä jaksamiseen ja ammatilliseen kehittymiseen.

Vuoden lopulla budjetoituja rahoja oli käyttämättä 23 142 €. Väkivallan roihahdettua Israelin ja Gazan välillä myös Länsirannalla asuvien elämä vaikeutui. Raja Länsirannan ja Israelin välillä sulkeutui, jolloin ihmiset eivät päässeet työpaikoilleen esim. Jerusalemiin. Myös Länsirannan sisälle asetettiin liikkumisrajoituksia. Monet perheet jäivät täysin ilman palkkatuloja. Jordanian ja Pyhän maan luterilainen kirkko sekä Suomen Lähetysseura vetosivat avun saamiseksi Länsirannan siviileille. Kirkon diakonityöntekijä Rana Zeidan asuu Betlehemissä. Hän vieraili syksyllä 2022 Salossa ja hän on nimikkolähetti Sari-Johanna Kuittilon läheinen työtoveri. Jotta apua oli mahdollista saada mahdollisimman nopeasti sitä tarvitseville, Koskisen lähetyssrahastosta tilitettiin 23 142 euroa Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilaisen kirkon Betlehemin kaupungin tilille. Rahoilla Rana Zeidanilla on ollut mahdollisuus jakaa diakonia-avustuksia ruoka-, vuokra-, sähkö-, koulu- ja sairaanhoitokuluihin.

2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteumavertailu

	Toteuma 2022	TA 2023	TA muutokset 2023	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	6 005 074,16	2 096 898,00	-560 000,00	1 536 898,00	6 799 790,68	-5 262 892,68	442,4
Korvaukset	118 096,97	79 100,00		79 100,00	92 887,16	-13 787,16	117,4
Myyntituotot	1 885,00	6 000,00		6 000,00	24 432,81	-18 432,81	407,2
Maksutuotot	322 970,67	297 860,00		297 860,00	377 954,27	-80 094,27	126,9
Vuokratuotot	323 142,77	293 375,00		293 375,00	291 822,98	1 552,02	99,5
Metsätalouden tuotot	61 731,17	160 000,00		160 000,00	202 399,64	-42 399,64	126,5
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	145 002,27	179 515,00		179 515,00	238 993,00	-59 478,00	133,1
Tuet ja avustukset	69 760,50	40 170,00		40 170,00	82 936,28	-42 766,28	206,5
Muut toimintatuotot	1 462 218,17	760 000,00	-560 000,00	200 000,00	316 047,88	-116 047,88	158,0
Sisäiset tuotot	3 500 266,64	280 878,00		280 878,00	5 172 316,66	-4 891 438,66	1 841,5
Toimintakulut	-14 042 665,30	-11 985 299,67	-323 717,00	-12 309 016,67	-17 315 007,84	5 005 991,17	140,7
Henkilöstökulut	-5 853 609,54	-6 807 528,67	-100 000,00	-6 907 528,67	-6 825 557,86	-81 970,81	98,8
Palvelujen ostot	-2 315 977,00	-2 692 174,00		-2 692 174,00	-2 619 993,03	-72 180,97	97,3
Palvelun ostot - sisäiset	-288 972,79	-280 878,00		-280 878,00	-334 307,95	53 429,95	119,0
Vuokratulut	-144 084,93	-116 894,00		-116 894,00	-149 539,84	32 645,84	127,9
Sisäiset vuokratulut	-3 211 293,85				-4 838 008,71	4 838 008,71	
Aineet ja tarvikkeet	-1 636 769,42	-1 462 560,00		-1 462 560,00	-1 902 379,26	439 819,26	130,1
Annetut avustukset	-450 228,67	-480 079,00		-480 079,00	-466 972,96	-13 106,04	97,3
Muut toimintakulut	-141 729,10	-145 186,00	-223 717,00	-368 903,00	-178 248,23	-190 654,77	48,3
TOIMINTAKATE	-8 037 591,14	-9 888 401,67	-883 717,00	-10 772 118,67	-10 515 217,16	-256 901,51	97,6
Kirkollisverotulot	8 588 800,17	9 440 000,00		9 440 000,00	9 895 639,44	-455 639,44	104,8
Valtionrahoitus	1 020 432,00	1 250 000,00		1 250 000,00	1 128 449,04	121 550,96	90,3
Verotuskulut	-135 840,32	-146 500,00		-146 500,00	-146 558,52	58,52	100,0
Kirkon rahastomaksut	-797 112,96	-870 345,00		-870 345,00	-889 224,00	18 879,00	102,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-472 214,49	1 560 251,00		1 560 251,00	1 133 855,58	426 395,42	72,7
Korkotuotot	43 715,42	20 251,00		20 251,00	20 423,12	-172,12	100,8
Muut rahoitustuotot	1 301 045,46	1 900 000,00		1 900 000,00	1 352 336,99	547 663,01	71,2
Sisäiset korkotuotot	234 290,47				743 622,27	-743 622,27	
Arvonlennut sijoituksista	-1 061 183,49				-482 436,11	482 436,11	
Arvonlennut palautukset sijoituksista	167 978,35				1 061 183,49	-1 061 183,49	
Korkokulut	-60 015,63	-360 000,00		-360 000,00	-477 102,28	117 102,28	132,5
Muut rahoituskulut	-863 754,60				-340 549,63	340 549,63	
Sisäiset korkokulut	-234 290,47				-743 622,27	743 622,27	
VUOSIKATE	166 473,26	1 345 004,33	-883 717,00	461 287,33	606 944,38	-145 657,05	131,6
Poistot ja arvonalentumiset	-1 114 697,22	-1 463 781,00		-1 463 781,00	-1 694 783,11	231 002,11	115,8
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 074 334,05	-1 463 781,00		-1 463 781,00	-1 637 027,54	173 246,54	111,8
Kertaluonteiset poistot	-40 363,17				-57 755,57	57 755,57	
Sisäiset vyörytyserät	0,00				0,00	0,00	
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00				0,00	-0,00	
Tuotot	962 863,02				996 971,09	-996 971,09	
Kulut	-1 135 098,42				-953 951,46	953 951,46	
Siirrot rahastosta/rahastoon	172 235,40				-43 019,63	43 019,63	
TILIKAUDEN TULOS	-948 223,96	-118 776,67	-883 717,00	-1 002 493,67	-1 087 838,73	85 345,06	108,5
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	123 488,19	123 488,00		123 488,00	100 268,47	23 219,53	81,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-824 735,77	4 711,33	-883 717,00	-879 005,67	-987 570,26	108 564,59	112,4

Verotulot ja valtionrahoitus

Tilivuosi	Kirkollisveroprosentti	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2023	1,35	9 895 639,44	1 128 449,04
2022	1,40	8 588 800,17	1 020 432,00
2021	1,40	8 456 326,76	1 013 004,00
2020	1,40	8 300 751,28	1 010 748,00
2019	1,40	8 029 494,62	1 009 104,00
2018	1,40	7 766 382,52	1 041 089,04

Verotuloiksi on merkitty tässä taulukossa tulot, jotka ko. vuonna on kirjanpidossa kirjattu verotuloiksi.

3 Investointiosan toteutuminen

Tulosyksikkö	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva	Toteuma kuluva menot	Toteuma kuluva yhteensä	Yli/Ali	T-%
1014030100 - Hautausmaa ja yleishoito	-64 203,48		-160 000,00	-64 203,48	-64 203,48	-95 796,52	40,13
2004442 - Kiikalan hautausmaan huoltorakennus			-50 000,00			-50 000,00	
2010219 - Avant M530 DLX-cab, 233-OBB	-64 203,48		-60 000,00	-64 203,48	-64 203,48	4 203,48	107,0
2010232 - Kiikalan hautausmaan wc:n kunnostus			-50 000,00			-50 000,00	
1015010100 - Kiinteistöhallinto	-43 869,50		-105 000,00	-43 869,50	-43 869,50	-61 130,50	41,78
2010216 - Kirkon paloilmoinin laitteiden uusim. 2023	-5 469,50		-15 000,00	-5 469,50	-5 469,50	-9 530,50	36,5
2010217 - Kirkkojen kameravalvonnat 2023			-30 000,00			-30 000,00	
2010218 - Kiinteistötoimen konehankinnat 2023	-8 400,00		-60 000,00	-8 400,00	-8 400,00	-51 600,00	14,0
2010811 - Nilfisk Cityranger 2250, 793-GAM	-30 000,00			-30 000,00	-30 000,00	30 000,00	
1015020115 - Kosken TI Kirkko	-45 686,67		-120 000,00	-45 686,67	-45 686,67	-74 313,33	38,07
2010233 - Kosken kirkon korjaussuunnitelmat	-10 533,56		-120 000,00	-10 533,56	-10 533,56	-109 466,44	8,8
2010901 - Kosken kirkon korjaussuunnitelmat	-34 896,70			-34 896,70	-34 896,70	34 896,70	
2011379 - Kosken kirkon peruskorjaus	-256,41			-256,41	-256,41	256,41	
1015040100 - Helisnummen kappeli	-11 300,96	-5 289,74	-100 000,00	-6 011,22	-6 011,22	-93 988,78	6,01
2009733 - Helisnummen kappelin maalämpö	-11 300,96	-5 289,74	-100 000,00	-6 011,22	-6 011,22	-93 988,78	6,0
1015060100 - Salo-Uskelan srk-talo	-14 205 646,38	-11 074 706,32	-7 120 000,00	-3 130 940,06	-3 130 940,06	-3 989 059,94	43,97
2004439 - Torikatu 6 srk-talon laajennus	-14 096 480,46	-11 074 706,32	-7 000 000,00	-3 021 774,14	-3 021 774,14	-3 978 225,86	43,2
2010220 - Flyygeli Torikadun srk-talo	-56 398,92		-60 000,00	-56 398,92	-56 398,92	-3 601,08	94,0
2010221 - Aurinkovoimala Torikadun srk-talo	-52 767,00		-60 000,00	-52 767,00	-52 767,00	-7 233,00	87,9
1015060107 - Perttelin srk-talo	-198,40	-198,40					
2008438 - Perttelin srk-talon maalämpö	-198,40	-198,40					
1015060115 - Kitulan srk-keskus	-79 180,50	-1 956,30		-77 224,20	-77 224,20	77 224,20	
2009732 - Kitulan srk-keskuksen maalämpö	-79 180,50	-1 956,30		-77 224,20	-77 224,20	77 224,20	
1015080100 - Naarilan leirikeskus	-29 138,70		-30 000,00	-29 138,70	-29 138,70	-861,30	97,13
2010215 - Naarilan keittiöremontti 2023	-29 138,70		-30 000,00	-29 138,70	-29 138,70	-861,30	97,1
1015500100 - Keittiötoimi	-70 916,43		-50 000,00	-70 916,43	-70 916,43	20 916,43	141,83
2010222 - Keittiötoimen kone- ja välinehank. 2023	-70 916,43		-50 000,00	-70 916,43	-70 916,43	20 916,43	141,8
Yhteensä	-14 550 141,02	-11 082 150,76	-7 685 000,00	-3 467 990,26	-3 467 990,26	-4 217 009,74	45,1

Torikadun seurakuntatalon rakentamiseen oli varattu yhteensä 14 milj. euroa. Toteutuma yhteensä 31.12.2023 on 14 096 480,46 euroa.

4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten seurakunnan menot on rahoitettu.

Rahoitusosa toteumavertailu

	Toteuma 2022	TA 2023	TA muutokset 2023	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	-1 243 544,19	585 004,33	-323 717,00	261 287,33	292 570,36	-31 283,03	112,0
Vuosikate	166 473,26	1 345 004,33	-883 717,00	461 287,33	606 944,38	-145 657,05	131,6
Tulorahoituksen korjaukset	-1 410 017,45	-760 000,00	560 000,00	-200 000,00	-314 374,02	114 374,02	157,2
Investoinnit	-4 697 696,06	-7 685 000,00		-7 685 000,00	-3 103 990,26	-4 581 009,74	40,4
Investointimenot	-6 212 217,06	-7 625 000,00		-7 625 000,00	-3 467 990,26	-4 157 009,74	45,5
Pysyvien vastaavien myyntitulot	1 436 921,00				364 000,00	-364 000,00	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	77 600,00	-60 000,00		-60 000,00		-60 000,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-5 941 240,25	-7 099 995,67	-323 717,00	-7 423 712,67	-2 811 419,90	-4 612 292,77	37,9
Antolainauksen muutokset					0,00	0,00	
Antolainauksen lisäys					-16 000,00	16 000,00	
Antolainauksen vähennys					16 000,00	-16 000,00	
Lainakannan muutokset	6 033 482,72				2 515 607,85	-2 515 607,85	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000 000,00				3 000 000,00	-3 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-956 340,98				-1 110 187,14	1 110 187,14	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	989 823,70				625 794,99	-625 794,99	
Muut maksuvalmiuden muutokset	652 191,65				651 113,10	-651 113,10	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	279 329,44				573 588,85	-573 588,85	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00				-68 517,44	68 517,44	
Pitkäaikaisten saamisten muutos					3 585,00	-3 585,00	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-29 901,08				-84 852,62	84 852,62	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	402 763,29				227 309,31	-227 309,31	
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	6 685 674,37				3 166 720,95	-3 166 720,95	
Rahavarojen muutos	744 434,12	-7 099 995,67	-323 717,00	-7 423 712,67	355 301,05	-7 779 013,72	-4,8
Rahavarojen muutos (tase)	744 434,12				355 301,05	-355 301,05	

III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Vuodet 2023 ja 2022 eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska vuosi 2022 ei sisällä Martinkosken seurakunnan lukuja.

1 Tuloslaskelma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuotot	1 627 474,02	2 504 807,52
Korvaukset	92 887,16	118 096,97
Myyntituotot	24 432,81	1 885,00
Maksutuotot	377 954,27	322 970,67
Vuokratuotot	291 822,98	323 142,77
Metsätalouden tuotot	202 399,64	61 731,17
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	238 993,00	145 002,27
Tuet ja avustukset	82 936,28	69 760,50
Muut toimintatuotot	316 047,88	1 462 218,17
Toimintakulut	-12 142 691,18	-10 542 398,66
Henkilöstökulut	-6 825 557,86	-5 853 609,54
Palvelujen ostot	-2 619 993,03	-2 315 977,00
Vuokratulut	-149 539,84	-144 084,93
Aineet ja tarvikkeet	-1 902 379,26	-1 636 769,42
Annetut avustukset	-466 972,96	-450 228,67
Muut toimintakulut	-178 248,23	-141 729,10
TOIMINTAKATE	-10 515 217,16	-8 037 591,14
Kirkollisverotulot	9 895 639,44	8 588 800,17
Valtionrahoitus	1 128 449,04	1 020 432,00
Verotuskulut	-146 558,52	-135 840,32
Kirkon rahastomaksut	-889 224,00	-797 112,96
Rahoitustuotot ja -kulut	1 133 855,58	-472 214,49
Korkotuotot	20 423,12	43 715,42
Muut rahoitustuotot	1 352 336,99	1 301 045,46
Arvonalentumiset sijoituksista	-482 436,11	-1 061 183,49
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista	1 061 183,49	167 978,35
Korkokulut	-477 102,28	-60 015,63
Muut rahoituskulut	-340 549,63	-863 754,60
VUOSIKATE	606 944,38	166 473,26
Poistot ja arvonalentumiset	-1 694 783,11	-1 114 697,22
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 637 027,54	-1 074 334,05
Kertaluonteiset poistot	-57 755,57	-40 363,17
Erilliskirjanpituon hoidetut rahastot	0,00	0,00
Tuotot	996 971,09	962 863,02
Kulut	-953 951,46	-1 135 098,42
Siirrot rahastosta/rahastoon	-43 019,63	172 235,40
TILIKAUDEN TULOS	-1 087 838,73	-948 223,96
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	100 268,47	123 488,19
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-987 570,26	-824 735,77

2 Rahoituslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut bruttomääräisinä sentin tarkkuudella.

Rahoituslaskelma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Tulorahoitus	292 570,36	-1 243 544,19
Vuosikate	606 944,38	166 473,26
Tulorahoituksen korjauserät	-314 374,02	-1 410 017,45
Investoinnit	-3 103 990,26	-4 697 696,06
Investointimenot	-3 467 990,26	-6 212 217,06
Pysyvien vastaavien myyntitulot	364 000,00	1 436 921,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin		77 600,00
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-2 811 419,90	-5 941 240,25
Antolainauksen muutokset	0,00	
Antolainauksen lisäys	-16 000,00	
Antolainauksen vähennys	16 000,00	
Lainakannan muutokset	2 515 607,85	6 033 482,72
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000,00	6 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 110 187,14	-956 340,98
Lyhytaikaisten lainojen muutos	625 794,99	989 823,70
Muut maksuvalmiuden muutokset	651 113,10	652 191,65
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	573 588,85	279 329,44
Vaihto-omaisuuden muutos	-68 517,44	
Pitkäaikaisten saamisten muutos	3 585,00	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-84 852,62	-29 901,08
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	227 309,31	402 763,29
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	3 166 720,95	6 685 674,37
Rahavarojen muutos	355 301,05	744 434,12
Rahavarojen muutos (tase)	355 301,05	744 434,12
	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Rahavarojen muutos	355 301,05	744 434,12
Rahavarat kauden lopussa	38 274 383,50	36 643 755,23
Rahavarat kauden alussa	37 919 082,45	35 899 321,11

3 Tase

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
VASTAAVAA	66 707 345,92	61 562 840,50
PYSYVÄT VASTAAVAT	23 378 362,96	20 349 718,40
Aineettomat hyödykkeet	31 237,47	31 237,47
Aineettomat oikeudet	31 237,47	31 237,47
Aineelliset hyödykkeet	22 960 962,67	19 941 987,23
Maa- ja vesialueet	1 792 201,17	1 814 361,42
Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	2 979 345,09	3 292 594,95
Rakennukset	17 523 351,81	3 166 048,52
Kiinteät rakenteet ja laitteet	307 114,88	355 193,29
Koneet ja kalusto	205 962,45	153 334,73
Muut aineelliset hyödykkeet	73 403,56	66 403,56
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	79 583,71	11 094 050,76
Sijoitukset	386 162,82	376 493,70
Osakkeet ja osuudet	386 162,82	376 493,70
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	4 438 347,62	4 106 417,33
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	5 190,00	5 190,00
Muut toimeksiantojen varat	4 433 157,62	4 101 227,33
VAIHTUVAT VASTAAVAT	38 890 635,34	37 106 704,77
Vaihto-omaisuus	68 517,44	0,00
Ennakkomaksut	68 517,44	0,00
Saamiset	547 734,40	462 949,54
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	3 585,00
Muut saamiset	0,00	3 585,00
Lyhytaikaiset saamiset	547 734,40	459 364,54
Myyntisaamiset	45 047,39	33 700,97
Muut saamiset	467 377,34	380 956,18
Siirtosaamiset	35 309,67	44 707,39
Rahoitusarvopaperit	36 829 972,45	35 684 624,59
Osakkeet ja osuudet	20 765 531,88	35 624 641,59
Muut arvopaperit	16 064 440,57	59 983,00
Rahat ja pankkisaamiset	1 444 411,05	959 130,64
VASTATTAVAA	-66 707 345,92	-61 562 840,50
OMA PÄÄOMA	-42 240 152,83	-41 480 810,93
Peruspääoma	-14 935 032,04	-13 866 353,21
Arvonkorotusrahasto	-226 587,50	-226 587,50
Muut omat rahastot	-208 623,77	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-27 857 479,78	-28 212 605,99
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	987 570,26	824 735,77
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	-229 500,00	-329 768,47
Poistoero	-229 500,00	-329 768,47
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-7 825 483,29	-6 282 234,23
Lahjoitusrahastojen pääomat	-3 375 533,97	-2 167 444,75
Muut toimeksiantojen pääomat	-4 449 949,32	-4 114 789,48
VIERAS PÄÄOMA	-16 412 209,80	-13 470 026,87
Pitkäaikainen vieras pääoma	-11 934 121,88	-10 043 659,02
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-11 933 471,88	-10 043 659,02
Muut velat	-650,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	-4 478 087,92	-3 426 367,85
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-1 901 410,88	-1 275 615,89
Saadut ennakot	-866,65	0,00
Ostovelat	-734 840,94	-757 720,14
Muut velat	-293 525,03	-260 342,14
Siirtovelat	-1 547 444,42	-1 132 689,68

IV TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Verotulot on kirjattu maksuperusteisesti niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Avustukset: Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on kirjattu suoriteperusteisesti.

Arvostusperiaatteet / Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet: Hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Salon seurakunnassa taseeseen aktivoidaan yli 10 000 euron hankinnat, jotka poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan.

Sijoitukset: Sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus: Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai markkinahintaan.

Valuuttamääräiset erät: Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Poikkeuksena ovat termiinisopimuksin suojatut saamiset ja velat, jotka on arvostettu termiinikurssiin. Termiinin korko-osuus on jaksotettu sopimuksen voimassaoloajalle.

Tilinpäätös vuosien 2023 ja 2022 vertailukelpoisuus

Vuodet 2023 ja 2022 eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska vuosi 2022 ei sisällä Martinkosken seurakunnan lukuja.

2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Kertaluonteisina poistoina on kirjattu 57 755,57. Erä sisältää jo edellisenä vuonna myydyin Mahlakankareen seurakuntatalon taseeseen jääneen vuokraoikeuden arvon.

3 Tuloslaskelman liitetiedot

Ollikan ja Paunalan seurakuntatalojen ja Perniön pappilan myynnistä sekä saadut myyntivoitot 314 374 euroa oli tilikaudelle kohdistunut kertaluonteinen erä.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu seurakunnassa ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kirkkovaltuusto hyväksyi 8.12.2021 poistosuunnitelman muutoksen, jolla seurakunnan käyttöomaisuuden poistoajat on muutettu vastaamaan kirkkohallituksen ohjeen Käyttöomaisuuskirjanpito ja suunnitelman mukaisten poistojen laskeminen mukaisia suosituspohjoaikoja.

Kirkkovaltuuston hyväksymät poistoajat ovat seuraavat:

Aineelliset hyödykkeet

Maa -ja vesialueet – ei poistoja

Hautausmaat – hautaustoimeen liittyvät muut pitkävaikutteiset menot 5 v, hautaustoimen muut rakennukset 10 v, hautaustoimen kiinteät rakenteet ja laitteet 20 v, hautaustoimen koneet ja laitteet 5 v. Hautausmaiden maa- ja vesialueet, maa-aineksen vaihto, ei poistoja. Hautaustoimen muut aineelliset hyödykkeet käyttöajan mukaan.

Rakennukset – kirkot 40 v, seurakuntatalot 25 v, kappelit 30 v, siunauskappelit 30 v, leiri- ja kurssikeskukset 20 v, asuinrakennukset 20 v, hallinto- ja laitosrakennukset 20 v, huolto- ja talousrakennukset 10 v, muut rakennukset 10 v.

Kiinteät rakenteet ja laitteet – maa- ja vesirakenteet 15 v, urut 20 v, muut kiinteät rakenteet ja laitteet 10 v.

Koneet ja kalusto – kuljetusvälineet 5 v, IT-laitteisto 3 v, muut koneet ja kalusto 5 v.

Muut aineelliset hyödykkeet – luonnonvarat poisto käytön mukaan, sakraali-, arvo- ja taide-esineet ei poistoja.

4 Rahoituslaskelman liitetiedot

Salon seurakunnalla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

5 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Aineettomat oikeudet	Maa- ja vesialueet	Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskenäiset hankinnat	Aineelliset Sijoitukset hyödykkeet Yht.	Yhteensä	
Arvo ed. vuoden lopussa	31 237,47	1 814 361,42	3 292 594,95	3 166 048,52	355 193,29	153 334,73	66 403,56	11 116 448,44	19 964 384,91	376 493,70	20 349 718,40
Lisäykset			72 603,48	3 251 820,47	5 469,50	86 398,92		51 697,89	3 467 990,26		3 467 990,26
Siirtokirjaukset		73 830,60	75 604,95	12 205 113,28		10,38	7 000,00	-11 088 562,62	1 272 996,59	9 669,12	1 282 665,71
Vähennykset		-95 990,85	-90,71	-10 441,33			0,00		-106 522,89		-106 522,89
Suunnitelman mukaiset poistot			-461 350,76	-1 088 347,29	-53 547,91	-33 781,58			-1 637 027,54		-1 637 027,54
Suunnitelmasta poikkeavat poistot			-16,82	-841,84					-858,66		-858,66
Arvonkorotukset											
Invest. Tuki											
Arvo vuoden lopussa	31 237,47	1 792 201,17	2 979 345,09	17 523 351,81	307 114,88	205 962,45	73 403,56	79 583,71	22 960 962,67	386 162,82	23 378 362,96

Rahoitusarvopapereiden liitetiedot

Salkku/ Rahoitusarvopaperi	Hankinta-arvo	Markkina-arvo 31.12.	Kirjanpitoarvo 31.12.	Arvonlennukset (sis.kp-arvo)	Realisoimaton markkina-arvo
SEB	16 468 495,05	17 334 009,43	16 160 375,01	-308 120,04	865 514,38
EVL	17 723 017,68	18 744 554,35	17 668 045,66	-54 972,02	1 021 536,67
Aktia	2 995 588,70	3 368 511,16	2 876 244,65	-119 344,05	372 922,46
Muut sijoitukset	267 104,32	301 458,78	269 223,49		34 354,46
Yhteensä	37 454 205,75	39 748 533,72	36 973 888,81	-482 436,11	2 294 327,97

Erittely siirtosaamisista:

Jaksotettavat korkotuotot	20 035,42
Muut lyhytaikaiset siirtosaamiset	15 274,25
Yhteensä	35 309,67

6 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	1.1.2023- 31.12.2023	1.1.2022- 31.12.2022	Muutos
OMA PÄÄOMA	-42 240 152,83	-41 480 810,93	759 341,90
Peruspääoma	-14 935 032,04	-13 866 353,21	1 068 678,83
Arvonkorotusrahasto	-226 587,50	-226 587,50	0,00
Yleiskatteiset rahastot	-208 623,77		208 623,77
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-27 857 479,78	-28 212 605,99	-355 126,21
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	987 570,26	824 735,77	-162 834,49

Toimeksiantojen pääomat

	2023	2022	2021	2020
Leinon testamenttirahasto 1.1.	72 299,32 €	73 003,32 €	73 143,32 €	73 143,22 €
Tilikauden muutokset	-10 235,00 €	-704,00 €	-140,00 €	
Leinon testamenttirahasto 31.12.	62 064,32 €	72 299,32 €	73 003,32 €	73 143,32 €
Peltosen testamenttirahasto 1.1.	67 254,57 €	67 254,57 €	67 363,69 €	66 149,81 €
Tilikauden muutokset			-109,12 €	1 213,88 €
Peltosen testamenttirahasto 31.12.	67 254,57 €	67 254,57 €	67 254,57 €	67 363,69 €
Lehtolammen testamenttirahasto 1.1.	8 935,02 €	11 014,82 €	11 014,82 €	11 014,82 €
Tilikauden muutokset	-2 309,49 €	-2 079,80 €		
Lehtolammen testamenttirahasto 31.12.	6 625,53 €	8 935,02 €	11 014,82 €	11 014,82 €
Muurilan testamenttirahasto 1.1.	8 602,19 €	8 602,19 €	8 602,19 €	8 433,52 €
Tilikauden muutokset				168,67 €
Muurilan testamenttirahasto 31.12.	8 602,19 €	8 602,19 €	8 602,19 €	8 602,19 €
Könösen testamenttirahasto 1.1.	21 051,67 €	22 051,67 €	22 051,67 €	21 619,28 €
Tilikauden muutokset	-725,18 €	-1 000,00 €		432,39 €
Könösen testamenttirahasto 31.12.	20 326,49 €	21 051,67 €	22 051,67 €	22 051,67 €
Seurolan testamenttirahasto 1.1.	19 734,23 €	19 734,23 €	19 734,23 €	19 347,28 €
Tilikauden muutokset				386,95 €
Seurolan testamenttirahasto 31.12.	19 734,23 €	19 734,23 €	19 734,23 €	19 734,23 €
Koskisen diakoniarahasto 1.1.	542 346,46 €	580 833,38 €	570 701,90 €	563 319,18 €
Tilikauden muutokset	-52 904,13 €	-38 486,92 €	10 131,48 €	7 382,72 €
Koskisen diakoniarahasto 31.12.	489 442,33 €	542 346,46 €	580 833,38 €	570 701,90 €
Sirénin testamenttirahasto 1.1.	158 260,14 €	168 877,43 €		
Tilikauden muutokset	-11 005,54 €	-11 617,29 €	169 877,43 €	
Sirénin testamenttirahasto 31.12.	147 254,60 €	158 260,14 €	168 877,43 €	
Lehtisen testamenttirahasto 1.1.	432 146,42 €	425 574,80 €		
Tilikauden muutokset	-36 441,83 €	6 571,62 €	425 574,80 €	
Lehtisen testamenttirahasto 31.12.	395 704,59 €	432 146,42 €	425 574,80 €	

Kosken TI kirkko 1.1. (MaKo)	72 726,13 €		
Tilikauden muutokset			
Kosken TI kirkko 31.12.	72 726,13 €		
Lehtimäen rahasto 1.1. (MaKo)	22 768,74 €		
Tilikauden muutokset			
Lehtimäen rahasto 31.12.	22 768,74 €		
Tammisen testamenttirahasto 1.1. (MaKo)	55 879,37 €		
Tilikauden muutokset			
Tammisen testamenttirahasto 31.12.	55 879,37 €		
E.Urmaan testamenttirahasto 1.1. (MaKo)	1 216,11 €		
Tilikauden muutokset			
E.Urmaan testamenttirahasto 31.12.	1 216,11 €		
H.Harmaan testamenttirahasto 1.1. (MaKo)	422 758,63 €		
Tilikauden muutokset	-29 750,62 €		
H.Harmaan testamenttirahasto 31.12. (MaKo)	393 008,01 €		
Niemisen testamenttirahasto 1.1.	332 032,46 €		
Tilikauden muutokset	-1 969,00 €	332 032,46 €	
Niemisen testamenttirahasto 31.12.	330 063,46 €	332 032,46 €	
Hidströmin testamenttirahasto 1.1.			
Tilikauden muutokset	567 990,85 €		
Hidströmin testamenttirahasto 31.12.	567 990,85 €		
Tasan testamenttirahasto 1.1.			
Tilikauden muutokset	199 261,33 €		
Tasan testamenttirahasto 31.12.	199 261,33 €		
Varhaiskasvatuksen rahasto 1.1. (MaKo)	36 355,64 €		
Tilikauden muutokset			
Varhaiskasvatuksen rahasto 31.12.	36 355,64 €		
Nuorisotyön rahasto 1.1. (MaKo)	3 161,46 €		

Tilikauden muutokset				
Nuorisotyön rahasto 31.12.	3 161,46 €			
Diakoniarahasto 1.1. (MaKo)	21 216,11 €			
Tilikauden muutokset				
Diakoniarahasto 31.12.	21 216,11 €			
Koskisen lähetyksrahasto 1.1.	504 782,27 €	505 755,35 €	519 367,95 €	542 517,60 €
Tilikauden muutokset	-49 904,36 €	-973,08 €	-13 612,60 €	-23 149,65 €
Koskisen lähetyksrahasto 31.12.	454 877,91 €	504 782,27 €	505 755,35 €	519 367,95 €
Ulostilitettävät kolehdit 31.12.	16 756,70 €	13 237,15 €	12 455,70 €	17 266,06 €
Ulostilitettävät kolehdit 31.12.	35,00 €	325,00 €	330,00 €	520,00 €
Hautainhoitorahaston tase 31.12.	4 433 157,62 €	4 101 227,33 €	4 294 168,70 €	4 074 133,72 €
Toimeksiantojen pääomat yhteensä 31.12.	7 825 483,29 €	6 282 234,23 €	6 190 656,16 €	5 383 899,55 €

Seurakunnalla on Danske Bankissa luotollinen pankkitili, jossa on 1 000 000 euron limiittiraja. Limiitistä oli 31.12.2023 käytetty 791 223,74 euroa, joka on velkana taseessa. Käyttämätön limiitti oli 208 776,26 euroa.

Seurakunnalla on kaksi luottoa Lounaismaan Osuuspankista, yhteensä 13 043 659,02 euroa, seuraavana vuonna erääntyy 1 110 187,14 euroa.

Erittely siirtoveloista

Lomapalkkajaksotus	1 200 763,60
Korkojaksotus	267 186,58
Muut lyhytaikaiset siirtovelat	79 494,24
Yhteensä	1 547 444,42

7 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Eläkevastuuvajaus

Seurakuntatalouden palkkasumma	6 050 406 €
Koko kirkon palkkasumma	513 600 000 €
Koko kirkon eläkevastuuvajaus	3 419 857 068 €
Seurakuntatalouden laskennallinen osuus koko kirkon eläkevastuuvajauksesta	40 287 235 €

Muut vakuudet ja vastuusitoumukset

Leasingvastuut

Palveluntuottaja	2024	2025	2026	2027
Pohjola Pankki Oyj / 3 Step It Tietokoneet	25 144,10	14 901,04	7 409,88	226,15
Tukirahoitus Oy / Konica Minolta ja Virtu 4135	24 307,05			
Yhteensä	49 451,15	14 901,04	7 409,88	226,15

Sijoitussitoumusten kutsumatta oleva määrä

Varainhoitaja	sijoitussitoumukset yhteensä	sijoitettu 31.12.23	kutsumatta oleva määrä 31.12.2023
Aktia			
varainhoito	2 800 000,00 €	1 437 524,44 €	1 362 475,56 €
EVLI	2 950 000,00 €	1 349 227,97 €	1 600 772,03 €
SEB	2 700 000,00 €	1 345 586,57 €	1 354 413,43 €
yhteensä	8 450 000,00 €	4 132 338,98 €	4 317 661,02 €

Uuden seurakuntatalon kiinteistöinvestoinnin alv-palautusvastuu

Alv-palautusvastuu 31.12.2023 on 273 561,95 euroa.

Seurakuntien väliset yhteistyösopimukset

Salon seurakunnalla on seuraavat yhteistyösopimukset:

- Perheneuvonta Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (VARHA) ja Someron seurakunnan kanssa
- Palveleva Puhelin Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän kanssa
- Sairaalasielunhoitosopimus Someron seurakunnan kanssa.

8 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Yhtiö	Osakkeet kpl	Sarja/nro	Kirjanpitoarvo 31.12.
Lounea Oy	318	Sarja a	276 056,00
Kemiön Puhelin Oy	1	nro 2218	151,37
Salon Alueradio Oy	1	nro 8972-9000	45,41
Vuontispirtti Oy	2	nro 90-91	383,28
Miilun alueen huolto Oy	1	nro 6	5 045,64
HTP-Kehitys Oy	15		3 330,12

9 Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset

HAUTAINHOITORAHASTO TOIMINTAKERTOMUS

Yleiskatsaus

Kirkkolaki määrää, että haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina ja että haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija, joka voi kuitenkin hautausmaan ylläpitäjän kanssa sopia haudan määräaikaisesta hoidosta ja maksaa palveluksesta kirkkoneuvoston hyväksymän taksan mukaisen korvauksen. Tähän tarpeeseen hautainhoitorahasto on perustettu.

Kirkkolaki 17 luku 5 §.

Hautainhoitorahaston varat koostuvat hautapaikan haltijoiden tekemistä haudanhoitosopimuksista ja näiden varojen korkotuloista. Kirkkolaki kieltää seurakunnan varojen käyttämisen yksityisten hautojen hoitoon. Seurakunta hoitaa hautausmaan käytävät ja yleisalueet, ja yksityiset hautapaikan haltijat vastaavat haudan pinnan hoidosta. Tämän vuoksi hautainhoitorahaston varat ja kirjanpito pidetään erillään seurakunnan varoista ja kirjanpidosta. Hautainhoitorahaston hoidettavana on kaikkiaan n. 7 900 hoitohautaa.

Kasvukausi 2023 oli hautojen hoidon suhteen onnistunut. Taimimateriaali oli tasalaatuista ja kasvuolosuhteet hyvät, myös työntekijät onnistuivat hyvin työssään. Alkuvuonna töiden järjestämistä

haastoi vielä vallitseva koronatilanne, mutta tilanne onneksi helpottui koronarokotusten myötä kesän koittaessa.

Marttilan ja Kosken TI seurakuntien hautainhoitorahastot liitettiin Salon seurakunnan hautainhoitorahastoon.

Salon seurakunnan hautainhoitorahasto hoiti velvoitteensa hautainhoitorahaston sääntöjen ja sopimusten mukaisesti vuonna 2023. Salon seurakunnan hautainhoitorahastossa ei ole tapahtunut muutoksia tilikaudella 2022.

Hallinto

Hautainhoitorahaston hallinto hoidetaan kuten seurakuntatalouden hallinto. Kts. kappale Hallinto, sivu 10.

Hautainhoitorahastoon liittyviä aloitteita ei tilikaudella tehty.

Henkilöstö

Hautainhoitorahaston henkilöstöä on seurakunnassa kolme: hautatoimen päällikkö ja taloustoimiston toimistosihteri, jotka toimivat kiinteistöpäällikön ja toimistopäällikön alaisuudessa. Kausiluonteisissa puutarhatöissä työskentelee keskimäärin 75 henkilöä vuosittain 1–6 kuukauden työsuhteissa. Kausityöntekijöiden työajasta reilu puolet menee hoitohautojen hoitoon.

Henkilöstökulut

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022	1.1.2021-31.12.2021
Palkat ja palkkiot	-503 238,95	-447 472,24	-401 614,65
Eläkekulut	-105 915,84	-92 663,32	-82 855,77
Muut henkilösivukulut	-18 671,45	-15 683,77	-15 035,16
Saadut henkilöstökorvaukset	0,00	436,44	384,35
YHTEENSÄ	-627 826,24	-555 382,89	-499 121,23
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-216,24	-357,18	-813,36
Työterveyshuolto	0,00	-18 022,46	0,00
YHTEENSÄ	-216,24	-18 379,64	-813,36

Muut henkilöstöasiat, kts. seurakuntatalouden toimintakertomuksen kappale Henkilöstö, sivu 19.

Sisäinen valvonta

Hautainhoitorahaston sisäistä valvontaa toteutetaan samojen periaatteiden mukaan kuin seurakuntatalouden sisäistä valvontaa, kts. kappale Sisäinen valvonta, sivu 21.

Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi

Hautainhoitorahaston tuloslaskelman mukaan tilikauden tulos on 43 019,63 euroa
Tilikauden 2023 ylijäämä kirjataan taseen tilikauden yli- ja alijäämän tilille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Toiminta-ajatus:

Haudanhoitorahaston tehtävänä on huolehtia seurakunnalle hoitoon annettujen hautojen hoitamisesta sopimusten mukaisesti.

Toiminnan arviointi:

Hoitohautoja oli vuonna 2023 yhteensä 7 900 kpl. Hoitomuotoina oli pintahoito, pinta- ja kukkahoito sekä kukka- ja syyshoito. Hoitomuodoista eniten uusia sopimuksia tehtiin kukka- ja syyshoitomuotoon. Määräaikaisten hoitojen lukumäärät ovat myös hienoisessa kasvussa verrattuna yhden kesän hoitoihin. Yhden kesän haudanhoitoja on noin puolet haudanhoitosopimusten kokonaismäärästä. Muuten haudanhoitojen määrät ovat pysyneet viime vuosien tasolla. Hautausmaan katselmuksessa todettiin seurakunnan huolehtimien hautojen hoidon olleen sopimusten mukaisia. Asiakaspalautteilla on tärkeä osa toimintamme kehittämisessä ja arvioinnissa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Haudanhoitorahaston sitovina toiminnallisina tavoitteina vuodelle 2023 oli hoitotason yhdenmukaistaminen, kukkien kasteluprosessin kehittäminen ja kukkien vesitalouden projektin jatkaminen Helisnummen hautausmaalla. Kaikki tavoitteet toteutuivat.

Salon seurakunnan ylläpitämiin hoitohautoihin ostetaan vuosittain kesäkukkia noin 105 000 eurolla. Hautausmailla kokeillaan joka vuosi uusia lajikkeita. Kesäkukkahankinta on tehty useana vuonna kilpailutuksen jälkeen Riipin Puutarha Oy:ltä ja Leppälehdon Puutarhalta.

Talousarvion sitovuustason (nettokulujen) mukaisia menojen ylityksiä oli eniten henkilöstökuluissa.

Hautainhoitorahasto joutui kirjaamaan 89 453 euron arvonalennuksen sijoitussalkkuihin.

Hautainhoitorahastolla on varoja kaiken kaikkiaan noin 3,9 milj. €. Hautainhoitorahaston kuluja (lähinnä työntekijöiden henkilöstökulut ja istutettavat kukkaset) oli v. 2023 937 251 € ja tuloja (haudanhoitomaksut ja rahoitustuottojen ja kulujen nettotuotot) 996 971 €. Ylijäämää tilivuodelta kertyi siten 43 019 €.

Käyttötalousosa

	TA kuluva	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	681 000,00	712 824,43	-31 824,43	104,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-720 898,00	-937 251,04	216 353,04	130,0
Toimintakate 1	-39 898,00	-224 426,61	184 528,61	562,5
Toimintakate 2	-39 898,00	-224 426,61	184 528,61	562,5
Poistot ja arvonalentumiset	-15 000,00	-16 700,42	1 700,42	111,3
Laskennalliset erät		-2 592,64	2 592,64	0,0
Sisäiset korkokulut		-2 592,64	2 592,64	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-54 898,00	-243 719,67	188 821,67	443,9

Tilinpäätöslaskelmat

Vuodet 2023 ja 2022 eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska vuosi 2022 ei sisällä Martinkosken seurakunnan lukuja.

Hautainhoitorahaston tuloslaskelma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuotot	712 824,43	648 186,62
Maksutuotot	676 095,89	610 314,04
Vuokratuotot	36 728,54	33 928,84
Tuet ja avustukset	0,00	3 943,74
Toimintakulut	-937 251,04	-732 358,94
Henkilöstökulut	-627 826,24	-555 382,89
Palvelujen ostot	-102 035,57	-28 631,25
Vuokratulut	-11 830,31	-11 038,45
Aineet ja tarvikkeet	-195 558,92	-137 306,35
TOIMINTAKATE	-224 426,61	-84 172,32
Rahoitustuotot ja -kulut	284 146,66	-75 737,48
Korkotuotot	1 827,47	19 999,91
Muut rahoitustuotot	54 879,89	263 376,09
Arvonalentumiset sijoituksista	-89 453,37	-334 410,54
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista	323 009,11	30 049,69
Muut rahoituskulut	-6 116,44	-54 752,63
VUOSIKATE	59 720,05	-159 909,80
Poistot ja arvonalentumiset	-16 700,42	-12 325,60
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 700,42	-12 325,60
TILIKAUDEN TULOS	43 019,63	-172 235,40
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	43 019,63	-172 235,40

Hautainhoitorahaston rahoituslaskelma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Tulorahoitus	59 720,05	-159 909,80
Vuosikate	59 720,05	-159 909,80
Investoinnit	-52 497,88	
Investointimenot	-52 497,88	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	7 222,17	-159 909,80
Muut maksuvalmiuden muutokset	32 481,45	-21 124,79
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-39,38	-418,82
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	32 520,83	-20 705,97
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	32 481,45	-21 124,79
Rahavarojen muutos	39 703,62	-181 034,59
Rahavarojen muutos (tase)	39 703,62	-181 034,59
	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Rahavarojen muutos	39 703,62	-181 034,59
Rahavarat kauden lopussa	3 910 563,22	3 670 859,60
Rahavarat kauden alussa	3 870 859,60	3 851 894,19

Hautainhoitorahaston tase

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
VASTAAVAA	4 433 157,62	4 101 227,33
PYSYVÄT VASTAAVAT	463 998,25	428 200,79
Aineelliset hyödykkeet	73 801,39	38 003,93
Sijoitukset	390 196,86	390 196,86
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 969 159,37	3 673 026,54
Saamiset	58 596,15	2 166,94
Rahoitusarvopaperit	3 835 764,28	3 481 770,72
Rahat ja pankkisaamiset	74 798,94	189 088,88
VASTATTAVAA	-4 433 157,62	-4 101 227,33
OMA PÄÄOMA	-1 699 261,44	-1 525 608,21
Arvonkorotusrahasto	-1 728,71	-1 728,71
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-1 654 513,10	-1 696 114,90
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-43 019,63	172 235,40
VIERAS PÄÄOMA	-2 733 896,18	-2 575 619,12
Pitkäaikainen vieras pääoma	-1 898 544,27	-1 846 255,84
Lyhytaikainen vieras pääoma	-835 351,91	-729 363,28

Hautainhoitorahaston liitetiedot

Rahoitusarvopapereiden liitetiedot

Salkku/Rahoitusarvopaperi	Hankinta-arvo	Markkina-arvo 31.12	Kirjanpitoarvo 31.12	Arvonlennukset 31.12	Realisoimaton markkina-arvo 31.12
UB Erikoissijoitusrahastot	344 250,00	393 933,79	344 250,00	0,00	49 683,79
UB rahastot	559 778,18	623 583,18	552 183,18	-7 595,00	63 805,00
Mandatum varainhoito	2 567 554,51	2510 803,63	2485 696,14	-81 858,37	-56 750,88
OP-rahastoyhtiö	250 000,00	266 712,30	250 000,00	0,00	16 712,30
Op Lounaismaa, lisäosuus	34 060,00	34 000,00	34 000,00	-60,00	-60,00
UB-Suomi Indeksi (MaKo)	50 000,00	54 277,75	50 000,00		4 277,75
UB Pohjoism.liikek. (MaKo)	100 000,00	110 208,85	100 000,00		10 208,85
UB Metsä (MaKo)	50 000,00	52 717,48	50 000,00		2 717,48
Yhteensä	3955 642,69	4 046 236,98	3 866 129,32	-89 513,37	90 594,29

Pysyvät vastaavat

	Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet Yht.	Sijoitukset	Yhteensä
Arvo ed. vuoden lopussa	38 003,93		38 003,93	390 196,86	428 200,79
Lisäykset	52 497,88	0,00	52 497,88		52 497,88
Siirtokirjaukset					
Vähennykset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 700,42		-16 700,42		-16 700,42
Suunnitelmasta poikkeavat poistot					
Arvonkorotukset					
Invest. Tuki					
Arvo vuoden lopussa	73 801,39	0,00	73 801,39	390 196,86	463 998,25

Haudanhoitosopimukset ja saadut ennakot 31.12.2023

Hoito	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Kesähoito	3627	3262	3134	3034	2980	2888	2859	2756	2688
5 v. hoitosopimus	920	736	714	712	723	720	701	704	686
10 v. hoitosopimus	1291	1126	1140	1171	1200	1238	1272	1312	1331
15 v. hoitosopimus	743	664	620	562	496	437	407	394	369
20 v. hoitosopimus	612	645	718	761	794	853	846	838	837
25 v. hoitosopimus	393	427	450	474	521	581	630	718	809
30 v. hoitosopimus	1	2	2	3	4	3	3	4	5
50 v. hoitosopimus	241	313	374	432	483	531	570	606	648
Muut	68	53	57	59	60	62	61	56	55
Yhteensä	7896	7228	7209	7208	7261	7313	7349	7388	7428

Hautausmaa	Vuosi- hoidot	Pitkäaik. hoidot	Yhteensä	Hautojen määrä	%-osuus	%-osuus 2022
Helisnummi, vanha osa	651	467	1118	3365	33,22 %	32,98 %
Helisnummi, uusi osa	384	276	660	1553	42,50 %	41,86 %
Uskelan kirkkohautausmaa	136	192	328	809	40,54 %	41,58 %
Salon hautausmaa	112	139	251	1143	21,96 %	22,22 %
Isokylän Emäkirkon hautausmaa	35	38	73	267	27,34 %	27,92 %
Halikon hautausmaa	510	537	1047	3319	31,55 %	31,57 %
Angelniemen hautausmaa	83	83	166	551	30,13 %	30,49 %
Vaskion hautausmaa	24	30	54	233	23,18 %	22,74 %
Perniön vanha hautausmaa	72	90	162	352	46,02 %	45,68 %
Perniön uusi hautausmaa	423	404	827	2706	30,56 %	31,09 %
Yliskylän kirkon vanha hautausmaa	80	82	162	403	40,20 %	41,50 %
Yliskylän Karhujoen hautausmaa	31	27	58	235	24,68 %	24,25 %
Teijon hautausmaa	11	7	18	271	6,64 %	6,69 %
Perttelin hautausmaa	186	386	572	1507	37,96 %	38,16 %
Kiskon hautausmaa	206	245	451	1740	25,92 %	26,75 %
Kiikalan hautausmaa	128	218	346	1253	27,61 %	28,17 %
Kuusjoen vanha hautausmaa	13	32	45	220	20,45 %	19,35 %
Kuusjoen uusi hautausmaa	64	103	167	827	20,19 %	20,04 %
Muurlan kirkkohautausmaa	25	58	83	203	40,89 %	40,88 %
Muurlan uusi hautausmaa	48	84	132	396	33,33 %	33,08 %
Muurlan uusi hautausmaa II	15	30	45	134	33,58 %	31,81 %
Suomusjärven hautausmaa	69	184	253	882	28,68 %	29,57 %
Särkisalon hautausmaa	45	148	193	890	21,69 %	21,48 %
Marttilan hautausmaa	120	148	268	1432	18,72 %	
Kosken TI hautausmaa	156	261	417	1641	25,41 %	
Yhteensä	3627	4269	7896	26332	29,99 %	31,16 %

Hautainhoitovastuu ja siihen liittyvä yli- tai alikatteisuus

Haudanhoitosopimusten lukumäärä	7896	kpl
Haudanhoitokulu (välilliset ja välittömät)	937 251,04	euroa
Yhden hoidetun haudan kulu keskimäärin	118,70	euroa/hauda
Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	22736	vuotta
Seurakuntatalouden haudanhoitovastuu	2 698 763,20	euroa
Sopimuksia vastaava pääoma	3 969 159,37	euroa
Yli-/alikalteisuus	1 270 396,17	euroa

V ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Salossa 27.3.2024

Salo seurakunnan kirkkoneuvosto

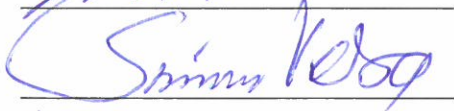

kirkkoneuvoston pj.

kirkkoneuvoston varapj.

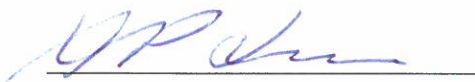

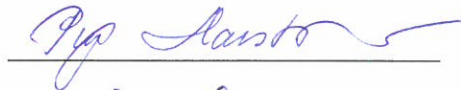

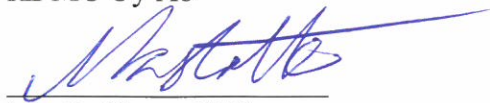
talouspäällikkö

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Salo 28/4 2024

KPMG Oy Ab

Martin Slotte, JHT

VI LUETTELOT JA SELVITYKSET

Luettelo kirjanpito kirjoista 2023

Kohdat 1–10 Kipan järjestelmässä, aineisto säilytetään sähköisessä muodossa

1. Päiväkirja
2. Pääkirja
3. Ostoreskontra
4. Myyntireskontra
5. Kassakirjanpito
6. Palkkakirjanpito
7. Käyttöomaisuuskirjanpito
8. Tuloslaskelma
9. Tase
10. Rahoituslaskelma

Luettelo tositelajeista

Kassa- ja muistiotositteet

Tositelaji	Nimi	Numerosarja
RV	Laskun siirto	00
AA	Käyttöom. kirjaus	01
AB	Kirjanpitotosite	01
AM	KOM myynnit	01
AZ	Purku KOM:iin	01
K1	Kp-liittymä tarj.las	01
K4	Verkkomaksut	01
P1	Palkat verokäsittely	01
PV	Palkkavaraus	01
SA	Pääkirjatilitosite	01
SE	Sisäiset erät	01
SK	Srk:n muistiotosite	01
SZ	Peruutus muistio	01
T1	Maksul. tiliote,vero	01
ZM	M2 Kirjanpitoliihtymä	01
ZY	Yhdistyvät srk:t	01
AF	Poistokirjaukset	03
AV	MR Diakonia-avustuks.	14
DZ	Asiakkaat - maksu	14
KZ	Toimittajat - maksu	15
DA	Asiakastosite	18
DR	Asiakkaat - lasku	18
M1	Hautainhoitojärj.	18
ZD	Luottotappiokirjaus	18

KA	Toimittajatosite	19
KG	Toimittajat - hyvät.	19
KR	Toimittajat - lasku	19
TM	Matkalaskut ostoresk.	19

Numerosarja	Ensimmäinen nro	Viimeinen nro
00	90000000	90000192
01	1000000	1004851
14	14000000	14001159
15	15000000	15006653
18	18000000	18000955
19	19000000	19007030
03	3000000	3000059

Selvitys kirjanpito- ja tosittien säilytystavoista

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi sähköisessä muodossa.

Palkkatietoja sisältävät asiakirjat säilytetään 50 vuotta.

Kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10.1 §), mikäli EU-säädökset eivät vaadi pidempää säilytysaikaa. Kiinteistöinvestointeihin liittyvät laskut, tosittien ja muut selvitykset säilytetään 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kiinteistöinvestointi on valmistunut. Kirjanpito- ja tilinpäätösaineisto säilytetään koneellisella tietovälineellä. Kirjanpitoaineisto on tallennettava kahdelle eri tietovälineelle. Kirkon palvelukeskuksen järjestelmissä oleva aineisto on säilytettynä järjestelmässä ja erillisinä varmuuskopioina.

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
PL 1037
00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus 2023

Salon seurakunnan kirkkovaltuustolle

Olemme tarkastaneet Salon seurakunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen.

Kirkkoneuvoston ja muiden tilivelvollisten velvollisuudet

Kirkkoneuvosto ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa seurakunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kirkkoneuvosto ja toimistopäällikkö vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot seurakunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti.

Kirkkoneuvosto ja toimistopäällikkö vastaavat myös sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheellisyyskysymysten havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet hallinnon lainmukaisuutta ja päätöstenmukaisuutta. Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet ja voidaksemme lausua sisäisen valvonnan järjestämisestä mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon seurakunnan sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, että seurakunnan hallintoa on hoidettu laillisesti ja asianomaisten toimielinten ja viranhaltijoiden päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tarkastuksen tulokset

Seurakunnan hallintoa on hoidettu laillisesti ja päätösten mukaisesti.

Seurakunnan sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Seurakunnan tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Salossa 22. päivänä huhtikuuta 2024

Martin Slotte
JHT, HT